

Вінницький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії
(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

Кафедра програмного забезпечення
(повна назва кафедри (предметної, циклової комісії))

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Розробка методів і програмних засобів підвищення
якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової
нерухомості»**

Виконав: студент 2-го курсу, групи 2ПІ-22м
спеціальності 121 – Інженерія програмного
забезпечення

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Серіков А.І.

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.т.н., доц. каф. ПЗ

Кательніков Д.І.

(прізвище та ініціали)

«08» грудня 2023 р.

Опонент: к.т.н., доц. каф. ОТ

Богомолов С.В.

(прізвище та ініціали)

«08» грудня 2023 р.

Допущено до захисту

Завідувач кафедри ПЗ

д.т.н., проф. Романюк О.Н.

(прізвище та ініціали)

«08» грудня 2023 р.

Вінниця ВНТУ - 2023 рік

Вінницький національний технічний університет
Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії
Кафедра програмного забезпечення
Рівень вищої освіти II-й (магістерський)
Галузь знань 12 – Інформаційні технології
Спеціальність 121 – Інженерія програмного забезпечення
Освітньо-професійна програма – Інженерія програмного забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ПЗ

Романюк О. Н.

«19» вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Серікову Антону Ігоровичу

1. Тема роботи – розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості.

Керівник роботи: Кательніков Денис Іванович, к.т.н., доцент кафедри ПЗ, затверджені наказом вищого навчального закладу від «18» вересня 2023 р. № 247.

2. Строк подання студентом роботи

5 грудня 2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: методи регресійного прогнозування даних – методи градієнтного бустінгу на основі дерева рішень, градієнтного спуску. Джерело отримання даних – агрегатор оголошень нерухомості DIM.RIA API, Google Maps Platform. Платформа розробки - .NET, ASP.NET, ML.NET. Сховище подій – Kafka. Сховище даних - PostgreSQL. Мова програмування – C#.

4. Зміст текстової частини: аналіз сучасного стану питання та обґрунтування задачі; розробка архітектури програмного забезпечення системи; проектування методів і алгоритмів багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості; розробка контрактів взаємодії компонентів системи; розробка публічного програмного інтерфейсу системи; проектування схем баз даних; розробка програмного забезпечення; розробка алгоритмів обробки вхідних даних; розгортання

програмного забезпечення системи; тестування програмного забезпечення системи; порівняння реалізованих методів оцінки з існуючими методами; економічна частина.

5. Перелік ілюстративного матеріалу: приклади роботи аналогів систем багатокритеріальної оцінки; архітектура програмного забезпечення системи; схеми бази даних; діаграма компонентів і розгортання.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1-5	Кательніков Д.І, к.т.н., доцент кафедри ПЗ	19.09.23	05.12.23
6	Кавецький В.В, к.т.н, доцент кафедри ЕПВМ	22.11.23	01.12.23

7. Дата видачі завдання 19 вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної Роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз сучасного стану питання та обґрунтування задачі	20.09.23 – 02.10.23	Вик.
2	Розробка методів і алгоритмів багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості	03.10.23 – 23.10.23	Вик.
3	Проектування архітектури програмного забезпечення системи	09.10.23 – 23.10.23	Вик.
4	Розробка програмного забезпечення системи	24.10.23 – 13.11.23	Вик.
5	Розгортання програмного забезпечення системи	14.11.23 – 21.11.23	Вик.
6	Тестування програмного забезпечення системи	17.11.23 - 25.11.23	Вик.
7	Економічна частина	22.11.23 – 01.12.23	Вик.

Студент

(підпис)

Ссріков А. І.

(прізвище та ініціали)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

Кательніков Д. І.

АНОТАЦІЯ

Атестаційна робота містить 107 сторінок, 32 рисунки, 20 таблиць, 40 джерел, 4 додатки.

Об'єктом дослідження є процес експертного багатокритеріального оцінювання житлової нерухомості.

В результаті виконання атестаційної роботи було розглянуто предметну галузь житлової нерухомості, існуючі аналоги експертної оцінки нерухомості. Були розроблені методи підвищення якості багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості. Розроблено приклад архітектури інформаційної системи багатокритеріальної оцінки, що базується на розроблених методах підвищення якості оцінки. Розроблено і описано програмне забезпечення системи. Було виконано порівняльний аналіз використаних алгоритмів машинного навчання, що використовуються при експертному оцінюванні житлової нерухомості. Виконано розгортання та тестування інформаційної системи.

Ключові слова: розподілена експертна система, багатокритеріальна оцінка нерухомості, інкрементальне машинне навчання, ансамблі моделей машинного навчання, функціональне масштабування експертної системи, мікросервісна архітектура.

ANNOTATION

Master degree thesis has 107 pages, 32 images, 20 tables, 40 sources, 4 additions.

The object of the research is a process of expert multifactor residential property evaluation.

As a result of the certification work, the residential property sector has been researched. In addition, existing analogues of expert multifactor residential property have been investigated. The methods of improving the quality of multifactor residential property evaluation have been developed. The architecture of information system that uses the developed methods has been developed. Software of the information system has been developed and described. A comparative analysis of used machine learning algorithms is performed. Software has been deployed and tested.

Keywords: distributed expert system, multifactor residential property evaluation, increment machine learning, ensemble of machine learning models, functional scalability of expert system, microservices architecture.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНОЇ ГАЛУЗІ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАДАЧ.....	8
1.1 Види оцінок житлової нерухомості	8
1.2 Критерії оцінки житлової нерухомості.....	9
1.3 Аналоги та їх основні характеристики	13
1.4 Постановка задачі	15
1.5 Висновки	17
2 РОЗРОБКА МЕТОДУ БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ	18
2.1 Розробка методів та алгоритмів оцінки нерухомості.....	18
2.2 Розробка методів інкрементального навчання експертної розподіленої системи оцінки житлової нерухомості.....	21
2.3 Обґрунтування використаних програмних залежностей	23
2.4 Опис принципів взаємодії елементів системи	27
2.5 Висновки	28
3. РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	29
3.1 Розробка сервісів завантаження даних	29
3.2 Розробка сервісів експертної оцінки.....	37
3.3 Розробка сервісу формування звітів	64
3.4 Висновки	67
4 РОЗГОРТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	68
4.1 Обґрунтування необхідних обчислювальних ресурсів.....	68
4.2 Висновки	73
5 ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	74
5.1 Тестування сервісу завантаження даних	74
5.2 Тестування сервісів оцінки нерухомості	75
5.2 Висновки	79
6 ЕКОНОМІЧНА ЧАСТИНА.....	80
6.1 Оцінювання комерційного потенціалу розробки	80
6.2 Прогнозування витрат на виконання науково-дослідної роботи.....	87
6.3 Розрахунок економічної ефективності науково-технічної розробки..	88

6.4 Розрахунок ефективності вкладених інвестицій та періоду їх окупності	94
6.4 Висновки до економічного розділу	98
ВИСНОВКИ.....	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	100
ДОДАТКИ.....	104
ДОДАТОК А (обов'язковий). Технічне завдання	105
ДОДАТОК Б (обов'язковий). Протокол перевірки кваліфікаційної роботи... ..	109
ДОДАТОК В (довідниковий). Лістинг програми	110
ДОДАТОК Г (обов'язковий). Ілюстративна частина	153

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. Ринок житлової нерухомості традиційно зберігає велику долю в світовій економіці, по оцінці дослідницької компанії Grand View Research [1] капіталізація ринку дорівнює 3.8 трильйонів доларів в 2022 році, і очікується зріст до 5.85 трильйонів в 2030. Потреба в забезпеченні житлової нерухомості є однією з базових потреб людини [2], потреба в комерційній нерухомості після епідемії COVID-19 також зростає [3]. Сучасні веб ресурси з оголошеннями вже є досить ефективним інструментом, у більшості вони підтримують обов'язковий набір атрибутів в веб-оголошенні; можливість додати відео, фото, інтерактивну мапу з об'єктами, тощо.

Але під час пошуку необхідного об'єкту нерухомості також виникає потреба виконати оцінку якості нерухомості, її очікуваної вартості, ліквідності тощо. Більшість існуючих засобів передбачають участь спеціалістів-аналітиків в агенціях, хоча на ринку присутні декілька працюючих прикладів публічних програмних рішень, які будуть розглянуті далі. Але навіть серед існуючих рішень є проблема точності, покриття оцінки та функціонального масштабування, коли кількість критеріїв для оцінки нерухомості постійно зростає, а модель оцінки потребує через це суттєвих змін для оновлення.

Тому розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконувалася згідно плану виконання наукових досліджень на кафедрі програмного забезпечення.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості шляхом врахування більшої кількості критеріїв у комбінованій моделі прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та градієнтний спуск.

Основними задачами дослідження є:

- виконати аналіз сучасного стану питання та існуючих аналогів;
- розробити розподілену комбіновану модель прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та градієнтний спуск з інкрементальним навчанням;
- спроектувати архітектуру програмного забезпечення системи;
- розробити контракти взаємодії компонентів системи;
- розробити та розгорнути програмне забезпечення системи;
- виконати тестування програмного забезпечення системи;
- виконати порівняння реалізованих методів багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості;
- виконати аналіз економічної доцільності проекту.

Об'єктом дослідження – процес експертного багатокритеріального оцінювання житлової нерухомості.

Предмет дослідження – методи та засоби розробки розподілених експертних систем багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості на основі комбінованої моделі прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та градієнтний спуск.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались: теорія баз даних при організації багатопотокової обробки даних, теорія рішень та теорія розподілених систем для побудови розподіленої експертної системи; принципи реактивного програмування; методи прогнозування, комп'ютерне моделювання для аналізу та перевірки отриманих теоретичних положень.

Новизна отриманих результатів.

1. Подальшого розвитку отримав метод експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості, у якому, на відміну від відомих методів прогнозування, використовується розподілена комбінована модель прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та

градієнтний спуск з інкрементальним навчанням, що дозволяє підвищити точність оцінки на 7% і швидкість оцінки в 3 рази.

2. Подальшого розвитку отримав метод навчання експертних систем, який, на відміну від відомих методів, використовує інкрементальне навчання, що дозволяє зменшити навантаження системи при наступних ітераціях оновлення моделі та підвищити точність прогнозування.

Практична цінність отриманих результатів. Практична цінність одержаних результатів полягає в тому, що розроблено алгоритм і програмне забезпечення для інтеграції з сервісами роботи з нерухомістю для виконання якісного пошуку житла з боку покупця, і формування потенційних очікувань від продажу з боку продавця.

Особистий внесок здобувача. У наукових працях [4], [5], [6], опублікованих у співавторстві, автору належать відповідно такі результати: архітектура інформаційної системи оцінювання; модель та методи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості; контракти взаємодії компонентів системи оцінювання.

Апробація результатів роботи. Основні положення магістерської дипломної роботи доповідалися та обговорювалися на всеукраїнській конференціях:

- III Всеукраїнської науково-технічної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів. «Комп'ютерні ігри та мультимедіа як інноваційний підхід до комунікації» (28-29 вересня 2023, м.Одеса)
- Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ» (20-21 листопада, 2023, м.Суми/Вінниця)
- LI Науково-технічна конференція факультету будівництва, цивільної та екологічної інженерії. (21-23 червня 2023, м.Вінниця).

Публікації. Основні результати досліджень опубліковано в 3 матеріалах конференцій.

1 АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНОЇ ГАЛУЗІ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАДАЧ

1.1 Види оцінок житлової нерухомості

Об'єкт ринку нерухомості – це нерухомість кандидат на продаж-купівлю, традиційно її можна поділити на житлову та комерційну. Комерційна нерухомість – це нерухомість, що користуються попитом у бізнеса (офіси, склади, торгові центри, ринкові площадки). Житлова нерухомість може розділятися на квартиру в многоквартирному будинку, частні будинки та приміщення (кімнати). В цій роботі буде розглянута тільки житлова нерухомість. Первенний ринок – угоди купівлі-продажу нерухомості з компанією представником забудовника. Вторинний ринок – угоди купівлі-продажу нерухомості з компаніями-посередниками(агенціями) або фізичними особами.

Аналізуючи об'єкти на ринку нерухомості є можливість відокремити такі численні оцінки як актуальна ринкова вартість та очікувана вартість оренди. Треба відмітити, що на очікувану вартість впливають велика кількість факторів, вплив яких об'єктивно різний, але найбільш впливові фактори – це локація і тип нерухомості. Наприклад, середня ціна квартири за 1 кв.м на 4 квартал 2023 в Вінниці – 1000 доларів[7], в Києві – 1874 доларів[8], в Лос-Анджелесі – 7773 доларів[9].

Серед інвесторів та спеціалістів агенцій також найбільш поширеною оцінкою нерухомості є поняття ліквідності. В базовому розумінні, ліквідність – це здатність об'єкта бути швидко проданим з максимальним збереженням очікуваної вартості. Наприклад, об'єкт низької якості, але невеликого метражу в житловому районі крупного міста, може бути проданий швидше і без втрати вартості, ніж об'єкт високої якості з високим метражем за містом, через те, що для останнього об'єкту буде важче знайти потенційного покупця. Ринкова ситуація може відрізнятись від країни, але як правило локація, інфраструктура і ціна найбільше впливають на ліквідність через те, що в більшості на дешевше житло попит завжди вище через

доступність. Для оцінки ліквідності відокремлюють наступний пріоритет факторів[10]:

- Локація, інфраструктура;
- Екологія;
- Планування, кількість кімнат;
- Ціна, якість житлового комплексу, клас житла;
- Рік введення в експлуатацію;

Ліквідність є важливою складовою, якщо покупець розглядає об'єкт з точки зору заробітку в майбутньому – інвестиції.

Іншим показником є так звана валатильність – властивість об'єкта до зміни вартості. У випадку нерухомості, різка зміни ціни (велика валатильність) у більшості ситуацій залежить від економічних і політичних подій в країні або регіоні. Впровадження працюючої іпотеки може суттєво підняти попит, і внаслідок ціни. Слабка монетарна політика держави може призвести загалом до інфляції або знецінення вартості грошей, що також призведе до підвищення вартості нерухомості. Іпотечна або фінансова криза, військові дії в регіоні суттєво знижують наявність платоспроможних клієнтів, що відповідно призводить до падіння попиту, і вартості нерухомості. Всі ці фактори майже не можливо включати в оцінку і передбачення ціни, тому що навіть в сучасному світі політичні рішення і кризи дуже часто непередбачувані.

Для особистого користування більш важливим оцінкою є рівень комфортності або індекс відповідності критеріям. В цілому очевидно, що критерії комфортності схожі до критеріїв ціноутворення і ліквідності. Більшість клієнтів хотіли би мешкати в районі з розвинутою транспортною та соціальною інфраструктурою (парки, спортивні та комерційні зони, навчальні заклади), з низькою злочинністю, з гарною екологією. Але сучасні міста містять багато районів з різним розвитком певних факторів, що вимагає від клієнтів робити пріорітизацію. Наприклад, для частини клієнтів більш важливіше мати доступ до

транспорту, аеропортів через роботу; для людей що працюють дома вважливіше була б спортивна і комерційна інфраструктура поруч; для сімей – садочки та школи. Правильна стратегія – це виконувати оцінку комфортності відповідно до очікування клієнта. Для цього можливо зробити певне анкетування, де клієнту треба виконати пріорітизацію факторів.

Підсумовуючи відокремомо можливі оцінки (показники) житлової нерухомості:

- Очікувана ринкова ціна за кв.м;
- Очікувана орендна ціна за кв.м;
- Індекс ліквідності;
- Індекс валатильності;
- Індекс відповідності критеріям для певного клієнта.

1.2 Критерії оцінки житлової нерухомості

Виходячи з попереднього розліку критерії оцінки можна згрупувати в певні групи:

- Якість локації;
- Якість комплексу/будинку;
- Якість житла;
- Юридичні ризики.

В групі локації в першу чергу знаходиться критерії місцезнаходження ринку – країна, регіон, населений пункт, район населеного пункту. Найбільш універсальним та унікальним індетифікатором місця є його координати. Маючи координати є можливість більш точно враховувати відстань до транспортної та соціальної інфраструктури, зон відпочинку. Населений пункт має базовий вплив в оцінці очікуваної ринкової та орендної ціни, інші більшість критеріїв має мультиплікативний ефект на ціну.

Але навіть в одному районі ціни можуть змінюватися в залежності від доступності до інфраструктури міста. Є можливість відокремити наступні категорії міської інфраструктури[11]:

- Транспортна інфраструктура;
- Соціальна інфраструктура;
- Комерційні зони;
- Культурні зони;
- Спортивні зони;
- Зелені зони;
- Індустріальні зони (пост-індустріальні).

Транспортна інфраструктура має наступні види – станція метро, зупинка тролейбуса, трамвая, автобуса, автовокзал, аеропорт, порт, автомобільні дороги. Параметром доступності є відстань в метрах до міста, але також треба враховувати тип інфраструктури: міський або міжміський, в тому сенсі що доступ до міського є більш цінним. В цьому випадку вплив критерію не лінійний, тому що зависока близькість до транспортної інфраструктури у більшості має негативний вплив через стороній шум.

Соціальна інфраструктура представлена у вигляді навчальних та медичних закладів. Комерційні зони представлені торговими центрами, ринками, павільонами, закладами харчування, офісами, тощо. Культурні зони – театри, кінотеатри, опери. Спортивні зони – стадіони, спортивні клуби, вілосіпенді та бігові доріжки. Зелені зони – парки, сади, лісопарки.

В групі комплексу/будинку розглядається показники якості забудови. Є можливість відокремити наступні критерії в групі якості комплексу[12]:

- Рік забудови;
- Рейтинг забудовника;
- Кількість домів в комплексі;

- Загальна площа комплексу;
- Загальна житлова площа комплексу;
- Вартість обслуговування комплексу;
- Клас комплексу;
- Тип паркінгу, якщо існує;
- Кількість паркоміст;
- Обмеженість території (закрита чи відкрита);
- Концепція двора;
- Наявність спортивних зон і зон відпочинку;
- Наявність комерційних зон;
- Наявність охорони.

Також відокремимо основні критерії для будинку:

- Висота стелі;
- Технологія побудови;
- Матеріал стін;
- Матеріал утеплення;
- Тип опалення;
- Поверховість забудови;
- Наявність укриття;
- Кількість квартир;
- Кількість під'ездів (секцій);
- Можливі планування квартир;
- Архітектурні рішення.

На ринку нерухомості може бути представлений широкий діапазон пропозицій по критерію ціна-якість. На українському ринку забудовники відокремлюють чотири категорії: економ, комфорт, бізнес і преміум. Нажаль, ці категорії більше несуть маркетинговий сегс, ніж стандартизацію, але частково

різницю в якості відображають. Економ має найменшу якість, але і найменшу ціну. Преміум має найвищу якість, але і найвищу ціну. Найбільш ліквідним частіше вважається[13] клас-комфорт через найкращу співвідношення ціни та якості. Повністю покладитися на формулювання класу від забудовника не варто через часті випадки, коли вказується вищий клас житла, ніж є насправді.

Якість житла можливо описати наступними критеріями:

- Кількість кімнат;
- Планування;
- Поверх;
- Загальна площа;
- Житлова площа;
- Площа кухні;
- Стан ремонту;
- Меблювання;
- Забезпеченість технікою.

На первинному ринку об'єкти як правило здаються без ремонту, найважливішим фактором в цьому випадку є планування квартири, площі кімнати. Також важливим фактором є поверховість будинку і поверх житла. Традиційно, першій і останій поверх житла мають низький попит. На вторинному ринку об'єкти у більшості квартири реалізуються вже з ремонтом, що може суттєво вплинути на вартість нерухомості. Оцінка ремонту квартири потребує глибокої експертези відповідних спеціалістів. В оголошеннях купівлі-продажу при наявності можуть вказувати категорію стану ремонту – «житловий», «косметичний», «євроремонт», «дизайнерський», «авторський», «преміум». Чіткої стандартизації в цих категоріях немає, продавець або представники продавця дуже часто завищують категорію якості ремонту для підвищення ціни і попиту. Використовувати цей параметр в оцінці треба косвено з мінімальним коефіцієнтном впливу.

1.3 Аналоги та їх основні характеристики

Одним із популярних сервісів нерухомості є DIM.RIA, це крупний агрегатор оголошень про купівлю-продаж нерухомості, а також крупна база не тільки об'єктів нерухомості, але і інформації щодо рейтингу районів, забудовників, продавців, тощо. Сервіс має безкоштовний калькулятор[14] оцінки вартості житла по параметрах (див.рис. 1.1)

The screenshot displays the 'Оцінка квартири онлайн' (Online apartment valuation) interface on the DIM.RIA website. At the top, there are navigation links: 'Купити', 'Орендувати', 'Продати', and 'Новобудови'. A user is logged in, indicated by 'Увійти' and a profile icon. A button 'Додати оголошення +' is visible in the top right.

The main section is titled 'Оцінка квартири онлайн' and includes the instruction 'Введіть адресу будинку та дізнайтеся, скільки коштує квартира в ньому'. Below this is a search bar with a location dropdown set to 'Вінниця' and a search input containing 'вулиця Лялі Ратушної'. Below the search bar are several filter buttons: 'Купити квартиру', '50 м²', '1 кімната', and 'Поверх'. A 'Розширені параметри' button with a plus sign is also present, along with a prominent orange 'Розрахувати' button with a right arrow.

The filter section is organized into rows, each with a category label on the left and a set of buttons on the right:

- Тип стін**: Цегла (selected), Не вибрано, Панель, Утеплена панель, Моноліт, Блок, Показати ще
- Опалення**: Індивідуальне (selected), Не вибрано, Централізоване, Комбіноване, Без опалення
- Ремонт**: Косметичний ремонт (selected), Не вибрано, Житловий стан, Євроремонт, Показати ще
- Планування**: Ізольовані кімнати (selected), Не вибрано, Двостороння, Вільне планування, Показати ще
- Техніка та меблі**: Відсутні (selected), Не вибрано, Присутні
- Тип будівлі**: Сучасна забудова (економ, комфорт) (selected), Не вибрано, Показати ще

At the bottom of the filter section, there are two buttons: 'Очистити всі фільтри' and a large orange 'Розрахувати' button with a right arrow.

Рисунок 1.1 – Інтерфейс задання параметрів калькулятора оцінки квартири в DIM.RIA

Як можна побачити усі параметри калькулятора були розглянуті в попередніх розділах (див.розділ.1.2). Для розрахунку обов'язково потрібно вказати очікувану локацію та жилу площу об'єкта, кількість кімнат. Також обов'язковим є тип стін, усі інші параметри є опційними. Результати розрахунку сервісу відбуваються

досить швидко (200-300 мс), що очевидно свідчить про вже виконання прогнозування вже на побудованій моделі. Якщо виходити з калькулятора, усього в оцінці приймає участь приблизно 11 параметрів. В результаті розрахунку калькулятор виводить середню ціну за об'єкт, середню ціну за квадратний метр і також розподіл вартості об'єктів в залежності від кількості оголошень. Також сервіс пропонує передивитися список актуальних пропозицій, які найбільше підходять до вибраних фільтрів.

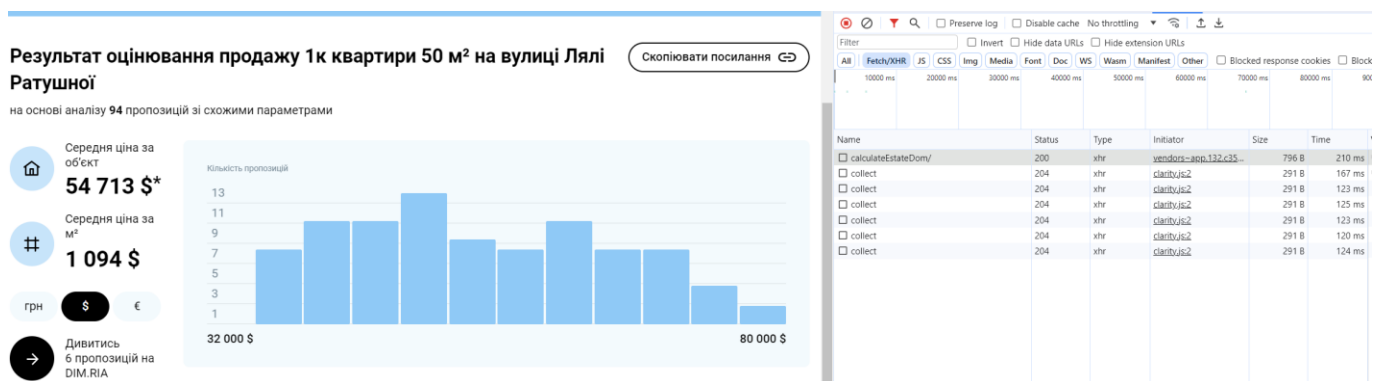

Рисунок 1.2 – Результат оцінки нерухомості по вказаним параметрам в DIM.RIA

Сутевою властивістю роботи сервісу є те, що він працює з прогнозованою квартирою, не інтегрований з реальними оголошеннями. З одного боку це дає можливість працювати з гіпотетичними пропозиціями, але з другого боку відсутність ітеграції створює не зручність по ручному переносу фільтрів в калькутор, і по великому рахунку переносить частково відповідальність за помилку на клієнта.

Іншим сервісом, який підтримує можливість оцінки вартості житлової нерухомості є otodom від польської групи Grupa OLX[15]. Результати оцінки інтегровані з оголошенням, що є зручним рішенням. Звісно, метод оцінки є закритим, але сервіс стверджує, що виконує оцінку за допомогою 140 критеріїв, в тому рахунку – опис оголошення, локація, інфраструктуру та оточення об'єкту (див.рис.1.3).

Wartość nieruchomości

Na podstawie ponad 140 czynników oszacowaliśmy widełki dla wartości oferowanej nieruchomości między **957 814 zł** a **1 170 661 zł**.

Рисунок 1.3 – Результат оцінки нерухомості по вказаним параметрам в otodom

Окремо треба відмітити те, що результат оцінки є орієнтований діапазон значень, це дає можливість зрозуміти можливі коливання цін і точність розрахунку. Відображення вартості поточного об'єкту в діапазоні вказує наскільки об'єкт є переоціненим або недоціненим з точки зору сервіса.

1.4 Постановка завдання

Мета роботи є підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості. Що таке якість оцінки? Це точність результату і швидкість оцінювання. У випадку представлени очікуваної вартості нерухомості в діапазоні, точність відображається співвідношенням різниці в діапазоні до максимального значення. Швидкість оцінювання не є пріоритетною, якщо розглядати аналіз одного об'єкта нерухомості, але у випадку потреби зформувати очікувану вартість по багатьом об'єктам для порівняння вже суттєво впливає на очікування користувача.

Також є потреба враховувати швидкість побудовання і оновлення моделі як

набір індексів, по яким вже буде виконуватися оцінювання. Потенційний ризик – це велика кількість факторів, і велика кількість оголешень щодо об’єктів нерухомості, і супутніх даних таких як інформація щодо оточення об’єкту, рейтинги компаній, статистика по використанню інфраструктури довколо об’єкту, тощо. По-перше, це потребує реалізації моделі і архітектури програмного забезпечення з високим рівнем функціонального масштабування – тобто можливості додати нову групу показників, що впливають на оцінювання, або новий тип оцінки з мінімальним ризиком до існуючої системи. По-друге, це потребує навантажувального масштабування, тобто мати можливість додавати нові ресурси в систему з подальшим розподілом навантаження. Також треба враховувати, що для підтримки точності моделі оцінки, доведеться частіше виконувати її оновлення (особливо на початку її побудови), що вимагає більшого контролю над согласованістю даних моделі, не допуску блокувань оновлень та перезапису.

У підсумку потрібно вирішити наступні завдання:

- розробити методи і алгоритми багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості;
- спроектувати архітектуру програмного забезпечення системи;
- розробити контракти взаємодії компонентів системи;
- спроектувати схеми бази даних;
- розробити програмне забезпечення системи;
- виконати розгортання програмного забезпечення системи;
- виконати тестування програмного забезпечення системи;
- виконати порівняння реалізованих методів багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості;
- виконати аналіз економічної доцільності проекту.

Система також підтримувати ряд нефункціональних вимог:

- функціональне масштабування;
- підтримка согласованості даних;

- навантажувальне масштабування;
- швидкодія в оновленні та зчитанні моделі оцінки.

1.5 Висновок

В цьому розділі було виконано аналіз предметної області. Серед можливих типів оцінок житлової нерухомості було відокремлено:

- Очікувана ринкова ціна за кв.м;
- Очікувана орендна ціна за кв.м;
- Індекс ліквідності;
- Індекс валатильності;
- Індекс відповідності критеріям для певного клієнта

Були проаналізовані потенційні фактори, що можуть впливати на вказані оцінки житлової нерухомості; було розглянуто можливу пріоритетність впливу певних факторів. Серед можливих груп критеріїв оцінки житлової нерухомості було відокремлено:

- Якість локації;
- Якість комплексу та будинку;
- Якість житла;
- Юридичні ризики.

Було виконано аналіз роботи систем-аналогів: DIM.RIA та otodom. Було виявлено ряд переваг і недоліків в поточних реалізаціях аналогів, зроблені відповідні висновки щодо функціональних та нефункціональних вимоги до системи оцінювання.

Розроблено постановку завдання з описом необхідних задач для вирішення та нефункціональних вимог, які необхідно підтримувати.

2 РОЗРОБКА МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОЇ ОЦІНКИ НЕРУХОМОСТІ

2.1 Розробка методів багатокритеріальної оцінки нерухомості

Для побудови моделі навчання необхідно обрати зформувати групу критеріїв (атрибути), набір даних та необхідний алгоритм. Суттєва вимога-проблема – це необхідність підтримувати велику кількість факторів. Це призводить до складності моделі навчання, необхідності оперування великою кількістю даних, більш складне оновлення моделі на нову версію без простою. Одним з підходів рішення є ідея «model parallelism» - розподілення моделі навчання між декількома окремими вузлами (див.рис.2.1).

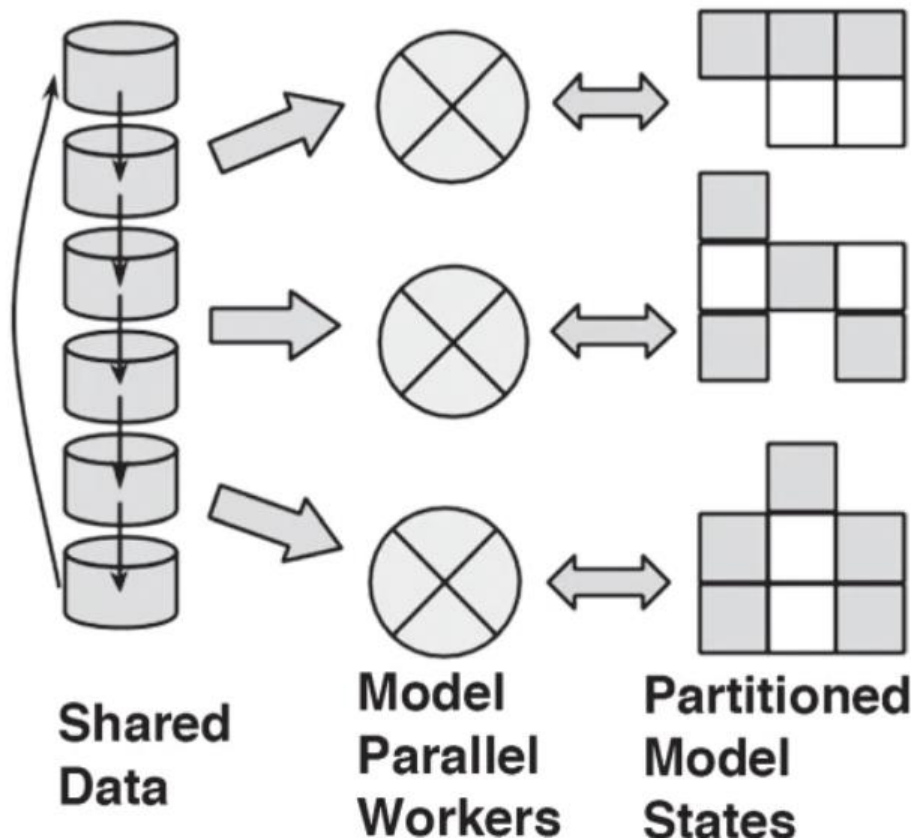

Рисунок 2.1 – Схема використання паралельної моделі навчання

Модель навчання розбивається на розділи (партиції) по певній групі атрибутів. В поточній задачі, ми можемо представити це групами, які були проаналізовані в розділі 1. Для кожної групи відокремлюється окремий(і) «worker», які відповідають за побудову власної моделі і аналіз певної частки моделі і зберігання відповідної статистики, коефіцієнтів атрибутів. У результаті маємо декілька часткових моделей, для яких потім виконується операція злиття в одну модель, яка вже готова до використання. Асоціативно це нагадує побудову пазлу окремими частками. Які переваги це надає у порівнянні з стандартною моделю навчання без розподілу? Можливість розбити велику групу факторів – розподілити відповідальність, більше можливостей до масштабування комп’ютерних ресурсів на вузлі «worker» (оперативна пам’ять, база даних, CPU). У випадку потреби додавання нового фактору потрібно оновити тільки відповідний «worker», а не всю систему. У випадку додавання нової групи факторів потрібно додати новий worker, але інші не мають бути зачеплені. Можливо потрібно буде оновити конфігурацію на певних вузлах для розуміння що розподіл змінився, але вже існують рішення, які не потребують зупинки вузла для виконання цих змін. Які недоліки існують у порівнянні зі стандартною моделю навчання без розподілу? Більш ускладнена архітектура, необхідність підтримувати координацію розподілених worker. Підхід виправдовується тільки у випадку моделі з великою кількістю атрибутів, які можливо згрупувати та нормалізувати, та при використанні великої кількості даних (екземплярів). Представимо що в оцінці очікуваної вартості нерухомості ω приймає участь N критеріїв, які можна розподілити K груп:

$$K = \begin{cases} A = f(a_0, a_1, a_2, \dots, a_n) \\ B = f(b_0, b_1, b_2, \dots, b_n) \\ C = (c_0, c_1, c_2, \dots, c_n) \\ \dots \\ Z = (z_0, z_1, z_2, \dots, z_n) \end{cases} \quad (2.1)$$

де A, B, C – це відповідні оцінки за певну групу факторів; a_i, b_i, c_i – це відповідні атрибути в групі факторів.

Наприклад, група А групує фактори якості локації, група В – фактори якості комплексу та будинку, група С якості житала (квартири або будинку); група D – юридичні ризики.

Кінцева оцінка тоді формується наступним чином, як функція над оцінками по кожній групі факторів А, В, С.

$$W = f(A, B, C \dots D) \quad (2.2)$$

Представити побудову моделі для оцінки можливо наступним чином (див. рис. 2.2):

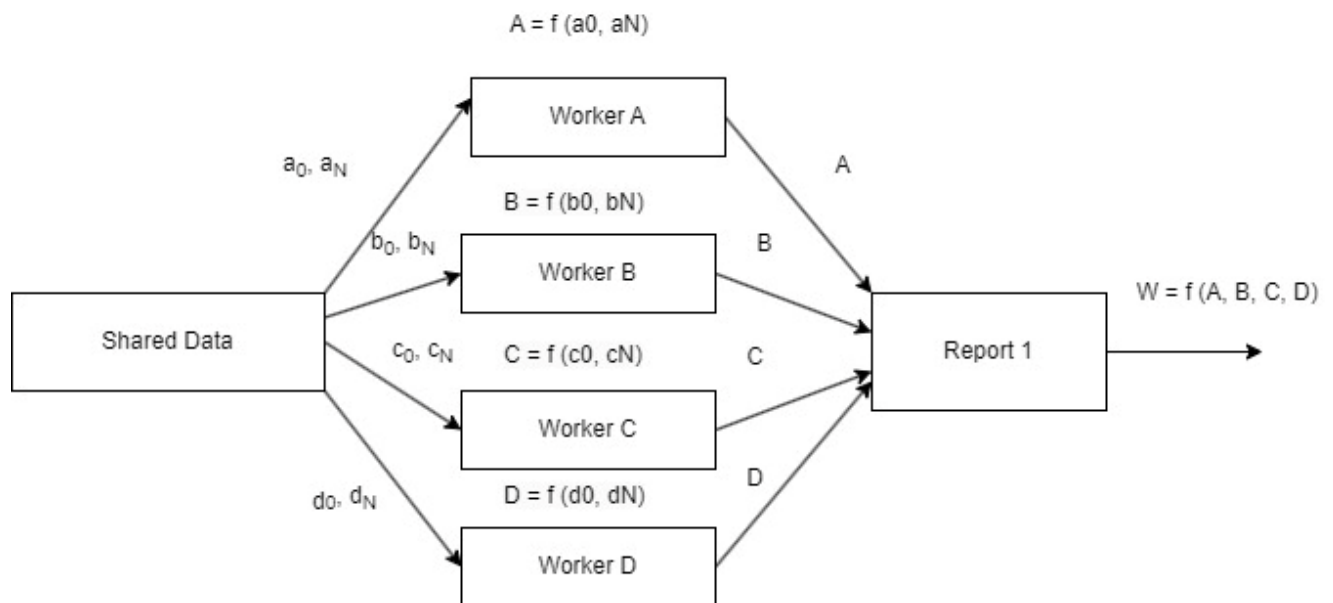

Рисунок 2.2 – Розподіл оцінювання між worker

Алгоритм багатокритеріальної експертної оцінки матиме наступну послідовність:

1. Отримання та збереження даних в загальному сховище;
2. Передача або читання даних з виборкою необхідних групових атрибутів кожним окремим «worker» - окремим вузлом (або кластером вузлів) відповідальним за оцінку групи факторів;

3. При обробці нових даних «worker» виконує створення/оновлення моделі передбачення, і також виконує оцінку, якщо існуюча версія моделі вже достатньо зформована для оцінки;
4. Після формування оцінки для отриманого екземпляру даних кожен «worker» виконує публікацію або зберігання цієї оцінки для «reporter»;
5. Кожен «reporter» після отримання або читання необхідних оцінок від експертів формує власну модель оцінки, оцінює екземпляр згідно неї, і зберігає кінцеву оцінку для передачі користувачу.

Кожен «worker» (експерт) та «reporter» може мати власне сховище даних, окремі алгоритми, які більше підходять для виконання відповідальної експертизи. Його відповідальність це отримати або зчитати загальні дані, виконати аналіз-передбачення за свою групу, та передати результат для оцінки. У випадку якості локації це отримання параметрів, щодо того як певна локація впливає на вартість нерухомості. Кожен «worker» (експерт) як навчається на отриманих даних об'єктів, так і виконує необхідну оцінку об'єкта. Деякі «worker» можуть залежити від експертизи других «worker», але вони не можуть бути залежними від результатів оцінювання «reporter».

2.2 Розробка архітектури програмного забезпечення

Оцінка вартості нерухомості по суті є передбачення ціни на поточний час виходячи з даних існуючих угод або оголошень. Першою складністю є кількість реальних факторів, що впливають на оцінку. Як було вказано в розділі 2.1, їх можливо згрупувати в наступні первинні групи: локація (в тому числі і інфраструктура), якість будинку, якість житла (квартири), стан ремонту та обладнання (меблі, техніка), юридичні ризики. Це потребує від системи мати функціональне масштабування, тобто модель оцінки має мати можливість бути розширена аналізом нових факторів в наступних версіях без суттєвих проблем.

Одним із рішень може бути розподіл системи на набір сервісів (мікросервісів) кожен з яких матиме відповідальність за певну групу факторів. Це також потенційно дозволить виконати розподіл[16] аналізу на декілька окремих процесів, але в той же час потребує більш детального вивчення питання координації роботи сервісів та контрактів взаємодії.

Другою складністю може бути об'єм даних по нерухомості, і враховуючи кількість факторів це створює потенційне питання в очікуваному часі на аналіз. Цілком очікувано, що модель аналізу має бути збережена як в постійній пам'яті, так і в кеші. В той же час ризикованим рішенням буде виносити процес в синхронне очікування результату аналізу (наприклад, HTTP виклик), велика ймовірність що час на оцінку буде більше, ніж стандартне очікування користувача на операції в інформаційних системах (при очікуванні більше 1 секунди користувач втрачає відчуття прямої роботи з даними[17]). Більш коректним рішенням є використанням асинхронних операцій[18] – обробка даних з шини і публікація результату аналізу також в шину, після якого користувач отримає нотифікацію про висновок експертизи. Для зменшення об'єму даних при передачі, який може бути великий через потокову обробку, варто виконати мінімізацію даних в контрактах (наприклад, використання нумерованих списків замість строк), а також використовувати більш «економні» протоколи передачі даних – бінарні замість текстовий форматів (наприклад, протокол Protobuf замість поширеного JSON).

Третьою складністю є потенційна велика кількість джерел даних, і потреба без зупинки роботи системи вводити нові джерела даних. Різні джерела даних мають різні протоколи та правила взаємодії (кількість запитів за хвилину, загальна кількість допустимих запитів, тощо). Це потребує створення окремих фонових процесів-виконавців, які будуть отримувати дані з джерел, приводити до одного прийнятого формату і публікувати на обробку в шину.

В кінцевому варіанті відобразити потенційну загальну систему можливо наступним чином(див.рис.2.3)

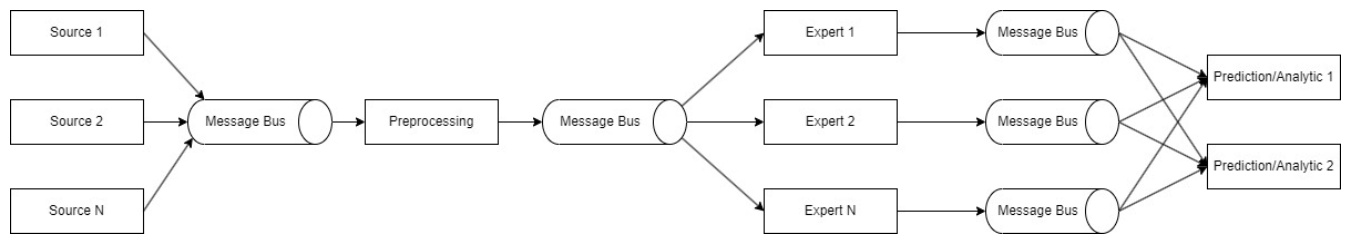

Рисунок 2.3 – Компонентна діаграма взаємодії в системі

Згідно з цією діаграмою компонент Source представляє собою процес по роботі з джерелом даних, який отримує дані зі стороннього сервісу та надсилає дані у шину. На другому етапі дані проходять попередню обробку під час якої відбувається форматування та довантаження додаткових даних, отриманий результат даних надсилається у шину. На третьому етапі дані по певній групі факторам надсилаються сервісам-експертам, які виконують аналіз і навчання в відповідній зоні відповідальності. Цей процес називається інкрементальне навчання. Треба відмітити, що мало ймовірно що сервіси-експерти будуть діяти повністю паралельно та незалежно, існує ймовірність що для певної експертизи буде необхідна інша експертиза. Результат експертизи публікується в шину і вже використовується для виконання оцінок та звітів.

Чи можливо уникнути використання окремих компонентів – шин даних або сховища повідомлень? Можливо використання звичайної реляційної бази даних у цьому випадку, але це потребує реалізації додаткової відповідальності за координування процесу зчитання та балансування процесів-читачів, чого краще уникнути маючи можливість використання перевірених інструментів.

2.3 Обґрунтування використаних програмних залежностей

У якості розподіленого сховища повідомлень-подій буде використана система Apache Kafka. Apache Kafka – це розподілена система обміну повідомленнями, яка призначена для обробки поточкових даних та розподілу повідомлень між різними компонентами системи. Повідомлення надсилаються в

систему через Producer, отримується за допомогою Consumer (див.рис.2.2). Розподіл навантаження відбувається за допомогою розділення топіку (абстрактний тип сховища) на партії. Партії розподіляються згідно з кількістю Consumer. Наприклад, при наявності топіку з 5 партіями і два окремих Consumer, один з Consumer возьме дві партії, інший три. Apache Kafka самостійно виконує балансування[19] партій, це потребує певного часу, яке залежить від кількості партій і Consumer.

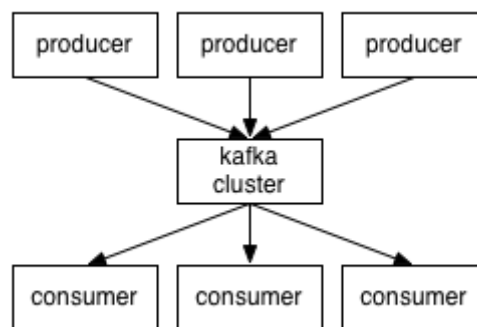

Рисунок 2.4 – Обробка подій в системі Apache Kafka

Apache Kafka має можливість реплікації даних, тобто при додаванні повідомлення в систему, повідомлення зберігається як в лідері, так і додаткових репліках. У випадку відмови лідера, його місце займає одна із реплік. Таким чином відбувається підвищується надійність програмного забезпечення. Існують дві стратегії збереження даних в репліку – синхронно або асинхронно. У випадку синхронної реплікації, відбувається очікування з боку лідера, що дані успішно були збереженні в репліці. Асинхронна реплікація – лідер не очікує збереження даних в репліці. Відповідно, в системі вказується фактор реплікації – кількість реплік, і мінімальна кількість синхронних реплік. З одного боку наявність синхронної репліки матиме можливість у випадку збою лідера отримати більш актуальні дані, ніж при асинхронній репліці, але в той же час необхідність підтвердження забирає певний час при збереженні даних. Звідси маємо класичну ситуацію балансу – підвищуючи

кількість синхронних реплік, ми підвищуємо надійність, але зменшуємо продуктивність системи. Стандартною конфігурацією вважається наявність одної синхронної репліки та декількох асинхронних.

The screenshot displays the 'Create' form for a new topic in the Apache Kafka UI. The form includes the following fields and options:

- Topic Name ***: A text input field.
- Number of partitions ***: A text input field with the placeholder 'Number of partitions'.
- Cleanup policy**: A dropdown menu with 'Delete' selected.
- Min In Sync Replicas**: A text input field with the placeholder 'Min In Sync Replicas'.
- Replication Factor**: A text input field with the placeholder 'Replication Factor'.
- Time to retain data (in ms)**: A text input field with the placeholder 'Time to retain data (in ms)' and a value of '7d'. Below it are buttons for '12 hours', '1 day', '2 days', '7 days' (selected), and '4 weeks'.
- Max size on disk in GB**: A dropdown menu with 'Not Set' selected.
- Maximum message size in bytes**: A text input field with the placeholder 'Maximum message size'.
- Custom parameters**: A section with a '+ Add Custom Parameter' button.
- Buttons**: 'Cancel' and 'Create topic' buttons at the bottom.

Рисунок 2.5 – Форма конфігурації топіка в Apache Kafka

Іншою перевагою є висока масштабованість Apache Kafka. Система дозволяє динамічно додавати як нові партіції, так і нові Consumers, але звісно це потребує виконання перебалансування Consumers між партіціями.

Альтернативним популярним рішенням у ролі шини даних є RabbitMQ, який також можна використовувати в розподіленій архітектурі, і RabbitMQ підтримує горизонтальне масштабування. Але Apache Kafka має більш зручну стратегію балансування навантаження з підтримкою розподілу повідомлень до певних партіцій згідно ключа повідомлення. Тобто повідомлення оброблюється послідовно

і повідомлення з одним ключем потрапляють в одну партіцію, і відповідно будуть оброблені одним Consumer. Найбільш суттєвою різницею є те що Apache Kafka є сховищем повідомлень-подій, а RabbitMQ тільки брокер, тобто RabbitMQ видаляє повідомлення з черги після обробки, Apache Kafka залишає повідомлення згідно конфігурація. Для розуміння, що повідомлення вже оброблено Apache Kafka зберігає і оновлює offset (індекс від початку партіції). Службова інформація Apache Kafka зберігається в системі Zookeeper.

У якості платформи розробки сервісів була обрана платформа .NET. .NET – відкрита платформа розробки від компанії Microsoft, як кросплатформене еволюційне продовження .NET Framework. Система .NET є провіреним часом рішенням з різноманітним вже реалізованим бібліотек, пакетів та паттернів розробки. В тому рахунку існують вже бібліотки для інтеграції з Apache Kafka та з базами даних, HTTP клієнти. Кросплатформаність рішення надає можливість без проблем створювати Docker образи, і використовувати в таких хмарних рішеннях як AWS, Azure, Google Cloud, тощо. При розробці під платформу .NET можна використовувати різні мови, але найпоширенішою є C# - об'єктно-орієнтовна мова програмування з статичною типізацією та автоматичною збіркою пам'яті. Також, .NET є відкритою системою розробки з MIT ліцензією, тобто дозволяється використовувати в закритому програмному забезпеченні.

У якості реляційної бази даних для «warehouse» і «transaction processing» буде використаний PostgreSQL. PostgreSQL – це вільна та відкрита система управління базами даних (СУБД). Основні переваги PostgreSQL – це надійність і розширюваність. PostgreSQL гарантує надійну роботу та збереження даних навіть після аварій. Також PostgreSQL має високу швидкість та оптимізацію обробки великих обсягів даних[20].

У якості розподіленого кеша використовуються Redis. Redis є дуже поширеним рішенням in-memory бази даних для зберігання ключ-значення. Основними перевагами Redis є швидкодія (через те, що дані зберігаються в ОЗУ),

підтримка різних типів даних (ключ-значення, масив значень, хеш-таблиця, тощо), масштабованість, можливість використання в розподіленій системі та обробки великої кількості запитів. Недоліки виходять з фізичною моделі зберігання даних – ОЗУ: це обмежений обсяг пам'яті, втрата даних при перевантаженні, і відсутність можливості обробки запитів до ієрархічних та реляційних структур даних, але таких вимог до кеш-пам'яті і немає, складні запити мають оброблюватися в рамках патерну «data warehouse» в реляційних та документних базах даних.

2.4 Опис принципів взаємодії компонентів системи

Для між серверної взаємодії з використанням Apache Kafka можуть бути використані різні протоколи серіалізації даних – текстові та бінарні. Основна перевага текстових, це відсутність потреби підтримувати окремо схему даних тому що дані вже відображають схему, але недоліком є затратне кодування[21]. Наприклад, JSON досить лаконічний в текстову форматі в форматі ключ-значення, але для ідентифікації атрибут потребує кодувати і передавати ключ.

В бінарному протоколі Protobuf поля ідентифікується не текстовим ключом, а числовим номером. Серіалізація і десеріалізація відбуваються через адресацію по номеру та очікуваному розміру даних в атрибуті згідно типу даних. Protobuf є мовнонезалежним механізмом передачі даних і підтримує версіонування контрактів. Додавання опціональних нових полів не порушує зворотну та пряму сумності, але видалення поля порушує пряму сумісність, а додавання нового обов'язкового поля порушує зворотну сумісність. Логічно також, що зміна номера для існуючого є несумісною зміною.

Назва атрибуту (ключа) залишається, але не використовується в процесі в серіалізації, під час десеріалізації використовується для переводу в створенні об'єкта (див.рис 2.3).

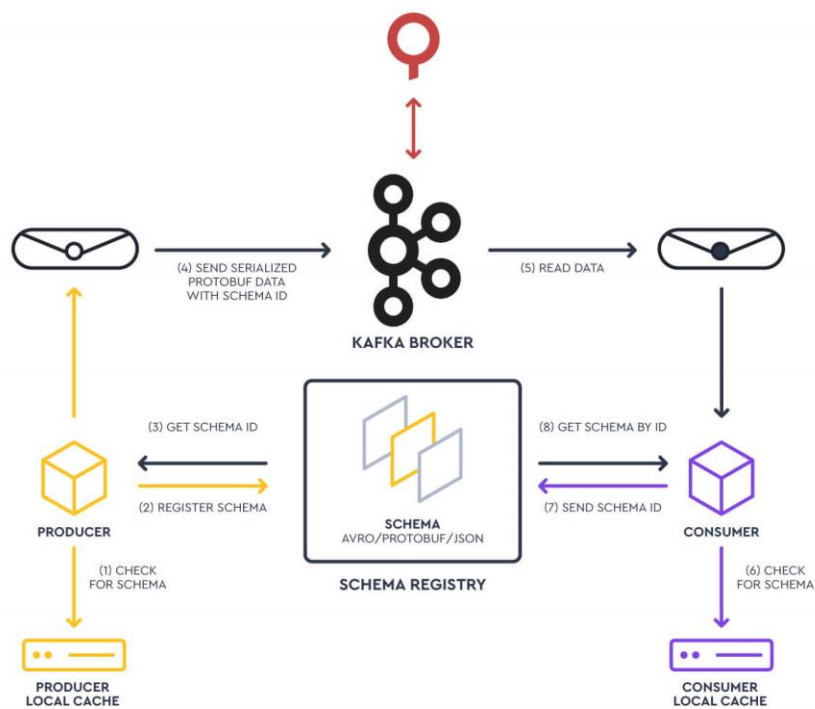

Рисунок 2.6 – Схема передачі даних з використанням протоколу Protobuf

Через відсутність потреби передавання назви атрибуту відбувається значна економія на об'єму передачі даних, що також зменшує час на передачу даних. Ускладненням у випадку Protobuf є потреба в зберіганні і підтримки схеми окремо. Для Apache Kafka популярним рішенням сховища схем є Schema Registry.

2.5 Висновки

Розроблено метод багатокритеріальної оцінки нерухомості, який дозволить підвищити точність-швидкість оцінювання, більшу здатність до функціонального та навантажувального масштабування системи. Розроблена архітектура інформаційної системи експертної оцінки нерухомості. Були обгрунтовані необхідні програмні залежності. Описані принципи взаємодії компонентів системи.

3 РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1 Розробка сервісів завантаження даних

Дані які необхідні як для навчання моделі, так і для безпосередньо оцінки завантажуються в систему з сервісів оголошень, це може бути багато джерел даних з різних ринків нерухомості. У переважному кількості випадків взаємодія на отримання даних відбувається через REST API по протоколу HTTP. При роботі з REST API треба враховувати наступні обмеження від зовнішніх джерел даних:

- Часовий ліміт (максимальна кількість запитів до ресурсу за певний час);
- Місячний або добовий ліміт;
- Додаткова авторизація;
- Ліміт кількості паралельних запитів.

Найчастіше зовнішні системи з даними накладають обмеження згідно з плану для того, щоб забезпечити власні бази даних від перевантаження на кількість операцій читання та з'єднань. У випадку перевантаження більшість баз даних відхиляють нові з'єднання і загалом підвищується час очікування відповіді, що можна негативно відобразитися на внутрішніх процесах самої системи.

Аналізуючи декілька прикладів існуючих API – DIM.RIA, RentCast API, RapidAPI, дозволяє зформувати наступні інтерфейси взаємодії:

- Пошук масиву оголошень по параметрам;
- Отримання детальної щодо об'єкту/оголошення;
- Отримання додаткової інформації щодо міста, району, тощо.

Зрозуміло, що стратегією завантаження інформації буде пошук масиву оголошень па параметрам з наступним процесом завантаження детальної інформації по кожному оголошенню по ідентифікатору з можливим паралельним режимом замість послідовного. Але тут є нюанс те, що пошук нових оголошень буде відбуватися постійно, а завантаження вже існуючої бази займе суттєвий час,

особливо якщо враховувати обмеження з боку джерела. Це потребує зберігання прогресу оновлення в базі даних та кеші, для розуміння які оголошення вже були оброблені, а які ще очікують обробки.

Деякі джерела даних обмежують кількість об'єктів, які повертаються при пошуку, наприклад REST API DIM RIA повертає максимально 100 елементів без підтримки пагінації (використання параметрів «offset» і «limit»), це накладає додаткові обмеження на пошук тому що тільки в одному районі Києва оголошень може бути тисячі або десятки тисяч. В таких випадках для цього потрібно виконати сегментацію ринку на мінімальній секції пошуку, наприклад використовуючі наступні параметри:

- Тип нерухомості (квартира, будинок);
- Тип операції (продаж);
- Країна (наприклад, Україна)
- Область (наприклад, Вінницька);
- Місто (наприклад, Вінниця);
- Дата публікації.

Завантаження відбувається від по дати публікації від найминулішої дати до поточного дня роботи сервісу, це необхідно для постійного отримання нових оголошень. Найминуліша дата визначетемиться налаштуванням, зазвичай актуальність оголошень втрачається після 1-2 кварталів.

Але як було вказано раніше цього може бути недостатньо для отримання повного результату, тому найбільш гнучкою стратегією буде використання більш розподіленого критерія - вартість нерухомості. Вартість нерухомості розподілена нелінійно, наприклад більшість об'єктів оголошень продажу в Києві знаходяться у діапазоні від 50 до 150 тис доларів. Для більш ефективного пошуку замість послідовної виборки з фіксованим діапазоном (наприклад, по 1 тис доларі) має сенс

використовувати рекурсивний алгоритм бінарного пошуку з логарифмічною складністю, який можливо відобразити у вигляді бінарного дерева[22] (дис.рис.3.1):

1. Обирається мінімальна нижня та максимальна верхня межа вартості об'єкта (наприклад, від 0 до 10 000 000);
2. Виконується пошук по згідно межами
3. Якщо в результаті пошуку оголешень більше, ніж максимальний ліміт пошуку АРІ, діапазон поділяється на дві частини; перший діапазон від нижньої межі до середини, і від середини до верхньої межі. Для обох діапазонів виконується логіка починаючи з кроку 2.
4. Якщо в результаті пошуку елементів дорівнює або менше ніж максимальний ліміт, зберігається масив елементів для відповідного фільтра в базу даних;
5. Виконується деталізований пошук по оголешенням з результату пошуку.

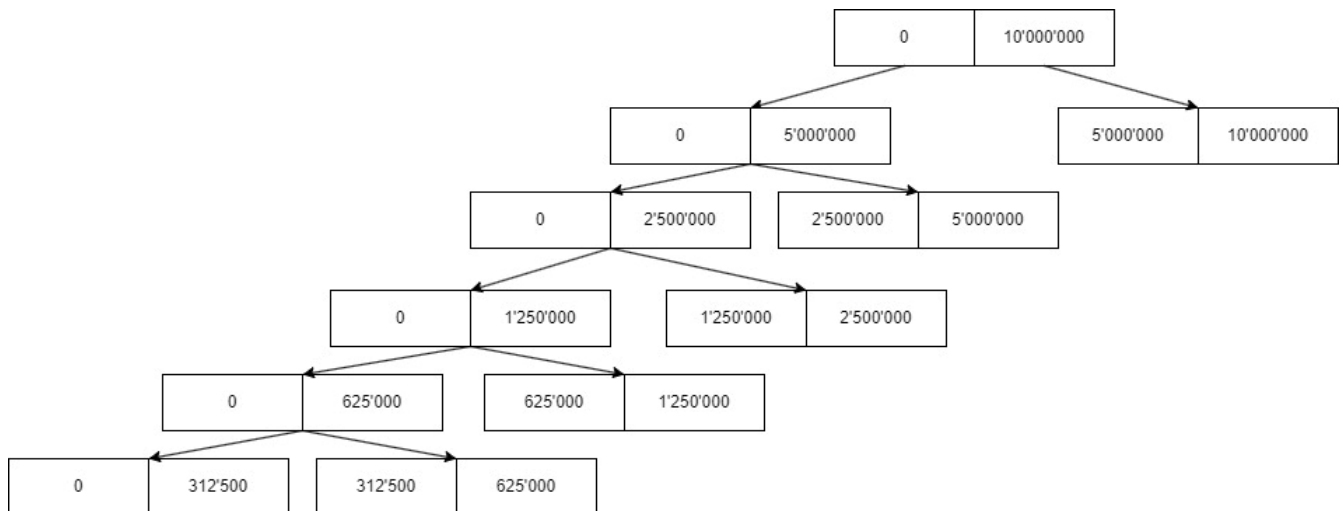

Рисунок 3.1 – Приклад розподілу значень в В-дереві

Як результати пошуку зі списком оголешення, так і деталізовано інформація оголешень зберігатиметься в базі даних для того, щоб у випадку переривання роботи завантаження при відновленні мати можливість повернутися. Структура сегментного пошуку можна представимо в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Структура сегментного запита пошуку

Атрибут	Тип даних C#	PostgreSQL тип
Індекатор пошуку	Guid	Uuid
Тип нерухомості	PropertyType (enum)	property_type (enum)
Тип операції	OperationType (enum)	operation_type (enum)
Країна	int	integer
Місто	int	integer
Діапазон старту та закінчення дати публікації	DateTimeOffset[]	tstzrange
Діапазон вартості об'єкта нерухомості	decimal[]	Numrange
Пошук закінчений	bool	boolean

Для швидкого пошуку останнього запиту, варто створити додатковий індекс на атрибути: країна, місто та діапазон старту та закінчення дати публікації. Деталізована інформація по об'єкту зберігається в окремій таблиці з інформацією про запит пошук, який був використаний для отримання індифікатора оголошення. Зміст самого оголошення зберігається в оригінальному вигляді в JSON форматі.

Таблиця 3.2 – Структура об'єкта з інформацією про оголошення

Атрибут	Тип даних C#	PostgreSQL тип
Зовнішній індифікатор оголошення	string/int/Guid	nvarchar/integer/uuid
Дані	string	jsonb
Дата додання	DateTimeOffset	timestampz
Індекатор пошуку	Guid	Uuid

Для коректного пошуку потрібно додати індекси (b-tree[23]) на наступні атрибути:

- Зовнішній індекс оголошення;
- Індекс пошуку;
- Дата додавання.

Загальний алгоритм можна визначити наступним чином:

1. Отримання останнього існуючого запиту пошуку до БД;
2. Якщо запит існує, то формується наступна ітерація. Якщо існуючий не був повністю завершений (прерваний або відхилення від API через велику кількість запитів, або термін пошуку тоді ще не закінчився), то пошук виконується знов з аналогічними параметрами;
3. Якщо це перший запит, тоді виконується формування запиту згідно розглянутого вище алгоритму пошуку сегментів;
4. При отриманні списку виконується фільтрація між тими оголошеннями, які вже були збережені;
5. Виконується отримання оголошень згідно індексів отриманих в списку. Якщо список пустий, крок пропускається;
6. В одній транзакції зберігаються – запит пошуку до БД, оголошення. Якщо сьогоднішня дата по UTC попадає в діапазон старту та закінчення дати публікації, тоді запит зберігається як не завершений для того, щоб виконати пошук повторно на наступній ітерації для оголошень, які ще з'являться в майбутньому;
7. Після успішного збереження даних до БД, виконується конвертація інформації оголошення в об'єкт контракту, та публікується в Kafka;
8. Логується інформація з метриками: всього результатів пошуку, час витрачений на завантаження даних;
9. Перехід до наступної ітерації (крок 1) з можливою затримкою.

У вигляді діаграми алгоритм матиме наступний вигляд:

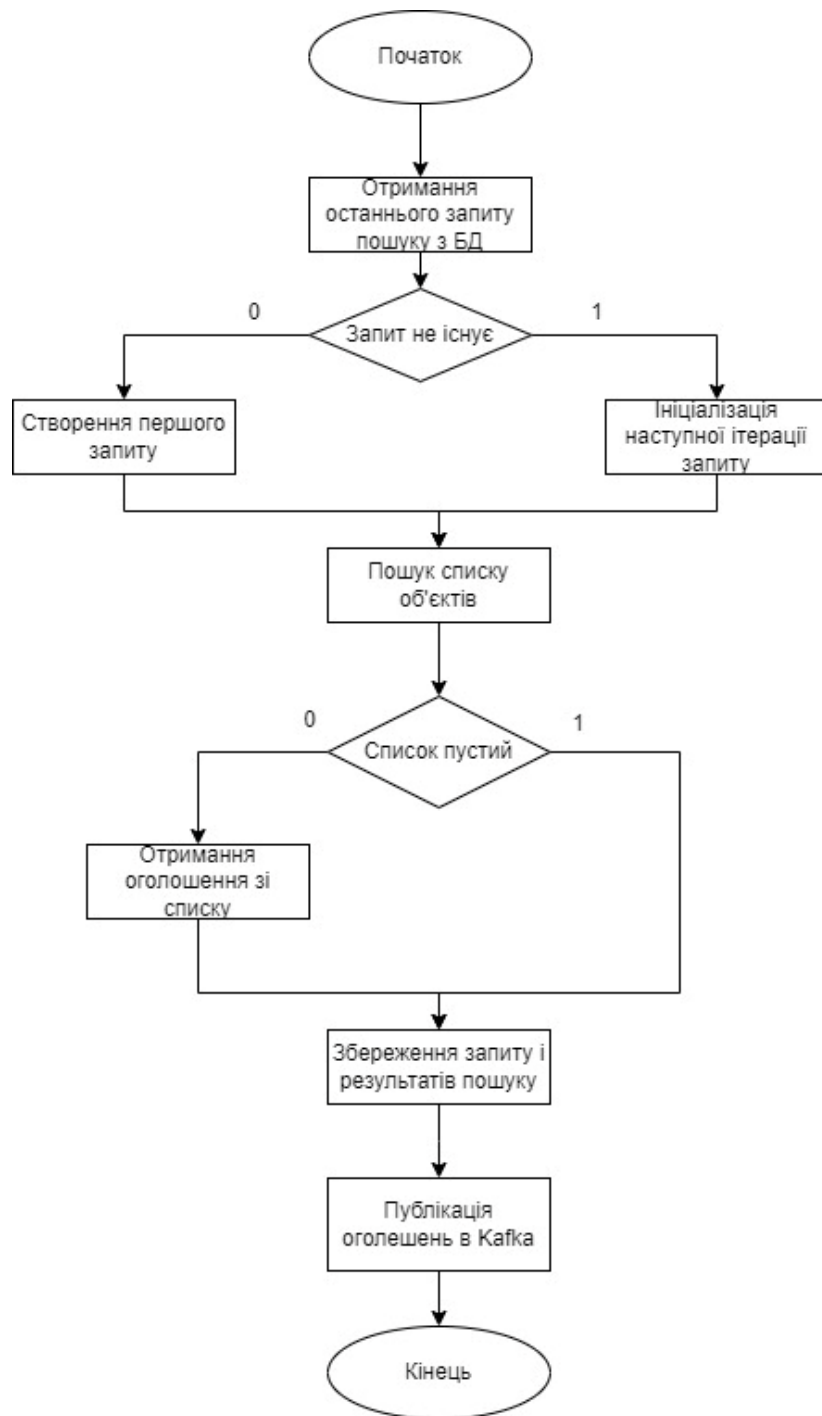

Рисунок 3.2 – Алгоритм пошуку та збереження оголошень нерухомості

У випадку перебільшення кількості запитів API може заблокувати ресурс, якщо не перестати виконувати запити. Це вимагає контролю кількості запитів до ресурсу і запобігання виконання нових запитів при вичерпанні дозволених лімітів. Платформа .NET дозволяє виконати перевизначення `HttpMessageHandler` через

створення власного обробника наслідуючись від `DelegatingHandler`. Іншим варіантом, більш зручним, є використання існуючої бібліотеки `Flurl`, яка вже має реалізований додатковий функціонал в тому числі можливість додати підписку на дію після обробки відповіді на кожний запит до API. При обробці підписки на результат створюється/інкрементується лічильники в `Redis` відповідно від існуючих лімітів. `Redis` підтримує функціонал по автоматичному видаленню об'єкту після закінчення певного часу. Наприклад, в `DIM.RIA` є два ліміти – місячний і годинний[24]. Відповідно, при кожному запиті на кожний можливий ліміт інкрементується окремий лічильник, коли час на ліміт пройде – лічильник буде видалений і вже в наступний раз рохування почнеться знов з 1. Перед новою ітерації пошуку потрібно виконати перевірку на проходження лімітів, якщо ліміт вичарпаний, то виконання призупиняється на очікуванні час ліміту. В `.NET` є можливість створити асинхронну затримку на певний час.

Також, існує висока ймовірність, що перевищення лімітів відбудеться не новій ітерації пошуку, а під час отримання необхідного оголошення, або ліміт від API може змінитися, і тоді застусонок отримає HTTP код 429 (`Too many requests`). В цьому випадку потрібно явно перервати виконання ітерації. Для цього в `.NET` використовується механізм `CancellationTokenSource` та `CancellationToken`. `CancellationTokenSource` генерує певний токен - `CancellationToken`, який має прапор відміни. Якщо `CancellationTokenSource` сигналізує, що є потреба виконати відміну, то в усіх згенерованих `CancellationToken` прапор відміни змінюється з `false` на `true`, і при наявності перевірки в коді є можливість згенерувати виключення або виконати вихід з функції. Після зупинки виконання ітерації пошуку по сегменту, вже на наступній ітерації при перевірці лімітів, стане зрозуміло що один із лімітів був вичерпаний, і виконання призупиниться на час ліміту. Хто має бути відповідальний за ініціативу відміни для `CancellationTokenSource`? Викликати відміну можливо в підписки на закінчення обробки запиту в `Flurl` після оновлення в лічильників в `Redis`.

Відобразити взаємодію компонентів можливо через наступну діаграму:

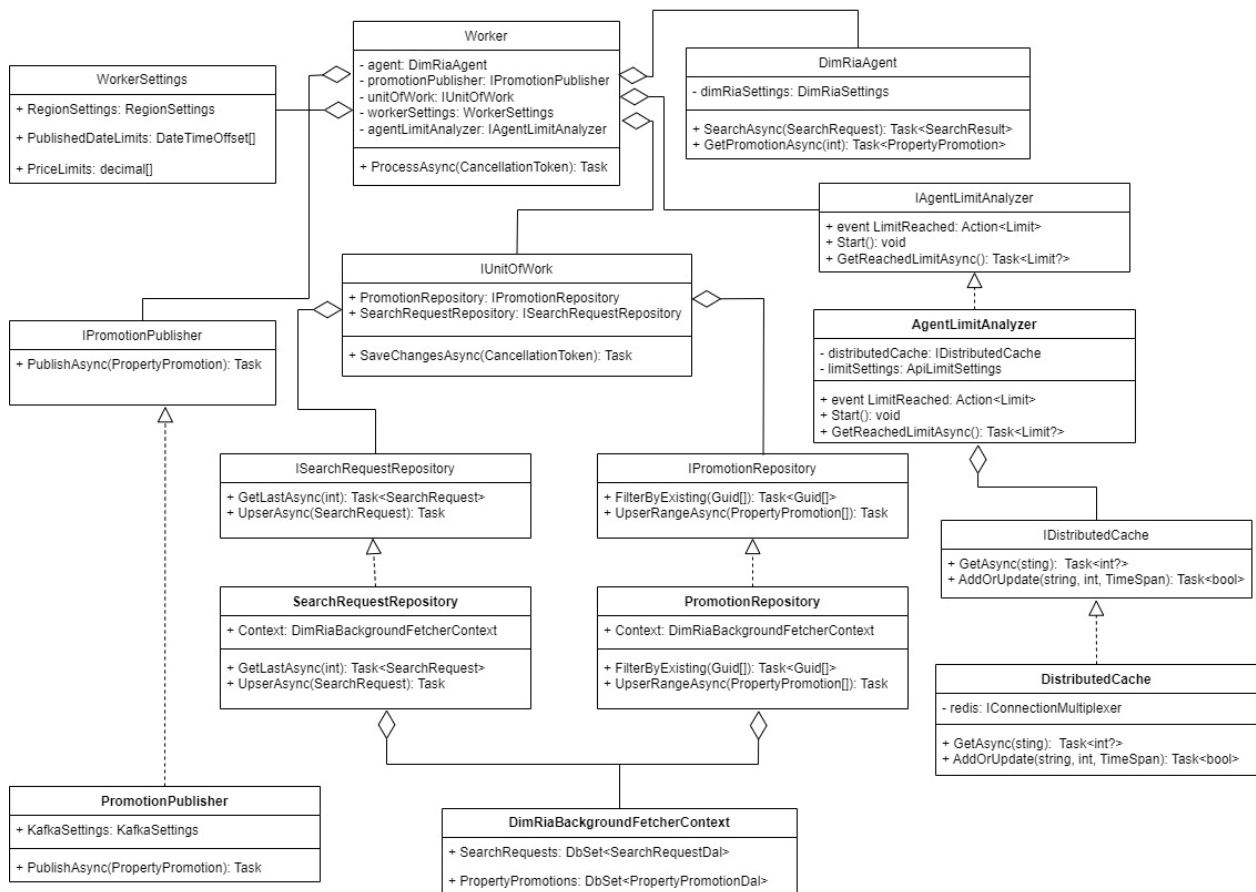

Рисунок 3.3 UML діаграма взаємодії компонентів в застосунку

- Клас `Worker` відповідає за координацію процесу пошуку та завантаження оголошень;
- Клас `DimRiaAgent` інкапсулює логіку по роботі API. В даному випадку, з REST API `DimRia`;
- Клас `WorkerSettings` містить налаштування процесу пошуку та завантаження оголошень;
- Клас `AgentLimitAnalyzer` контролює ліміти запитів до API. В класі виконується підписка на запити `DimRiaAgent`, при перевищенні кількості лімітів публікується подія `LimitReached`, також є метод `GetReachedLimit`, який повертає перевищений ліміт, якщо такий є;

- Клас `PromotionPublisher` відповідає за публікацію оголошення в `Kafka`;
- Клас `UnitOfWork` відповідає за координацію репозиторієв для роботи з БД;
- Клас `SearchRequestRepository` – репозиторій для роботи з БД сутностями запитами пошуку;
- Клас `PromotionRepository` – репозиторій для роботи з БД сутностями оголошеннями об'єктів нерухомості;
- Клас `DimRiaBackgroundFetcherContext` – клас з прямим доступом до БД: виконання операцій пошуку, читання та запису;
- Клас `DimRiaSettings` містить налаштування для роботи з API: базовий URI, токен авторизації, допустимий час очікування;
- Клас `ApiLimitSettings` – клас з налаштуваннями лімітів HTTP запитів по роботі з API;
- Клас `DistributedCache` відповідає за отримання та збереження кеша в розподіленому сховища – `Redis`;
- `IUnitOfWork`, `IPromotionPublisher`, `ISearchRequestRepository`, `IPromotionRepository`, `IDistributedCache`, `IAgentLimitAnalyzer` – відповідні інтерфеси реалізацій.

3.2 Розробка сервісів експертної оцінки

В основі логіки оцінки є отримання аналітики за допомогою функції передбачення по моделі навчання, яка будується відповідно до отриманих даних з сервісів завантаження даних. Наступні сервіси мають наступні відповідальності по передбаченню:

- Оцінка локації - передбачення очікуваної середньої вартості за квадратний метр за локацію. Оцінка локації – має базовий коефіцієнт в розрахунку кінцевої оцінки;

- Оцінка житлового комплексу/будинку - передбачення очікуваного впливу на середню вартість за квадратний метр згідно з якості та благоустрою будинку;
- Оцінка квартири (житла) - передбачення впливу критеріїв житла (кількість кімнат, планування, ремонт, тощо) на середню вартість за квадратний метр;

Сервіси експерти відповідальні як за побудову моделі оцінки, так і безпосередньо виконання оцінки[25] (див.рис. 3.4).

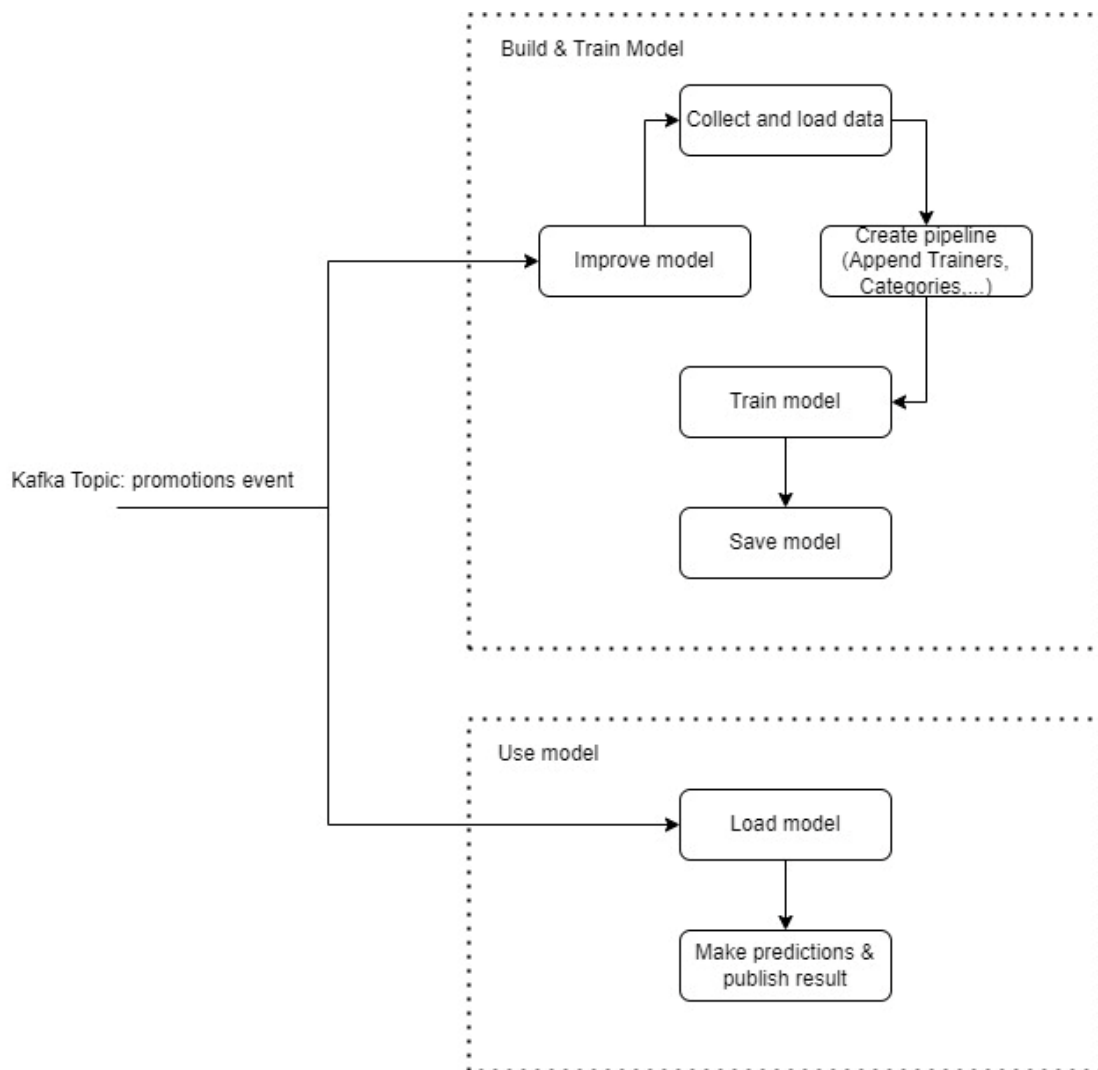

Рисунок 3.4 - Етапи побудови та навчання моделі машинного навчання, прогнозування результату

Сервіс експертизи має два окремих Kafka-consumer – один для побудови моделі оцінки, другий для оцінки. На етапі першої побудови моделі має сенс обмежити використання другого consumer за допомогою налаштування, і після того як модель вже більш менш стабілізується – другий consumer підключиться для оцінювання. При побудові моделі також треба враховувати динаміку отримання нових подій – кількість нових оголошень можуть суттєво відрізнятися від часу доби, дня тижня або наявності вихідних. Оновлення моделі оцінки на кожне нове оголошення, коли їх може бути наприклад за хвилини тисячі або десятки тисяч – це не ефективне використання обчислювальних ресурсів сервісу. Більш правильною стратегією є оновлення моделі при накопиченні пачки нових оголошень або при наявності в пачці хочаб одного оголошення і при цьому проходження певного часового таймеру. Відповідно до цієї стратегії треба брати до уваги, що підтвердження offset consumer до Kafka має відбуватися після повної обробки пачки оголошень.

Підсумовуючи, стратегія процесу навчання моделі матиме наступний вигляд:

- В наслідок накопичення N повідомлень з новими оголошеннями або проходженням певного часового інтервалу відбувається ініціація побудови моделі навчання;
- Відбувається створення конвеєру для застосування функцій нормалізації параметрів, алгоритму машинного навчання;
- Навчання моделі;
- Оцінювання моделі, можливо покращення моделі після її оцінки;
- Збереження моделі в сховище та в кеші для використання надалі.

Стратегія оцінки за моделю відбувається тоді наступним чином:

- Перевіряється флаг з налаштувань чи дозволено використання моделі, якщо ні дозволено – оцінка не відбувається, повідомлення не комітється для обробки в майбутньому;

- При отриманні нового оголошення виконується завантаження моделі;
- Після завантаження виконується оцінка об'єкта нерухомості;
- Оцінка об'єкта нерухомості зберігається в сховище;
- Оцінка об'єкта нерухомості публікується в розподілене сховище Kafka.

Для виконання більш складних маніпуляцій над потоками повідомлень ефективно використовуються парадигма реактивного програмування. Парадигма реактивного програмування базується на ідеї реагування на певні події по певним змінам. У більшості взаємодія асинхронних потоків описуються декларативно, а не імперативно через інструкцію по зміні стану. В парадигмі об'єктно-орієнтованого програмування push-модель реалізується за допомогою патерну «Спостерігач» (Observable) класичний варіант якого був опублікований в відомій книзі «Банди Чотирьох»[26]. Діаграму патерну «Спостерігач» можна відобразити наступним чином (див. рис.3.5):

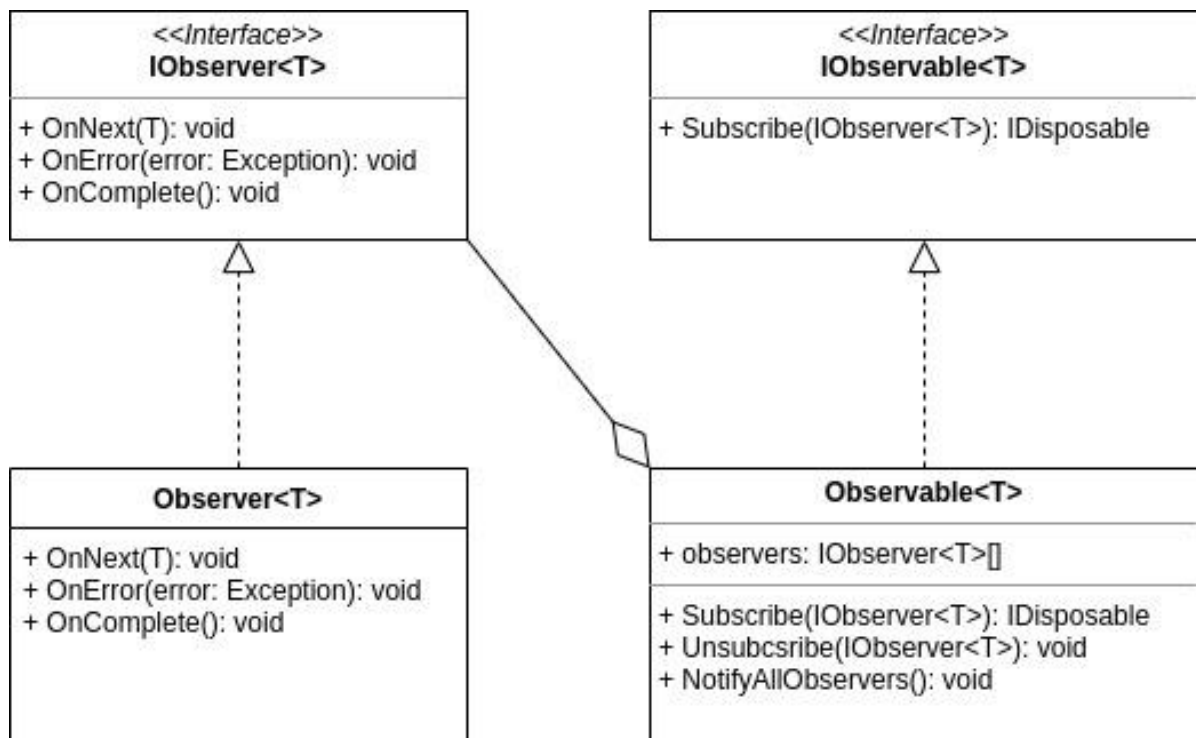

Рисунок 3.5 - Діаграма патерну «Спостерігач»

- Observable – «спостерігаймей» (або видавець), реалізую обов’язки спостерігача, містить список «спостерігачів». При зміні стану викликається метод `NotifyAllObservers`, який в циклі викликає обробники «спостерігачів»;
- Observer – реалізує «спостерігача», `OnNext` – обробка успішної події, `OnError()` – обробка помилки, `OnComplete` – обробка успішної завершення черги подій;
- `IObserver`, `IObservable` – відповідні інтерфейси до `Observer` та `Observable`;

Основна перевагу використання патерну – це реалізація слабозв’язаного дизайну, де видавець абстрагований від реалізацій спостерігачів, а спостерігачі не знають деталей реалізації видавця. Під більшість мов програмування вже існують реалізації бібліотек багатьма паттернів і методів для роботи з `IObservable`. Для .NET – це бібліотке Rx.Net. Для реалізації накоплення пачки подій використовується функція `Buffer`, для генерації потоку подій по таймеру - функція `Interval`. У результуючому потоку подій також маємо виконати перевірку через функцію `Where` про наявність повідомлень (див.рис.3.6).

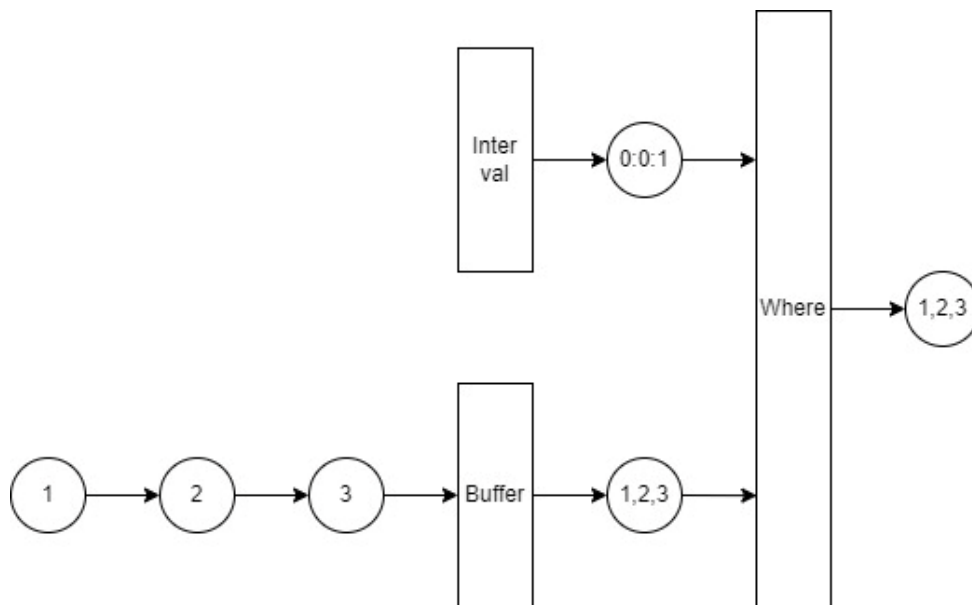

Рисунок 3.6 – Генерація потоку подій для оновлення моделі оцінки

Для кожної задачі машинного навчання може існувати декілька алгоритмів машинного навчання, вибір залежить від сутності проблеми, характеристики даних, обчислювальні можливості та ресурсів зберігання. Алгоритми найчастіше оперують функціями (features) – певними числовими атрибутами, у результаті отримується модель. Загалом розділяють наступні задачі:

- Бінарна класифікація;
- Багатокласова класифікація;
- Ранжування;
- Регресія – передбачення певного числового значення.

Передбачення вартості нерухомості є регресійна задача. Поширеним підходом вирішення цієї задачі є лінійні алгоритми, які розраховують певний бал виходячи з вхідних даних і вагових коефіцієнтів. Кінцевим результатом лінійних алгоритмів є функція. Лінійні алгоритми мають можливість масштабуватися, відносно інших алгоритмів більш ефективні в навчанні та передбаченні, але лінійний алгоритм потребує нормалізації параметрів для запобігання того, що деякі можуть мати більший вплив ніж інші. Параметри мають бути лінійно залежними для побудови моделі, тобто використання індифікаторів або перелічень скоріше матиме негативний ефект. Наприклад, індифікатор району не нормалізований для лінійних алгоритмів, замість використання індифікатора необхідно зформувані відстань до центру, кількість населення в районі, середній дохід жильців, тощо. Популярним лінійним регресійним алгоритмом для моделі з великою кількістю параметрів є алгоритм градієнтного спуску[27]. Головна задача алгоритму ітеративний рух в напрямку функції в точці поточної апроксимації мінімуму. Чим менше крок руху, тим більш точним буде кінцевий результат, але тим довше буде час навчання. Також використовуючи заданто малий крок існує ймовірність застряги в локальному мінімуму, при заданто великому можливо перестрибнути найбільш оптимальну точку функції. Приклад виконання градієнтного спуску можливо у вигляді 3D діаграми (див.рис 3.7).

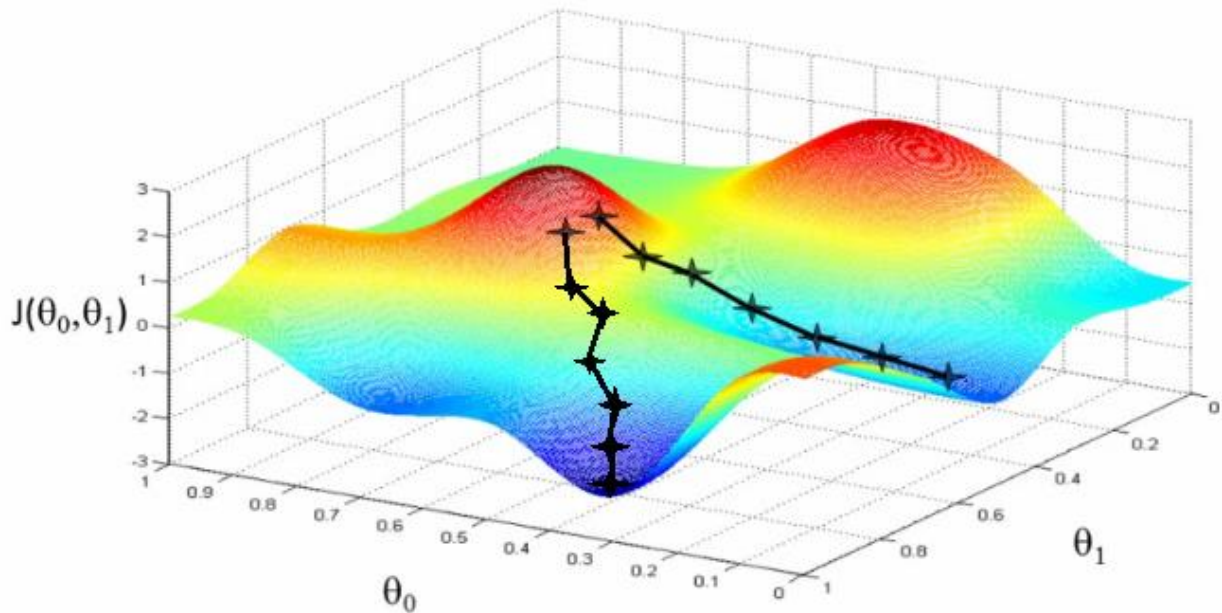

Рисунок 3.7 – Алгоритм градієнтний спуску

Іншим напрямом рішення цієї задачі є використання алгоритмів підсилення або алгоритмів-бустінгу з ретроспективним навчанням, роблячи висновки з минулих помилок. Градієнтний бустінг об'єднує декілька слабких моделей для того, щоб створити більш сильну модель. Зазвичай в основі використовуються модель дерева рішень, у випадку регресійної задачі – дерево регресії[28], де кожен вузол представляє собою умову, а кожен листок дерева містить прогнозоване значення або категорію. Передбачення приймається шляхом проходження з корня до вузлів, де для кожного вузла розраховується умова, і напрям переходить ліворуч чи праворуч в залежності від результатів.

Основна перевага використання дерева регресії у порівнянні з лінійної регресією, це гнучкість та ефективна робота з нелінійними залежностями, такими як категорії та індекатори. Цілком логічно, що передбачення по моделі дерева регресії може бути дещо довшим, ніж передбачення по лінійній регесії, але нормалізація вхідних може зайняти ще більше часу.

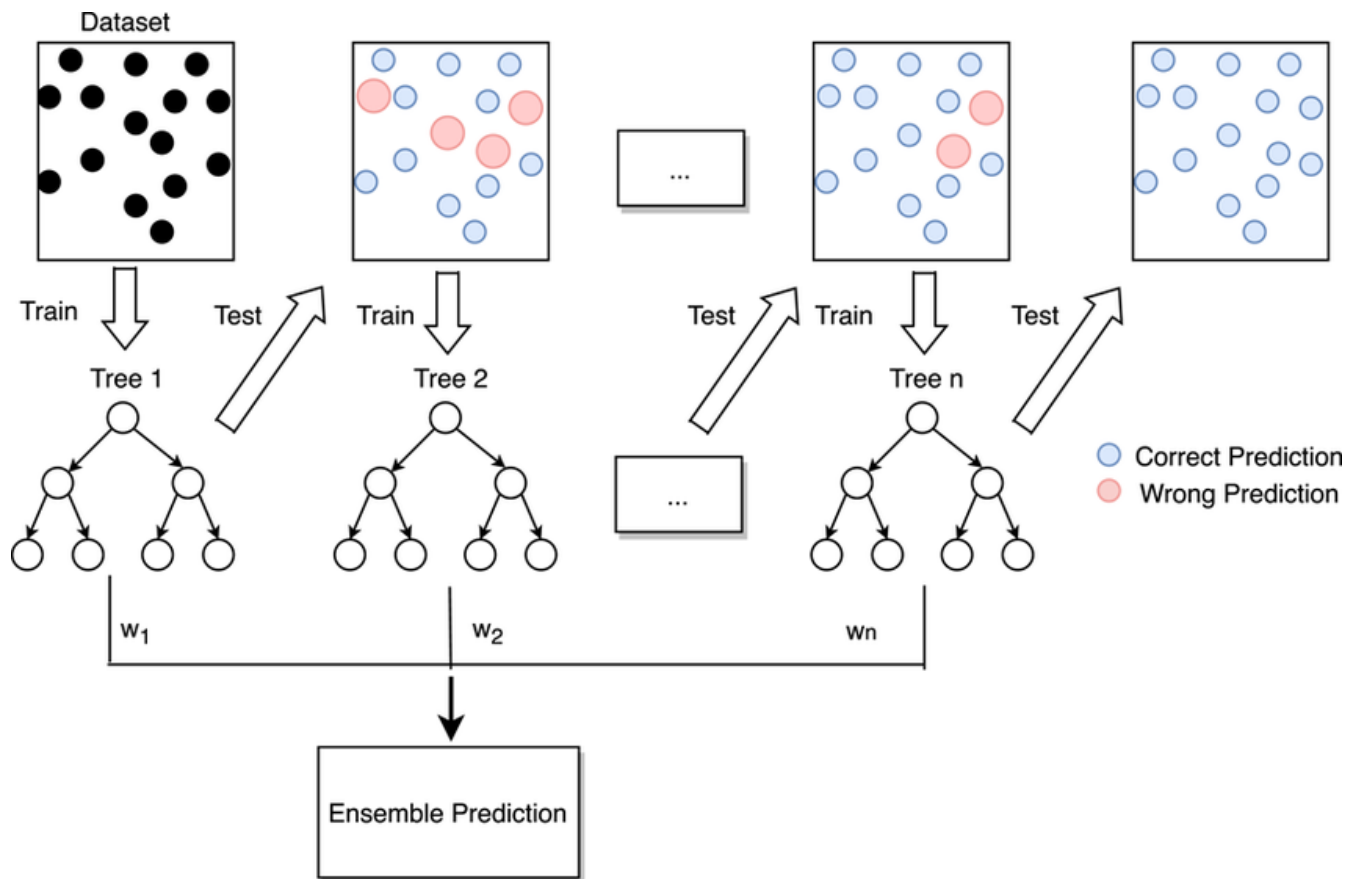

Рисунок 3.8 – Побудова моделі з використанням методу градієнтного бустінгу на основі дерева рішень

Алгоритм градієнтного бустінгу на основі дерева рішень можливо описати наступними етапами:

1. Побудова базового дерева з одного вузла або глибиною до 1;
2. Розрахунок помилок для кожного кортежу в навчальному наборі з актуальною побудованою моделі;
3. Визначення ваги для кожного кортежу відповідно до встановленою помилки;
4. Побудова нового дерева рішень з корегуванням встановлених помилок, через врахування вагів;
5. Додаємо суму вагів нової моделі до попередньої моделі;

6. Повторення процесу – нові дерева додаються до загально ансамблю дерев, кожне дерево намагається скоригувати залишкові помилки;

Для управління процесом навчання контролюється глибина дерева, крок навчання і максимальна кількість дерев. Метод градієнтного бустінгу на основі дерева рішень, який використовує ретроспективне коригування помилок попередніх моделей в реалізації називають LightGbm – Light Gradient boosting machine[29]. Також існує інший метод градієнтного бустінгу FastTree, який базуються на алгоритмі CART – Classification and Regression Trees[30]. Цей алгоритм також будує дерево регресії за рахунок розбиття набору даних на дві підмножини за одної з ознак, процес повторується для кожного нового вузла дерева до досягнення визначеного критерію зупинки – максимальна глибина дерева або мінімальна кількість значень зразків у листі. FastTree алгоритм може буде швидше, ніж LightGBM, але при цьому буде менш точним і менш ефективним.

Виконаємо порівняння розглянутих алгоритмів в порівняльній таблиці:

Таблиця 3.3 - Порівняння алгоритмів LightGbm, FastTree, Gradient Descent

Критерій/Алгоритм	LightGbm	FastTree	GradientDescent
Вирішення регресійної задачі	+	+	+
Швидкість навчання	1/3	2/3	2/3
Обробка категоріальних ознак	Не потребує попередньої обробки	Може вимагати попередньої обробки	Попередня обробка необхідна
Налаштування навчання	+	+	+
Використання пам'яті	2/3	3/3	1/3
Ітераційне навчання	Підтримується, але не в ML.NET	Підтримується, але не в ML.NET	Підтримується

Вибір необхідного алгоритму з проаналізованих LightGbm, FastTree або GradientDescent буде відбуватися від очікуваного набору функцій (features), об'єму даних, потреби та вартості нормалізації, вимог щодо продуктивності.

Розглянемо детально, які атрибути (features) будуть використані для оцінки вартості нерухомості в категорії «Локація».

Таблиця 3.4– Атрибути оцінки категорії локація

Атрибут	Обов'язковість	Нормалізований тип даних	Приклад
Країна	+	int64	1; 2; 3
Область	+	int64	10; 12;
Місто	+	int64	15;
Район	+	int64	15187
Вулиця	-	int64	4505
Комплекс	-	int64	433819566
Будинок	-	int64	2342341
Довгота знаходження	-	double	30.48914807
Широта знаходження	-	double	50.5455052
Індекс соціальної інфраструктури	-	double	999
Індекс комерційної інфраструктури	-	double	998
Індекс транспортної інфраструктури	-	double	997
Індекс культурних та зелених зон	-	double	996
Індекс якості повітря	-	int32	78

З атрибутами: країна, область, місто, район, вулиця, комплекс, будинок, догота та широта знаходження зрозуміло – це категоріальні ознаки, які передаються з змісту оголошення, але інформація щодо соціальної, комерційної та транспортної інфраструктури у більшості випадків відсутня. Рішенням цього є окремий пошук і сортування об'єктів інфраструктури на мапі в радіусі в N метрів від місцезнаходження житла, і розрахунок оцінки окремо по кожній категорії. Одним із лідерів картографічних сервісів, який дає доступ до великої кількості інтерфейсів з великою базою даних - Google Maps платформа[31].

Один з цих інтерфейсів, Places API, дає доступ до пошуку місць по певному радіусу за координатами місця, також є можливість вказати додаткові фільтри. Пошук відбувається по REST API по методу POST за URL - <https://places.googleapis.com/v1/places:searchNearby>. Параметри для пошуку наступні:

- типи об'єктів (ресторани, школи, лікарні, тощо);
- максимальна кількість результатів;
- обмеження області по кругу – координати центру та радіус в метрах;
- сортування по дистанції або популярності.

У результаті API повертає масив об'єктів, де окрім інформації про місцезнаходження, можуть бути вказані контакти, рейтинг, кількість оцінок, категорії, тощо. Також API підтримує можливість обмежити поля, які потрібно повертати, через вказання атрибут X-Goog-FieldMask в заголовці HTTP запити. Ключ доступу передається в заголовку запити. В структурі Google Maps об'єкт має багато категорій і вони не повністю відповідні проаналізовані в цій роботі, тому конвертація категорій в тип з матиме наступний вигляд:

- Соціальна інфраструктура – hospital, doctor, university, school, athletic_field;
- Комерційна інфраструктура – reustaraunt, store, shopping mal, hotel, gym, café, bar; gas_station, car_repair, courier_service, market;

- Транспорту інфраструктура – transit_station, train_station, bus_stop, subway_station;
- Культурна та зелена зона – event_venue, park, tourist_attraction, aquarium, movie_theater.

Для розрахунку оцінки по інфраструктурі чи зоні пропонується використати атрибути – рейтинг та кількість оцінок, для розуміння наскільки об’єкт користується попитом. Розрахунок оцінки матиме наступний вигляд:

$$X = \frac{\sum_{i=0}^n r_i q_i}{K} \quad (3.1)$$

де r_i – середня оцінка за об’єкт інфраструктури;

q_i – кількість оцінок за об’єкт інфраструктури;

K – коефіцієнт щільності населення на 1 км², необхідний для нормалізації параметру, в Україні щільність залежить від міста, в Києві приблизно 3500 осіб на 1 км².

Для отримання деталізованої інформації по місцю існує окремий метод GET https://places.googleapis.com/v1/places/PLACE_ID, де у якості PLACE_ID передається індифікатор місця, який ми отримуємо при пошуку. API також підтримує обмеження списку атрибутів, що повертаються. У відповіді можливо отримати інформацію щодо:

- категорії об’єкту;
- контакти, веб-сайт;
- фізична адреса;
- години роботи;
- рейтинг і кількість оцінок;
- відгуки;
- фото.

Приклад пошуку місць по радіусу від вказаних координат можна відобразити візуально наступним чином (див.рис.3.9).

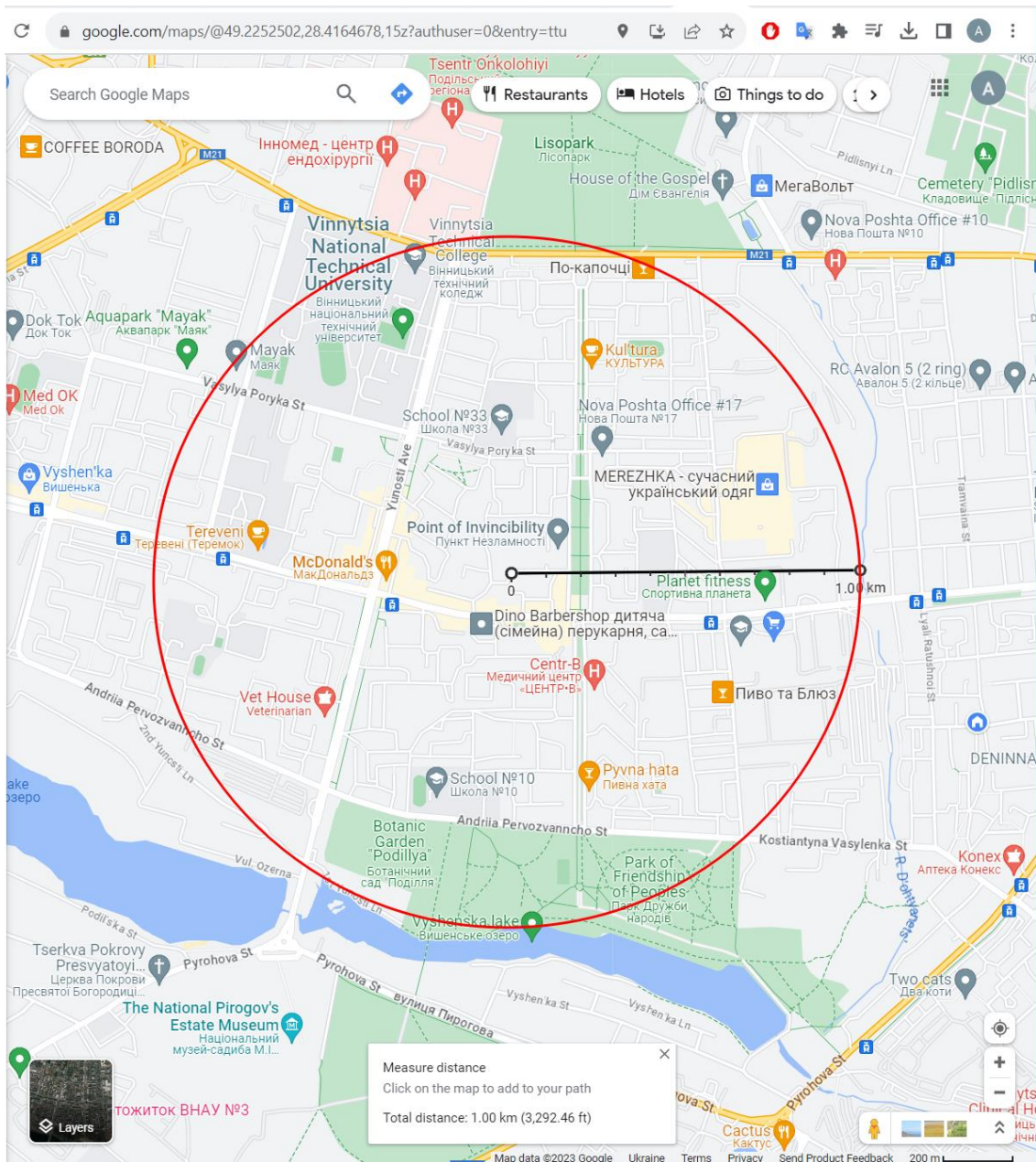

Рисунок 3.9 – Візуальний пошук найближчих місць в радіусі 1 кілометра

Також Google Maps Platform пропонує отримати рівень якості повітря по координатам використовуючи Air Quality API. Для отримання відповідного якості виконується метод POST по <https://airquality.googleapis.com/v1/currentConditions:lookup>. Координати передаються в тілі запиту, а ключ доступу як параметр в URL. У відповідь повертається статус 200 з тілом, яке містить дату та час створення індексу, індекс,

категорія індексу (low, medium, high), кольоровий індефікатор індексу. Індекс якості повітря знаходиться в діапазоні від 0 до 100, де чим вище індекс, тим якість повітря вище. Цей індекс загальний для усіх країн, але на мапах вказують найчастіше національний індекс, які мають різні метод розрахунку. Наприклад, в Європі використовуються European AQI, в Індії AQI (див. рис. 3.10).

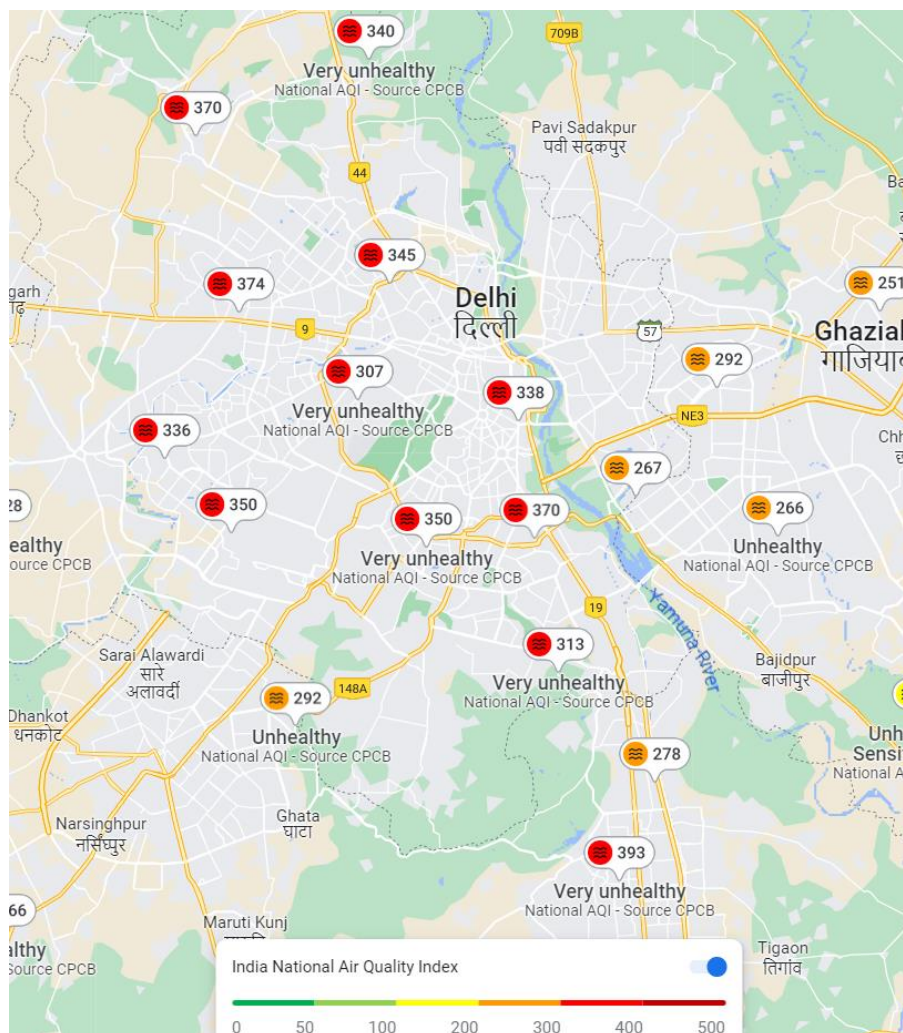

Рисунок 3.10 – Візуальне відображення індексу якості повітря в районах Делі, Індія

При розрахунку загального індексу якості повітря враховуються рівень змісту озона (O₃), діоксиду азота (NO₂), діоксид сіри (SO₂), вуглицю (CO), твердих часток.

Враховуючи, що в аналізі локації використовується велика кількість категоріональних ознак – країна, область, місто, район, тощо, і також те що отримання додаткових даних та розрахунок додаткових лінійних атрибутів (таких як відстань до центру, статус міста, середній дохід мешканців в району) при навчанні та передбачанні займе більш часу, ніж ймовірна перевага лінійних алгоритмів, через це не розглядатимо використання градієнтного пуску для оцінки вартості нерухомості по локації. Розглянемо швидкість та точність моделей у порів'янні алгоритмів FastTree і LightGbm. Для тренування використаємо 1 мільйон тестових екземплярів з розділенням вартості в залежності від критеріїв (дис.рис.3.3).

Таблиця 3.5 - Порівняння результатів використання алгоритмів LightGbm та FastTree в оцінці вартості нерухомості в локації

	LightGbm	FastTree
RSquared	0.4	0.63
RootMeanSquaredError	437	345
Час тренування, мс	224	983
Час передбачення, мс	67	64
Розмір моделі, КБайт	50.2	90.9

R-squared – статичний показник, який відображає наскільки змінна залежності пояснює зміну в залежній змінній при використанні регресійної моделі. Значення знаходиться в діапазоні від 0 до 1, де 0 вказує, що вказана модель не відображає необхідну варіацію в залежній змінній, а 1 навпроти вказує на повну пояснюючу здатність моделі.

RMSE (Root Mean Squared Error) – показник, що відображає середнє квадратичне відхилення між спостержуваними значеннями (тренувальними) та прогнозованими. Формула розрахунку має наступний вигляд:

$$RMSE = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - y_i)^2}{n}} \quad (3.2)$$

де n – кількість тренувальних кортежів (спостережень);

x_i – істинне значення залежної змінної для спостереження при i ітерації;

y_i – прогнозоване значення змінної для спостереження при i ітерації.

Враховуючи порівняльні результати найбільш ефективним алгоритмом для вирішення задачі передбачення є LightGbm – Light Gradient boosting machine.

Для оптимізації взаємодії з Google Maps API, результати пошуку місць по радіусу і якості повітря будуть кешуватися в Redis на певний часовий інтервал по ключу – координатам. Наприклад, не має сенс виконувати пошук, якщо за останні декілька днів на відстані до 50 метрів сходях координат вже виконувся пошук. В Redis існує окрема структура – геопросторовий індекс, яка дозволяє зберігати і роботи пошук координатам у якості ключа використовуючи радіус.

Після отримання оголошення з боку Kafka consumer виконується заповнення додаткових даних щодо інфраструктури, оточення, якості повітря за допомогою Google Maps API зі збереженням отриманих даних в Redis-кеші. Перед навчанням моделі та передбаченням заповнення оголошення зберігається в БД в JSON.

Повний алгоритм обробки повідомлень для навчання матиме наступний вигляд:

1. Сервіс отримує оголошення з інформацією про об'єкт нерухомості;
2. Відповідно до конфігурації можливе виконання накопичення буфера оголошень через ліміт або часовий інтервал;
3. Після цього виконується навчання моделі за алгоритмом LightGbm;
4. Модель зберігається в БД і в кеш (зі автоматичним видаленням по часу) у вигляді байтового масиву;
5. Час навчання і об'єм моделі записуються як метрики;

Алгоритм обробки повідомлень для передбачення оцінки матиме наступний вигляд:

1. Якщо модель існує в кешу, виконується завантаження моделі з кеша;
2. Інакше модель завантажується з БД;
3. Якщо модель відсутня - обробка зупиняється, система записує лог з рівнем warning;
4. Виконується передбачення очікуваної вартості;
5. Публікація результату оцінки в Kafka;

Чи можлива проблема гонки в багатопотокому середовищі при обробці повідомлень? Kafka-consumer гарантує можливість синхронної обробки повідомлень, через що з накопиченням буферу проблем не має бути. Але чи можливо те, що новий буфер накопичеться раніше, ніж по передньому буферу виконається навчання моделі, через що можливо паралельне навчання і збереження в БД. Загалом, буфер і алгоритм мають бути сконфігуровані таким чином щоб ця ситуація була б не можливо, але навіть низький ризик варто уникнути. Також, при горизонтальному масштабованні, коли будуть додані нові вузли з новими сервісами-експертизи, то також будуть додані і нові Kafka-consumer. Але модель буде зберігатися одна, а оновлюватися з декількох окремих сервісів – ризик конфліктів зростає. Один із рішень є розподіленне блокування, коли в кеш-пам'яті Redis (обробка в Redis однопотокова) зберігається унікальна строка (токен) наявність якої дає доступ тільки для одного процесу і запобігає для інших. Блокування ресурсу відбувається в процесі читання, розблокування після збереження. Основна перевага розподіленого блокування – це створення абстракція, яка дозволяє блокувати будь який процес, але недоліків насправді значно більше. Головний недолік – це небезпека в відсутності пророблених транзакцій. Що відбудеться, якщо ресурсу не буде розблокований через помилку в клієнті або проблеми з мережею? Це потребує ручного видалення або видалення по таймауту. Але що буде якщо клієнт відновить роботу, і буде намагатися зберегти

заблокуваний ресурс, яким він вже насправді не володіє? Є ризик перезаписати зміни з боку іншого процесу. У висновку ми приходимо, що зберігання токена блокування окремо від ресурса, який потрібно заблокувати, є витратним і ризикованим методом. Якщо потрібно заблокувати ресурс в БД на одну транзакцію від читання в інших транзакціях, то найкращий засіб – це використання блокувань кортежів (рядків) на рівні таблиці. В PostgreSQL це досягається за допомогою додавання до SELECT запиту інструкції FOR UPDATE[32], блокування можливо в двох режимах - WAIT (з очікуванням) і NO WAIT (без очікування). З очікуванням інші транзакції будуть очікувати розблокування ресурсу, без очікування відбудеться генерування виключення та відміна транзакцій. Після очікування транзакції вже зчитують оновлену версію (див.рис. 3.11).

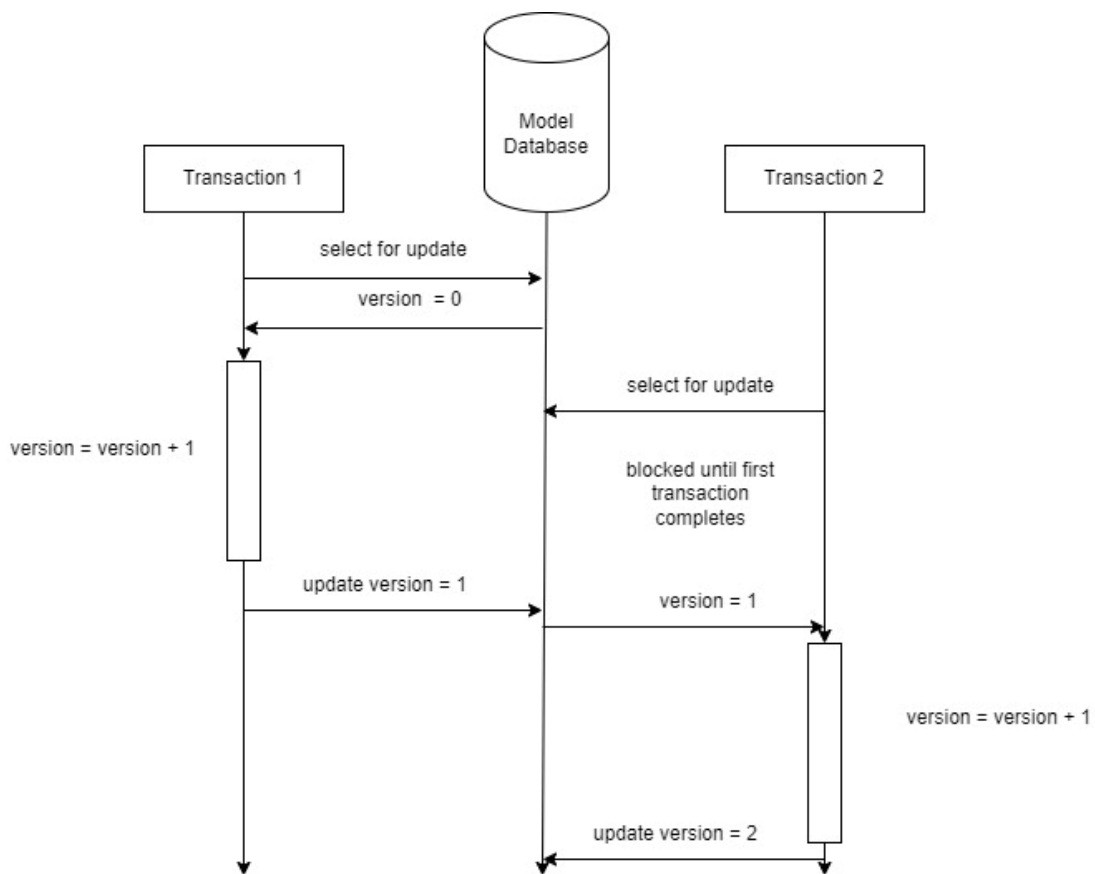

Рисунок 3.11 – Оновлення моделі навчання з блокуванням кортежу в БД

Інтеграція з кешом буде реалізована за допомогою паттерну декоратор[33]. Це структурний патерн, який пропонує додавання нового функціоналу за допомогою реалізації певного інтерфейса, і перевикористання іншого компоненту, який також реалізує згаданий інтерфейс, через композицію. Наслідування є одною з найсильніших зв'язків для перевикористання логіки, розірвати побудовану ієрархію типів може бути надскладною задачею. Декорація робота з кеш-пам'яттю над інтеграцією з GoogleMaps API матиме наступний вигляд:

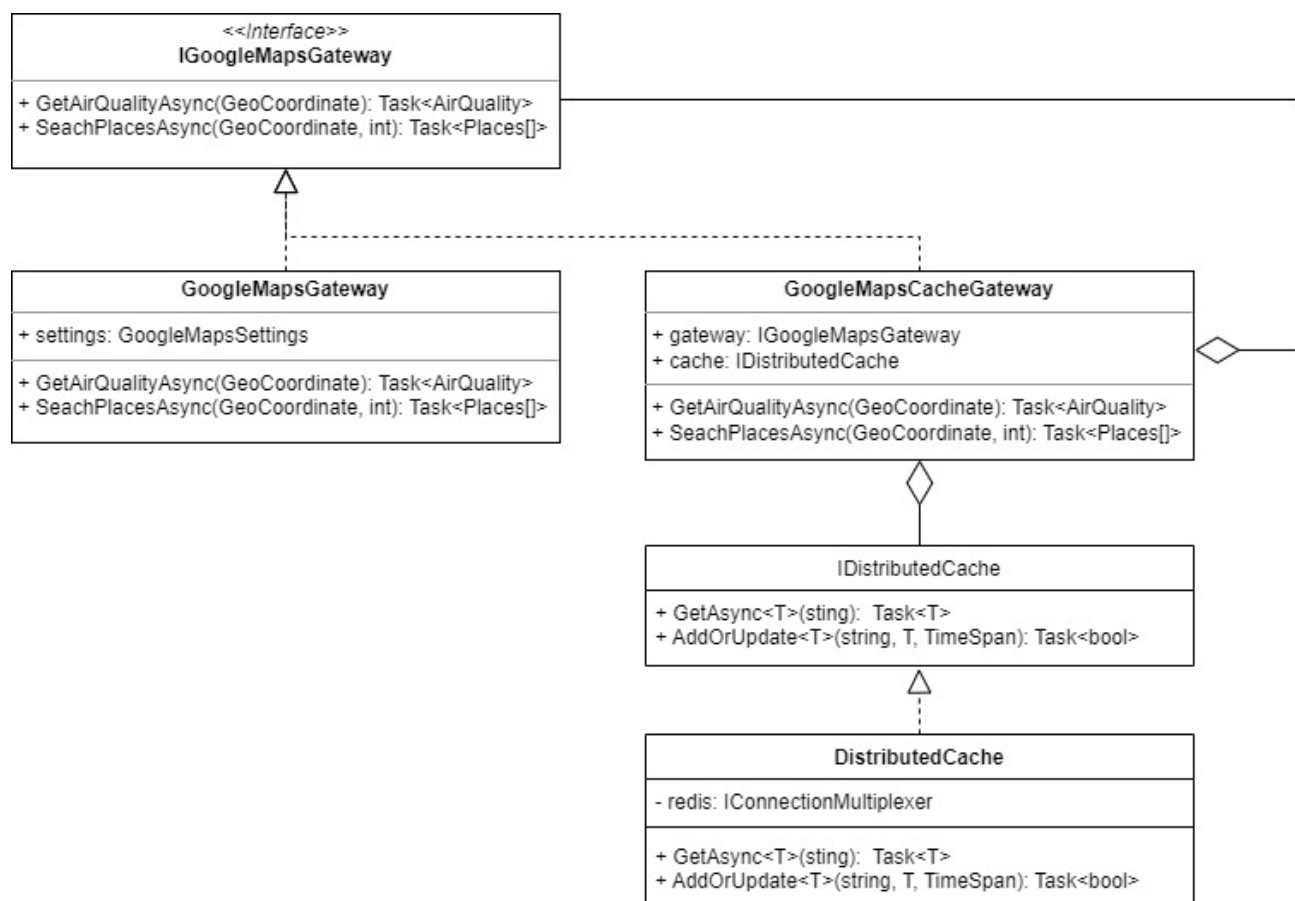

Рисунок 3.12 – Використання паттерну декоратор для додавання функціональності кешування до взаємодії з Google Maps API

- **DistributedCache** відповідає за зберігання та отримання даних з кеш-пам'яті в Redis;

- GoogleMapsGateway відповідає за пряму інтеграцію з GoogleMaps API. За допомогою методу GetAirQualityAsync отримується інформація щодо якості повітря, за методом SearchPlacesAsync виконується пошук місць по радіусу від координат;
- GoogleMapsCacheGateway відповідає за інтеграцію кеш-пам'яті з GoogleMapsGateway, в компонент передається фактично реалізація GoogleMapsGateway та DistributedCache, якщо значення існує в кеш-пам'яті, то повертається з кеша, інакше виконується запит до Google Maps API, після отримання нового значення з API, дані зберігається в кеш.

Діаграма класів для сервісу матиме наступний вигляд(див.рис.3.13)

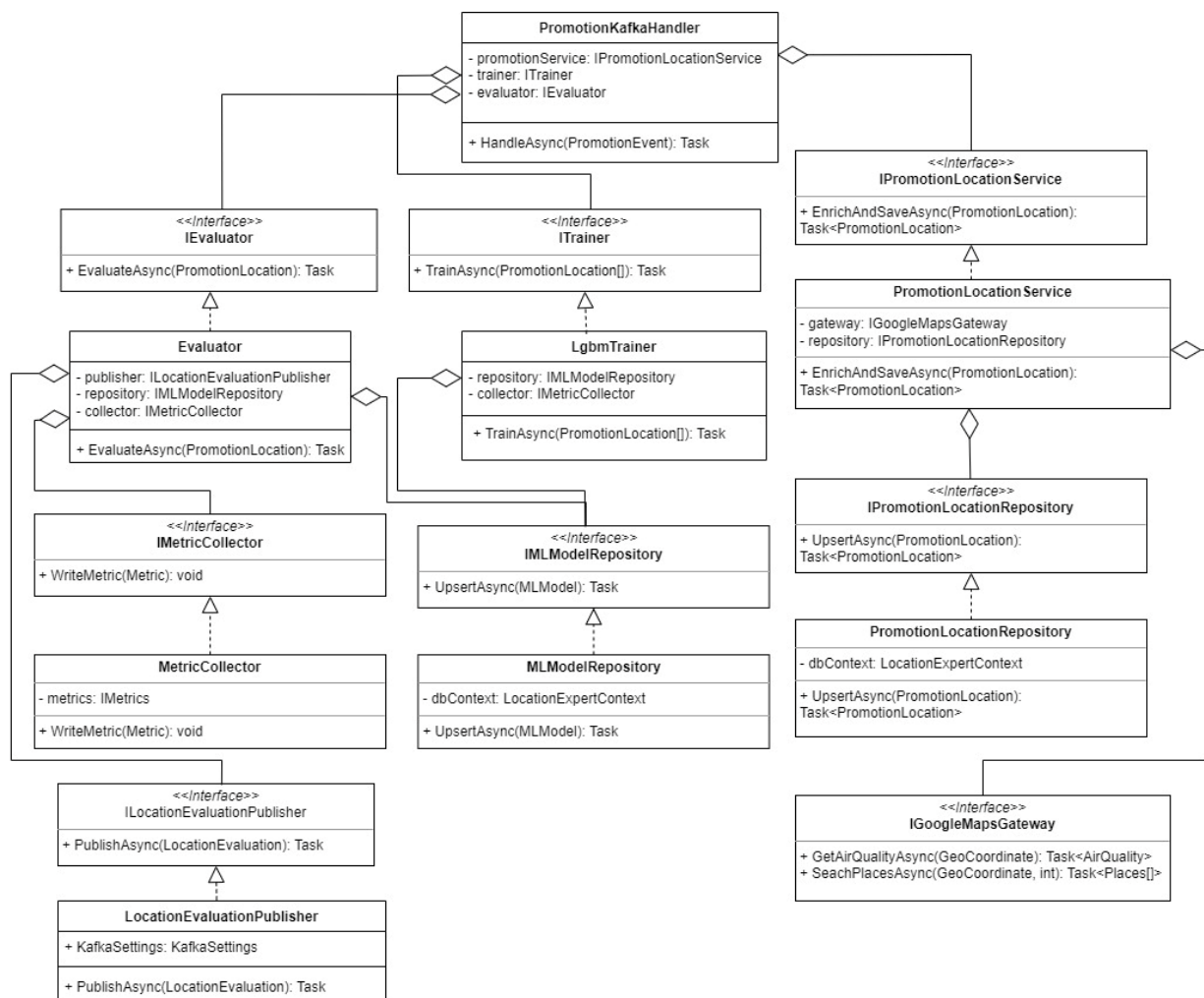

Рисунок 3.12 – Діаграма класів сервісу експертизи локації

- PromotionKafkaHandler – Kafka consumer, обробник подій з топіку promotion. Координує процес зберігання даних використаних для оцінки, тренування моделі, передбачення оцінки;
- PromotionLocationService відповідає за дозаповнення та зберігання даних необхідних для оцінки;
- PromotionLocationRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по даних необхідних для оцінки;
- MLModeRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по моделі навчання;
- LgmbTrainer відповідає за тренування моделі;
- Evaluator відповідає за оцінку нових оголошень;
- MetricCollector відповідає за збір метрік;
- LocationEvaluationPublisher відповідає за публікацію оцінки в Kafka.

Розглянемо детально, які атрибути (features) будуть використані для оцінки вартості нерухомості в розрізі житлового комплексу.

Таблиця 3.6 - Атрибути оцінки категорії житлового комплексу

Атрибут	Обов'язковість	Нормалізований тип даних	Категорія
Кількість поверхів	+	int64	-
Житловий комплекс	-	int64	+
Матеріал стін	+	int64	+
Кількість місць в паркінгу	-	int64	-
Кількість квартир	-	int64	-
Кількість ліфтів	-	int64	-
Матеріал утеплення	-	int64	+

Продовження таблиці 3.6

Атрибут	Обов'язковість	Нормалізований тип даних	Категорія
Рік побудови		int64	-
Клас ЖК	-	int64	+
Оцінка ЖК	-	int64	-
Кількість оцінок ЖК	-	int64	-
Оцінка вартості нерухомості в локації	+	float	-

Реалізація сервісу оцінки житлового комплексу матиме схожу реалізацію як до сервісу оцінки локації: при отриманні повідомлення з топіку promotion виконується заповнення необхідної інформації, якої може не вистачати для оцінки, після чого окремо виконується дотренування існуючої моделі та оцінка по цій моделі. Для побудови моделі має сенс використовувати також алгоритм LightGbm через достатню кількість атрибутів-категорій (матеріал стін, матеріал утеплення, клас ЖК).

Для отримання оцінки ЖК можливо використати Google Maps Platform через Places API. Використовуючи пошук через POST <https://places.googleapis.com/v1/places:searchText> Google Maps повертає список знайдених об'єктів зі списком рецензій користувачів. Треба розуміти, що вказана оцінка має косвенний вплив через те, що оцінки можуть залушати будь які користувачі з Google аккаунтом, і навіть деякі запрограмовані боти. Для пошуку в тіло запиту передається параметр textQuery з пошуковою адресою. Пошук є багатofункціональним, і дозволяє виконувати пошук по адресі або назві ЖК, навіть

в різних мовах. Результати відповіді також має сенс зберігти в кеш-пам'яті з автовидаленням через добу для економії трафіку НТТР.

При оцінці нерухомості в розрізі житлового комплексу вже необхідно враховувати оцінку в розрізі локації, тому що фактори локації базово мають більший вплив при моделі, яка будується для багатьох міст і країн. Для цього сервіс оцінки нерухомості в розрізі ЖК виконує запит на оцінку до сервісу в розрізі локації – POST /api/v1/locations:estimate, враховуючи що отримання оцінки відбувається зі збереженої та закешенової моделі, запит не матиме велику затримку. Результатом оцінки є середня вартість нерухомості в житловому комплексі, яка також публікується в Kafka. Діаграму класів можливо відобразити наступним чином (див.рис.3.13):

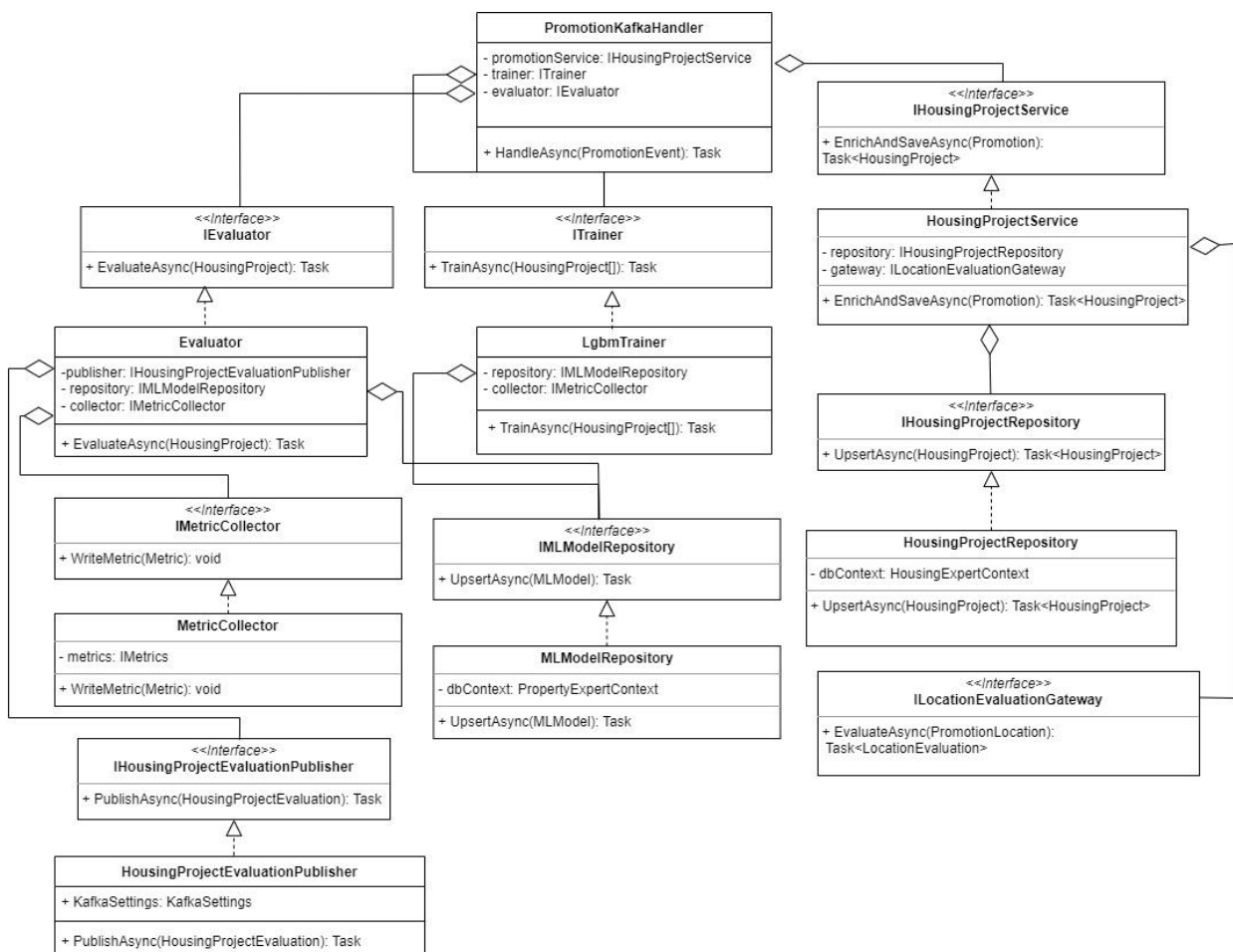

Рисунок 3.13 - Діаграма класів сервісу експертизи житлового комплексу

- PromotionKafkaHandler – Kafka consumer, обробник подій з топіку promotion. Координує процес зберігання даних використаних для оцінки житлового комплексу, тренування моделі, передбачення оцінки;
- HousingProjectService відповідає за дозаповнення та зберігання даних необхідних для оцінки житлового комплексу;
- HousingProjectRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по даних необхідних для оцінки житлового комплексу;
- MLModelRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по моделі навчання;
- LgmbTrainer відповідає за тренування моделі згідно алгоритму Lgmb (градієнтного бустінгу);
- Evaluator відповідає за оцінку даних з нових оголошень;
- MetricCollector відповідає за збір метрік;
- ILocationEvaluationGateway відповідає за взаємодію з сервісом експертизи локакції;
- HousingProjectEvaluationPublisher відповідає за публікацію оцінки в Kafka.

Розглянемо детально, які атрибути (features) будуть використані для оцінки вартості нерухомості в розрізі житла.

Таблиця 3.7 - Атрибути оцінки категорії житла

Атрибут	Обов'язковість	Нормалізований тип даних	Категорія
Площа	+	int64	-
Кількість кімнат	+	int64	-
Поверх	+	int64	-
Площа кухні	-	int64	-
Площа балкону	-	int64	-

Продовження таблиці 3.7

Індекс поверховості (поточний поверх/всього поверхів)	+	float	-
Кількість санвузлів	-	int64	-
Індекс якості ремонту	+	float	-
Оцінка вартості нерухомості в ЖК	+	float	-

Індекс поверховості розраховується як відношення номеру поточного поверху до усієї кількості поверхів. Індекс якості ремонту в поточній реалізації буду розраховуватися згідно з класу та стану ремонту:

- Чорнова обробка - 1;
- Космітичний ремонт – 2;
- Капітальний ремонт («євроремонт») – 3;
- Дизайнерський ремонт – 4.

Оцінка вартості нерухомості по умовам житлового комплексу отримується через запит до сервісу оцінки ЖК по POST /api/v1/housing-projects:estimate, вказана оцінка є необхідною для включення оцінки самого будинку. В тілі запиту передаються необхідні параметри для оцінки нерухомості в розрізі житлового комплексу (див. табл. 3.4).

При отриманні повідомлення з даними оголошення зі схожим алгоритмом до обробки в сервісі оцінки житлового комплексу – виконується заповнення додаткових атрибутів(оцінка вартості нерухомості в ЖК), тренування моделі та

оцінка об'єкта з даних в отриманому оголошенні. Отримана модель зберігається в базі даних у вигляді масива байтів, також зберігається окремо в кеш-пам'яті. Дані, які використовуються при тренуванні також зберігаються в базі даних, це необхідно для відслідковування проблем та можливості виконати тренування моделі з певного часу.

При оцінюванні модель зчитується з кеша, виконується передбачення і результат публікується в Kafka. Параметри тренування, взаємодії з іншими залежностями (Kafka, HTTP API) визначається в окремому конфігураційному файлі, які зберігаються разом з усім проектом.

Виходячи з того, що в поточній моделі відсутні категоріальні ознаки, має сенс розглянути використання лінійного алгоритму – градієнтного пуску, порівняючи точність та продуктивність з градієнтним бустінгом на основі дерева рішень (див.табл.3.6)

Таблиця 3.8 - Порівняння результатів використання алгоритмів LightGbm та GradientDescent для оцінки вартості житла

	LightGbm	GradientDescent
RSquared	0.4	0.73
RootMeanSquaredError	389	125
Час тренування, мс	408	512
Час передбачення, мс	66	47
Розмір моделі, КБайт	45	30.6

Виходячи з результатів порівняння алгоритмів LightGbm та GradientDescent, отримуємо висновок що GradientDescent є більш ефективним алгоритмом для оцінки вартості житла при вказаній конфігурації функцій. Виконувати додаткову нормалізацію параметрів немає потреби через те, що усі параметри повинні мати значення в діапазоні від 1 – 10000.

Діаграма класів має наступний вигляд (див.рис. 3.14):

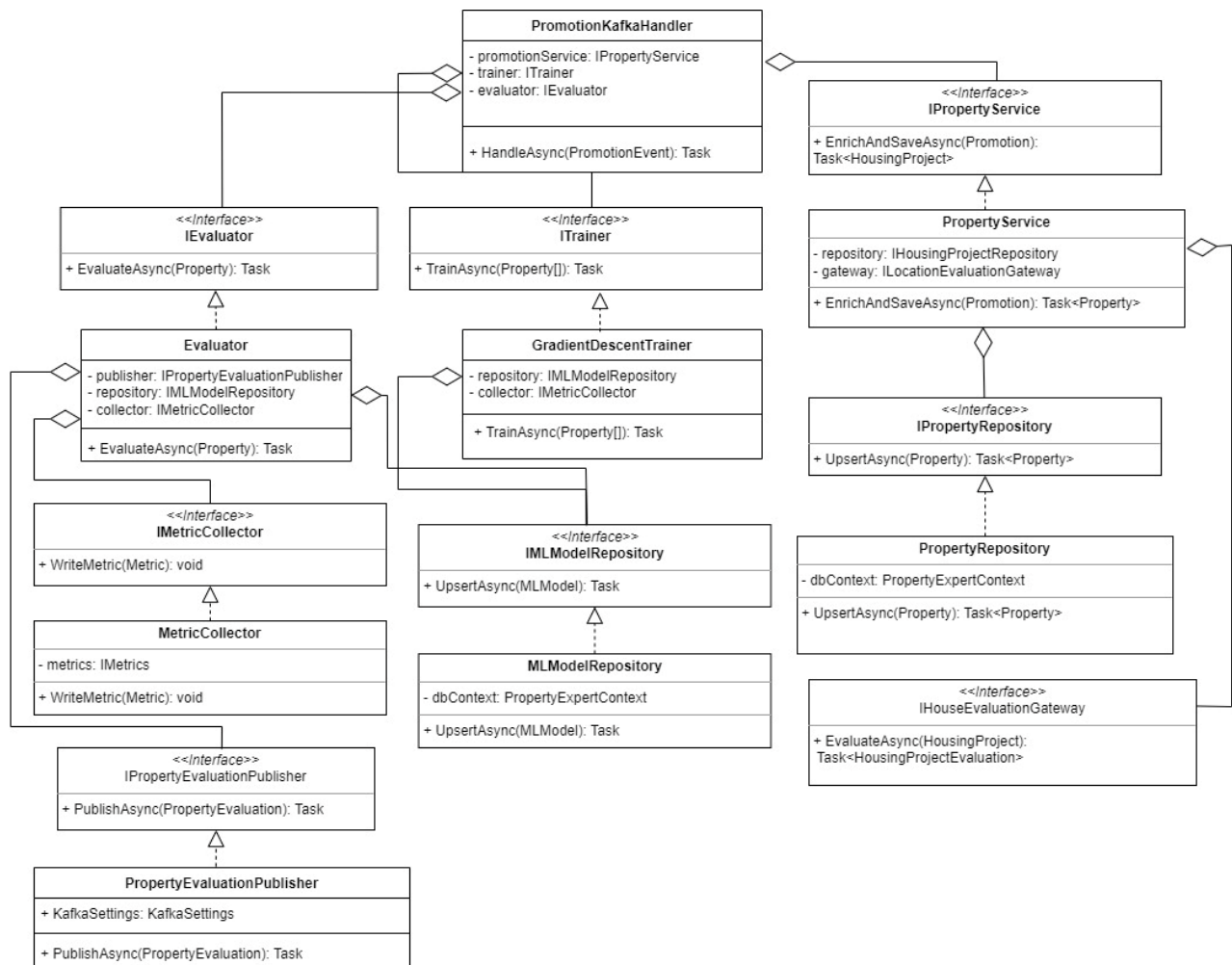

Рисунок 3.14 - Діаграма класів сервісу експертизи житла

- PromotionKafkaHandler – Kafka consumer, обробник подій з топіку promotion. Координує процес зберігання даних використаних для оцінки житла, тренування моделі, передбачення оцінки;
- PropertyService відповідає за дозаповнення та зберігання даних необхідних для оцінки житла;
- PropertyRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по даних необхідних для оцінки житла;
- MLModeRepository інкапсулює логіку по роботі з БД по моделі навчання;

- GradientDescentTrainer відповідає за тренування моделі згідно алгоритму градієнтного пуску;
- Evaluator відповідає за оцінку житла з даних нових оголошень;
- MetricCollector відповідає за збір метрик;
- IHouseEvaluationGateway відповідає за взаємодію з сервісом експертизи житлового комплексу;
- PropertyEvaluationPublisher відповідає за публікацію оцінки в Kafka.

3.3 Розробка сервісу формування звітів

Сервіс формує звіт щодо очікуваної вартості об'єкту по певному оголошенню, де вказується:

- Ідентифікатор оголошення;
- Головні атрибути оголошення (країна, місто, житловий комплекс, кількість кімнат, житлова площа);
- Ресурс отримання оголошення;
- Дата створення оголошення;
- Дата оновлення звіту;
- Вартість нерухомості за квадратний метр в оголошенні;
- Експертна оцінка вартості нерухомості за квадратний метр;
- Процент відхилення оціночної вартості від заявленої вартості за квадратний метр в оголошенні;
- Оцінка очікуваної середньої вартості нерухомості за квадратний метр в локації оголошення;
- Оцінка очікуваної середньої вартості нерухомості за квадратний метр в житловому комплексі оголошення, якщо він явно зазначений.

Виходячи з цього сервіс акумулює інформацію отриману через Kafka повідомлення, зберігає результати в реляційній структурі (таблиці) в базі даних.

Звіт частково заповнюється з повідомлень від топіку promotions (загальні атрибути оголошення), і також містить результати оцінок від сервісів експертів – топік evaluations.

Після збереження результату звіт публікується в Kafka. Доступ до звітів також отримується за допомогою REST API. Для отримання списку звітів необхідно реалізувати ендпоінт – GET /api/v1/reports. У якості фільтрів використовується дата створення (оновлення) звіту, країна та місто. Сортування записів може виконуватися або по даті створення (оновлення) звіту, або по проценту відхилення оціночної вартості від заявленої вартості. Маючи фільтри і сортування відповідно потрібно підтримувати пагінацію через параметри offset та limit, де offset – визначає кількість звітів що треба пропустити, а параметр limit – кількість звітів, які беруться після offset. Використання пагінації можливо тільки при наявності сортуванні, тому в реалізації обов’язково має бути сортування по замовчунню – сортування по даті створення звіту.

Для більш ефективного пошуку необхідно використовувати додаткові індекси до таблиці звітів. Найбільш ефективною структурою для індексу в цьому випадку буде – btree, цей тип індексу покращує використання як фільтрації, так і сортування. Індекс hashindex[34] може бути більш швидкий в певних умовах, ніж btree індекс ($O(\log n)$ проти $O(1)$), але hashindex не підтримує оптимізацію сортування через те, що основа структури це хеш-таблиця, а не дерево. Також у більшості випадків, хеш-таблиця через наявну дефрегмантацію в масивах потребує більше пам’яті, ніж B-дерево. Повний список необхідних індексів:

- IX_updated_at_city – дата створення та місто;
- IX_city – місто.

Доступ до одного звіту відбувається через ендпоінт – GET /api/v1/reports/{reportId}. Виходячи з того, ідентифікатор звіту береться з ідентифікатору оголошення і виступає в ролі первинного ключа, індекс генерується автоматично.

Діаграму класів сервісу генерації звіту щодо очікуваної вартості об'єкту по оголошенню можна відобразити наступним чином(див.рис.3.15):

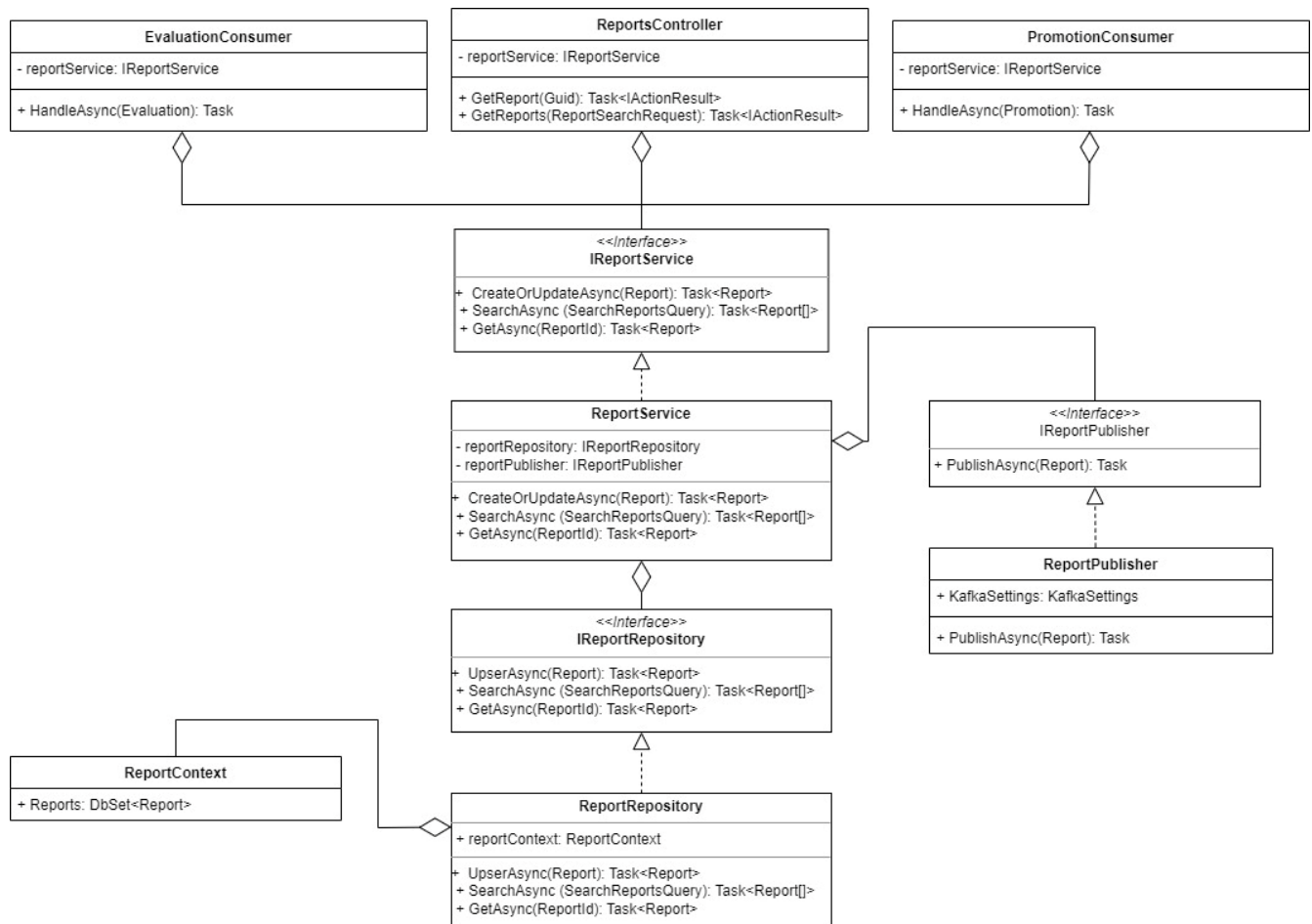

Рисунок 3.15 - Діаграму класів сервісу генерації звіту очікуваної вартості

- EvaluationConsumer – Kafka-consumer відповідальний за вчитування повідомлень з топіку evaluations та оновлення (або створення) звіту отриманими оцінками;
- PromotionConsumer - Kafka-consumer відповідальний за вчитування повідомлень з топіку promotions та оновлення (або створення) звіту головними атрибутами оголошення;
- ReportsController – реалізує REST API по пошуку та перегляду звітів;
- ReportService – відповідає за створення (або оновлення), пошук звітів;

- ReportRepository – відповідно до ReportService безпосередньо інкапсулює логіку роботи з БД через використання ReportContext;
- ReportPublisher – відповідає за публікацію звітів в Kafka топик reports.

3.4 Висновок

В розділі розробка програмного забезпечення було описана реалізація сервісів відповідальних за завантаження даних, проведення експертної оцінки, генерування звітів. Для кожного сервісу була описана архітектура, діаграма класів, принципи взаємодії з іншими сервісами, алгоритми обробки даних. Для кожного сервісу експертної оцінки нерухомості було виконано порівняльний аналіз між потенційними алгоритмами машинного навчання і обрано найбільш ефективний. Зформано список необхідних зовнішніх API, описано принцип взаємодії з ними, потенційні обмеження та ризики роботи.

4 РОЗГОРТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

4.1 Обґрунтування необхідних обчислювальних ресурсів

В процесі квалікаційної роботи було розроблено 5 окремих сервіса – сервіс завантаження даних з інтеграцією з DIM.RIA, сервіс оцінки локації нерухомості, сервіс оцінки житлового комплексу, сервіс оцінки житла, сервіс формування звітів. Кожен з сервісів має потенційну потребу в горизонтальному масштабуванні – додаванні нових екземплярів серісу (формувані кластер). Кожен з сервісів має потребу в реляційній базі. Сервіси завантаження даних та експертизи мають потребу в децентралізованій кеш-пам'яті. Окрім цього потрібен ще кластер з розподіленого сховища подій-повідомлень. Необхідні платформи/типи обчислювальних ресурсів:

- Реляційна БД – PostgreSQL;
- Розподілене сховище даних повідомлень – Kafka;
- Розподілений кеш – Redis;
- Платформа розробка - .NET.

Серед основних гравців на ринку хмарних обчислень представлені AWS[35] (Amazon Web Services), Azure[36] (Microsoft) та GCP[37](Google Cloud platform). Усі вони є надають широкі можливості по роботі з потрібними обчислювальними ресурсами, але найбільшу частку ринку контролює AWS. AWS також має найбільший регіональний охоплення центрів даних по всьому світу. Загалом, AWS та Azure мають дуже схожі цінові політики, які залежить від багатьох факторів – регіону розміщення серверу, рівню потужності, моделі розрахунку. Моделі розрахунку по суті розділяється на запланований час та обсяг, якщо використання розраховується за години або хвилини використання («Pay-as-you-go») без чіткого запланованого обсягу, що розглядається як оплата по факту використання, по результату це найдорожчя, але і найбільш гнучка модель. Найбільш ефективна

модель для довгострокових проєктів, це «save when you commit» - оплата за сервіс з планами зобов'язаннями на термін від одного до декількох років.

Для розгортання реалізованого програмного забезпечення буде використаний AWS через наявну можливість використання усіх необхідних залежностей, а також через наявність деталізованої документації та великої спільноти клієнтів. Необхідні обчислювані ресурси AWS представимо у вигляді таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Необхідні обчислювальні ресурси AWS

Тип ресурсу	Тип AWS ресурсу	Кількість екземплярів
Реляційна БД	Amazon RDS	1 кластер, 5 баз даних
.NET Web Service	Amazon EC2	5 сервісів
Redis	Amazon ElastiCache	1 база даних
Kafka	Amazon MSK	1 кластер

Створення баз даних відбувається через AWS Console, де вказується необхідні налаштування:

- Ідентифікатор бази даних – має бути унікальним серед усіх баз даних в кластері;
- Права доступу – пароль, також можлива додаткова IAM аутенфікація;
- Клас екземпляру базу даних - кількість ядер ЦП, ОЗУ, пропускна спроможність мережі;
- Розмір БД – вказується в ГБ, обмеження залежить від класу екземпляру, доступні RAM та CPU, права доступу;
- Тип сховища – SSD, HDD;
- Конфігурація автоматичного масштабування;
- Конфігурація автоматичного резервування даних;
- Конфігурація автоматичного обслуговування серверу.

Для розгортання першої версії застосунку достатньо буде використовувати БД з класом db.t3.medium (2 ядра ЦП, 2 Гб ОЗУ, 2085 Мбіт пропускна здатність мережі).

The screenshot displays the AWS RDS console for the database instance 'dimriapromotions'. The interface includes a navigation bar with 'RDS > Databases > dimriapromotions' and buttons for 'Refresh', 'Modify', and 'Actions'. Below the instance name, there is a 'Summary' section with a table of key metrics:

DB identifier	CPU	Status	Class
dimriapromotions	4.54%	Available	db.t3.micro
Role	Current activity	Engine	Region & AZ
Instance		PostgreSQL	eu-north-1a

Below the summary, there are tabs for 'Connectivity & security', 'Monitoring', 'Logs & events', 'Configuration', 'Maintenance & backups', and 'Tags'. The 'Connectivity & security' tab is active, showing three main sections:

- Endpoint & port:** Endpoint: dimriapromotions.c1urgaakmsw4.eu-north-1.rds.amazonaws.com; Port: 5432.
- Networking:** Availability Zone: eu-north-1a; VPC: vpc-0f0d38454a5b2cd95; Subnet group: default-vpc-0f0d38454a5b2cd95; Subnets: subnet-0f01c7a1bbfac0a43, subnet-0483adff0f809b1745, subnet-09b1bbaa4208517a1.
- Security:** VPC security groups: default (sg-084fb74d9da3595fa) (Active), postgres-public-access (sg-0ac29581fb2618445) (Active); Publicly accessible: Yes; Certificate authority: rds-ca-2019; Certificate authority date: August 22, 2024, 20:08 (UTC+03:00).

Рисунок 4.1 – Конфігурація бази даних DimRiaPromotions в AWS

Amazon EC2 надає можливості по створенню віртуальної машини, яка працює на основі AWS Cloud, що дає можливість розгортати серверні застосунки. При створенні віртуальної машини обов'язково треба враховувати тип операційної системи, розрядність архітектури. .NET кросплатформений фреймворк, що дає можливість використовувати і дистрибутиви Linux, і Windows. AWS має власний дистрибутив Linux - Amazon Linux, який претендує на більш кращу оптимізацію серверної обробки. Окрім класу і операційної системи екземпляру EC2, AWS також надає можливості налаштування:

- Мережеві налаштування (підмережа, міжмережвий екран, додавання публічної IP- адреси);
- Налаштування файлової системи;

- Кількість екземплярів.

Для розгортання першої версії віртуальної машини достатньо використати екземпляр класу `t3.medium` (2 ядра ЦП, 4 ГБ ОЗУ). Приклад конфігурації створеної віртуальної машини для сервісу завантаження даних з інтеграцією DimRia (див.рис.4.2).

The screenshot displays the AWS Management Console interface for an EC2 instance named 'DimRiaFetcher'. The instance is currently in a 'Running' state. The console provides a comprehensive overview of the instance's configuration, including its ID, public and private IP addresses, DNS information, and network settings. It also details the operating system (Amazon Linux) and the specific AMI used for the instance. The console includes tabs for various aspects of the instance, such as Security, Networking, Storage, Status checks, Monitoring, and Tags. The 'Instance details' section is expanded, showing platform information, AMI details, launch time, lifecycle settings, and key pair information.

Рисунок 4.2 – Конфігурація віртуальної машини для сервісу завантаження даних

Amazon ElastiCache дозволяє створити «in-memory» базу даних в тому числі з Redis. AWS дозволяє обирати потрібну конфігурація з необхідним обсягом ОЗУ та пропускною спроможністю. AWS пропонує наступні типи конфігурацій:

- Production – до 26.32 Гбайт та 10 Гбайт/с пропускної спроможності мережі
- Dev – до 13.07 Гбайт та 10 Гбайт/с пропускної спроможності мережі;
- Demo – до 0.5 Гбайт та 5 Гбайт/с пропускної спроможності мережі.

Також є можливість налаштувати мережеву конфігурація – необхідна підмережа, необхідний IP протокол, тощо. Для розгортання «in-memory» БД

оберемо клас конфігурації - `cache.r6g.large`, яка дозволяє використовувати до 26 Гбайт ОЗУ та 5 Гбіт/с пропускної здатності мережі (див.рис.4.3).

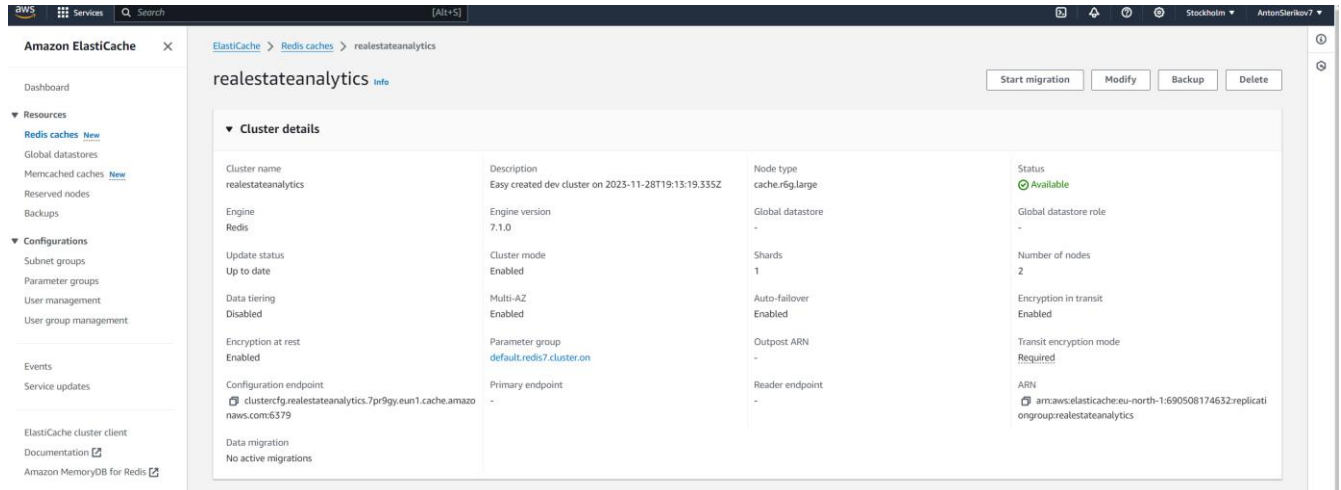

Рисунок 4.3 – Конфігурація Redis БД в Amazon ElastiCache

Amazon MSK дозволяє створити кластер Kafka, де можливо вказати конфігурацію необхідного класу брокеру повідомлень. Властивості конфігурації схожі до конфігурації бази даних - кількість ядер процесора, об'єм ОЗУ (в Гбайт), пропускна здатність мережі (Гбіт/с), об'єм сховища (в Гбайт). Додатково також можливо вказати версію Kafka. Вибір необхідного класу брокеру через конфігурацію також впливає на рекомендовану максимальну кількість можливих партій:

- `t3.small` (тільки для розробки) - 300 партій
- `m7g.large` – 1000 партій;
- `m7g.2xlarge` – 2000 партій;
- `m7g.4xlarge` – 4000 партій;

Для розгортання першої версії брокеру достатньо буде використати `kafka.t3.small` зі сховищем в 100 Гбайт, 2 ядрами процесора, 2 Гб ОЗУ, 5 Гбіт/с

пропускої здатності. Версію Apache Kafka рекомендується обрати останню стабільну (див.рис.4.4).

General cluster properties

Cluster type
Choose the type of cluster you want to create. [Learn more](#)

Serverless
This option provides on-demand capacity that scales automatically as your application I/O scales.

Provisioned
This option allows you to specify the number of brokers and the amount of storage per broker.

Apache Kafka version
Select the Apache Kafka version that you want to run on the brokers. [Learn more](#)

3.3.2 (recommended)

Broker type - new
Select a broker type. The type determines the broker's compute, memory, and storage capacities. Learn more at [Amazon MSK sizing and pricing](#)

kafka.t3.small
300 recommended max partition count
vCPU: 2 Memory (GiB): 2 Network bandwidth (Gbps): 5

We recommend up to 300 partitions per broker when you use kafka.t3.small. If you need more partitions per broker, use M5 broker types.

Amazon EBS Storage per broker
Amazon EBS storage volume that you want to allocate per broker. You can't decrease the storage after you create the cluster.

100 GiB
Minimum: 1 GiB, maximum: 16384 GiB

Рисунок 4.4 – Конфігурація Apache Kafka в Amazon MKS

4.2 Висновки

Були обгрунтовані необхідні обчислювальні ресурси, проаналізовані можливі провайдери хмарних обчислень. Для розгортання системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості було обрано платформу Amazon AWS. Описана необхідна конфігурація і класи для розгортання RDS, EC2, ElastiCache, MKS.

5 ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1 Тестування сервісу завантаження даних

Окрім написання модульних та інтеграційних тестів під час розробки, необхідно виконати мануальне тестування з використанням необхідних інтеграцій. Автоматизоване тестування є більш ефективним з точки зору часу та точності, ніж мануальне тестування, бо людина менш повільна, ніж машина, а також частіше робить помилки. Але коли мова йде про роботу з реальними даними та інтеграціями, в першу чергу виникає проблема перевищення допустимих лімітів при запуску автоматизованих тестів, створення конфліктів доступу до даних, також людина швидше реагує на розбіжності в реальних даних.

Для швидкого комплексного тестування сервісу завантаження даних дуже ефективно використовується програми для відслідковування мережевого трафіку (в тому числі і HTTP). Одним з таких інструментів є Fiddler[38], від дозволяє додавати фільтри на запити, які необхідно перехоплювати, і робити аналіз як логи запиту, так і логу відповіді. При завантаженні даних логи сервісу відображають роботу алгоритму описаного в пункті 3.1 (див.рис.5.1).

The screenshot displays the Fiddler web proxy interface. The main window shows a list of intercepted HTTP requests. The selected request is a GET request to a search endpoint. The right-hand pane shows the details of this request, including the raw JSON response and the headers.

Host	URL	Body	Caching	Content-Type	Process
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=4000000&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=2000500&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=1000750&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=250937.5&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=125968.75&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/search?city_id=15&category=1&reality_type=2&operation_type=1&date_from=2023-10-01&date_to=2023-10-08&characteristic[234][from]=1000&characteristic[234][to]=63484.38&api_key=...	923		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26977110?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	499		application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26978017?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	1,847	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26969827?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	1,957	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956104?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	2,005	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956037?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,799	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956090?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,795	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956108?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,670	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956099?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,814	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956089?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,759	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956117?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,799	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956096?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,817	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956106?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,827	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956112?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,676	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956107?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,802	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956099?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,751	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956088?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,862	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956065?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,793	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956103?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,752	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956113?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,795	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956115?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,821	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956117?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,633	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956111?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,642	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956062?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,801	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956058?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,773	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708
developers.ria.com	/dom/info/26956116?api_key=vjgM9X4Zg9av4EED0SkKGG27yX3kUwORU4nk	3,826	max-eg...	application/...	dmrabadgroundfetcher:26708

Рисунок 5.1 – Fiddler логи роботи сервісу завантаження даних

На восьмому запиту пошуку виконуються формування необхідного сегменту оголошень через те, що перші сім запитів пошуку містили в собі більше 100 елементів. По параметрам запиту можливо зробити висновок, що інтервал пошуку оголошень – тиждень, а фрагментація пошуку виконується через зміни лімітів повної вартості нерухомості, починаючи від інтервалу від 1000 до 4 млн, і закінчуючи від 1000 до 32242. Після отримання повного списку оголошень (53 елемента), виконується по чергове завантаження оголошень з наступним збереженням даних в БД та Kafka.

5.2 Тестування сервісів оцінки нерухомості

Після того, як дані були отримані і заповнені сервісом оцінки локації нерухомості є змога перевірити коректність розрахунку інфраструктурних індексів. Розуміючи, що найвищі індекси мають тенденцію належати до об'єктів в центральних районах міста, а найнижчі індекси спальним районам на околицях. Для початку використаємо обрахуємо комплексну інфраструктурний індекс, як суму всіх інфраструктурних індексів:

$$I = I_c + I_s + I_t + I_l$$

де I – комплексний інфраструктурний індекс;

I_c – комерційний інфраструктурний індекс;

I_s - соціальний інфраструктурний індекс;

I_t - транспортний інфраструктурний індекс;

I_l – індекс культурних та зелених зон.

Маючи комплексний інфраструктурний індекс виконаємо сортування локацій в порядку від найбільшого до найменшого. У результаті перші локації мають вказувати на більш відвідувані локації в містах, а останні навпроти менш відвідувані. Виконаємо перегляд локацій для таких міст як Львів, Вінниця, Тернопіль (див.рис.5.2):

```

select longitude, latitude, culture_gree_zone_index + social_infr_index + commercial_infr_index + transport_infr_index as complex_index
from promotion_locations pl
order by culture_gree_zone_index + social_infr_index + commercial_infr_index + transport_infr_index desc

select count(*) from promotion_locations pl where pl.price = 0

```

longitude	latitude	complex_index
24.03396	49.843254	1.998.8358
24.022734	49.838375	1.889.8865
24.022457	49.8382	1.889.8865
24.027998	49.845963	1.824.7848
24.026548	49.845993	1.824.7848
24.02506	49.844986	1.824.7848
24.027225	49.84365	1.824.7848
24.027225	49.84365	1.824.7848

```

select longitude, latitude, culture_gree_zone_index + social_infr_index + commercial_infr_index + transport_infr_index as complex_index
from promotion_locations pl
order by culture_gree_zone_index + social_infr_index + commercial_infr_index + transport_infr_index asc

select count(*) from promotion_locations pl where pl.price = 0

```

longitude	latitude	complex_index
0	0	0
26.17474	49.50994	0.005
26.17474	49.50994	0.005
28.467213	49.34335	0.1401
23.947905	49.552036	0.1807
29.250412	49.477	0.2192
49.567722	25.641487	0.27060002
25.68976	49.566097	0.292
28.490187	49.1821	0.5223
24.107628	49.843178	0.6744
24.10743	49.84342	0.6744

Рисунок 5.2 – Найбільш та найменш відвідвані локації за комплексним індексом у Львові, Вінниці, Тернополі

Відповідно до очікування найбільший індекс мають центральні вулиці. Наприклад, перші індекси належать до об'єктів нерухомості біля «Ринкової площі» у Львові, біля Європейської площі у Вінниці та біля Академічного обласного українського драматичного театру імені Т.Г.Шевченка. Ці локації – це центри містів, де є велика кількість в першу чергу культурних та комерційних зон. Найнижчий індекс очікувано належить до околиць міст – це район «Старе місто» в Вінниці, район «Скнилів» у Львові. Беручи до уваги інфраструктурні індекси окремо один від одного можливо перевірити коректність розрахунку, так наприклад найбільший індекс культурних та зелених зон належить до об'єктів, які знаходяться поруч парку ім.Івана Фрака у Львові, району між центральним міськими парком ім.Леонтовича і річкою Південний Буг у Вінниці.

Маючи вже натреновану модель передбачення вартості в розрізі локації для декількох міст виконаємо тестові оцінювання через реалізоване HTTP API POST /api/v1/locations/estimate (див.рис.5.3)

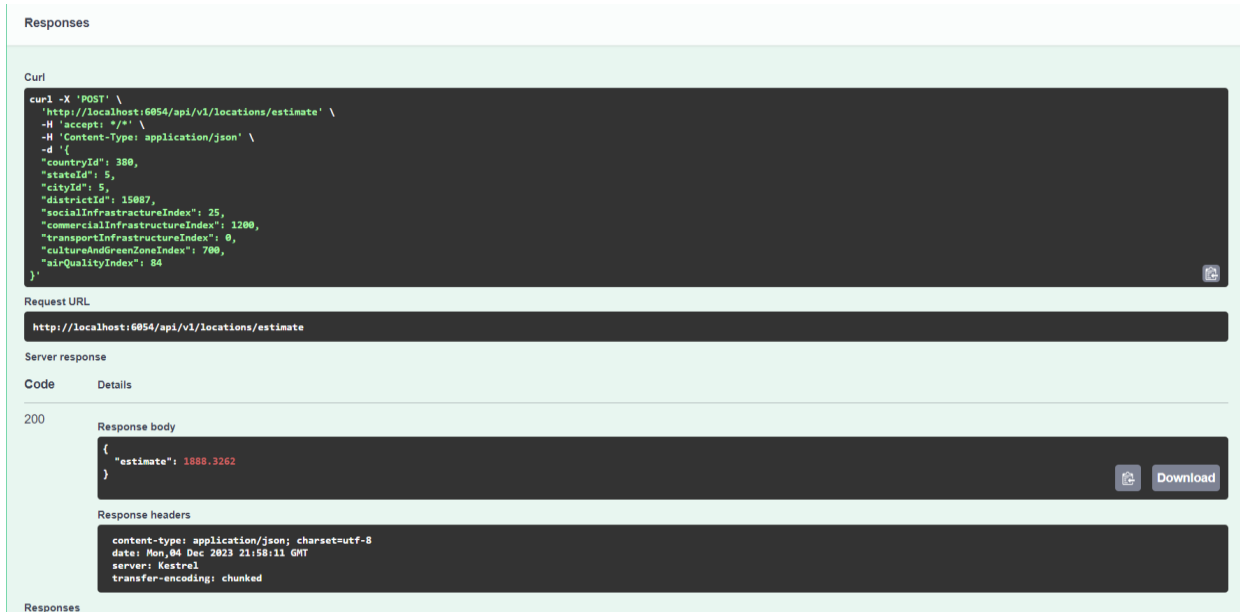

Рисунок 5.3 – Оцінка вартості нерухомості в розрізі локації

Результати тестування передбачення вартості нерухомості в розрізі локації в декількох ітераціях відобразимо в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 - Результати тестування передбачення вартості нерухомості в розрізі локації

Місто	Район	Соц. індекс	Комер. індекс	Тран. індек	Культур. індекс	Індекс повітря	Вартість за кв.метр
Львів	Галицький	25	1200	0	700	84	1899.7
Львів	Сихівський	2	25	5	10	85	1473
Вінни ця	Вишенька	4	79	5	33	83	1107
Вінни ця	Старе місто	5	1	0	0	84	947
Терн опіль	Східний	1	39	0	12	85	835

Маючи перевірену модель передбачення вартості в розрізі локації та натреновану модель передбачення вартості житла виконаємо тестові передбачення (див. рис. 5.4).

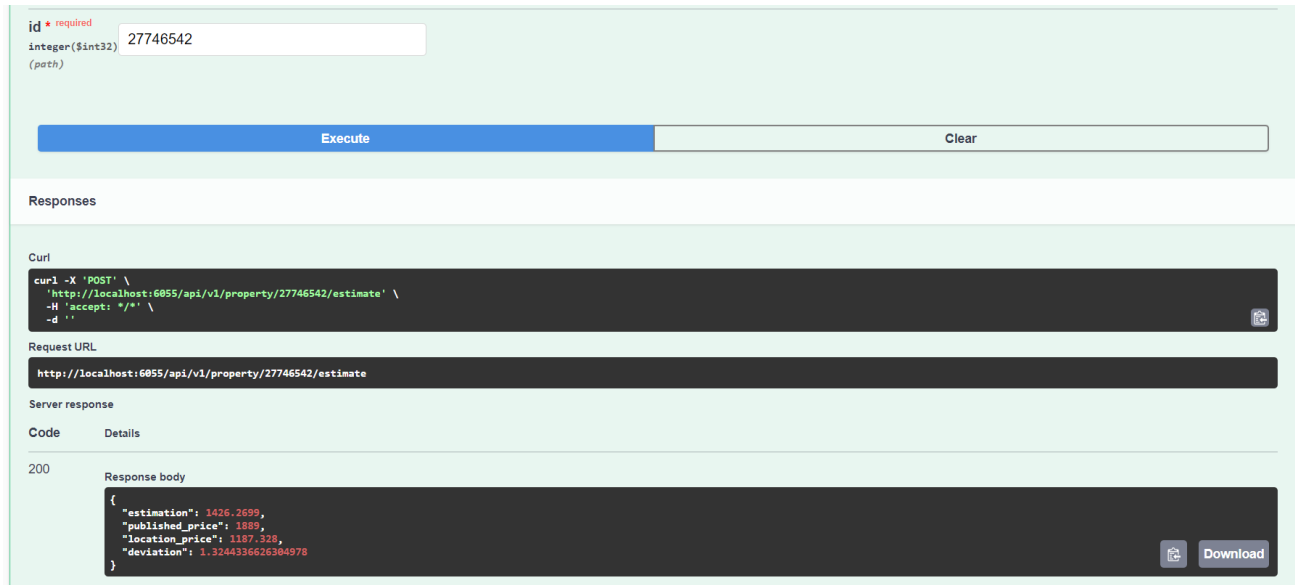

Рисунок 5.4 – Синхроне передбачення вартості житла по номеру оголошення

Результати тестування передбачення вартості житла з порівнянням до калькулятора DimRia в декількох ітераціях відобразимо в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 - Результати тестування передбачення вартості нерухомості в розрізі локації

Номер оголошення	Оголошення ціна	Сервіс оцінки		DIM.RIA калькулятор	
		Вартість	Відхилення	Вартість	Відхилення
27746542	1889	1426	+32%	1314	+44%
26559557	1000	1260	-21%	1046	-5%
26981889	1353	1442	+6%	1573	-14%
27853586	1605	1826	-12%	1242	+29%

Продовження таблиці 5.2

Номер оголошення	Оголошена ціна	Сервіс оцінки		DIM.RIA калькулятор	
		Вартість	Відхилення	Вартість	Відхилення
25587772	1570	1537	+2%	1582	-1%
26735572	1349	1182	+14%	1287	+5%
26319599	760	920	-18%	814	-7%
27165019	1188	1127	+5%	864	+37%

Відповідно до результатів тестування можна зробити висновок, що середній відхил оцінки від оголошеної ціни з боку розробленого сервісу нижче на 7 відсотків, ніж у аналога – калькулятора DIM.RIA. Це може пояснити, тим що калькулятор DIM.RIA враховує меншу кількість факторів, використовує менш точну геолокацію. Також, DIM.RIA має більшу затримку на оцінювання, ніж розроблений сервіс оцінки: 200-300 мс проти 40-60 мс. Але в обох сервісах час затримки є прийнятним[39], і велика частина різниці у більшості формується через мережеві затримки.

5.3 Висновок

Були проведено тестування сервісів завантаження даних, сервісів оцінки нерухомості. Викано аналіз результатів тестування. Виконано порівняння оцінки вартості нерухомості між розробленим сервісом оцінки та калькулятором DIM.RIA.

6 ЕКОНОМІЧНА ЧАСТИНА

6.1 Оцінювання комерційного потенціалу розробки

Метою проведення комерційного та технологічного аудиту є оцінювання комерційного потенціалу впровадження методів та програмного забезпечення експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості.

Для проведення технологічного аудиту було залучено 3-х незалежних експертів Вінницького національного технічного університету к.т.н., доцента Бабюк Н. П., к.т.н., доцента Ракитянську Г. Б., к.т.н., доцента Рейди О.М з кафедри програмного забезпечення.

Технологічний аудит проведемо з використанням таблиці 6.1 [40], де за п'ятибальною шкалою використовуючи 12 критеріїв оцінимо комерційний потенціал

Таблиця 6.1 – Рекомендовані критерії оцінювання комерційного потенціалу розробки та їх можлива бальна оцінка

Критерії оцінювання та бали (за 5-ти бальною шкалою)					
#	0	1	2	3	4
Технічна здійсненність концепції:					
1	Достовірність концепції не підтверджена	Концепція підтверджена експертними висновками	Концепція підтверджена розрахунками	Концепція перевірена на практиці	Перевірено роботоздатність продукту в реальних умовах
Ринкові переваги (недоліки):					
2	Багато аналогів на малому ринку	Мало аналогів на малому ринку	Кілька аналогів на великому ринку	Один аналог на великому ринку	Продукт не має аналогів на великому ринку
3	Ціна продукту значно вища за ціни аналогів	Ціна продукту дещо вища за ціни аналогів	Ціна продукту приблизно дорівнює цінам аналогів	Ціна продукту дещо нижче за ціни аналогів	Ціна продукту значно нижче за ціни аналогів

Продовження табл. 6.1

4	Технічні та споживчі властивості продукту значно гірші, ніж в аналогів	Технічні та споживчі властивості продукту трохи гірші, ніж в аналогів	Технічні та споживчі властивості продукту на рівні аналогів	Технічні та споживчі властивості продукту трохи кращі, ніж в аналогів	Технічні та споживчі властивості продукту значно кращі, ніж в аналогів
5	Експлуатаційні витрати значно вищі, ніж в аналогів	Експлуатаційні витрати дещо вищі, ніж в аналогів	Експлуатаційні витрати на рівні експлуатаційних витрат аналогів	Експлуатаційні витрати трохи нижчі, ніж в аналогів	Експлуатаційні витрати значно нижчі, ніж в аналогів
Ринкові перспективи					
6	Ринок малий і не має позитивної динаміки	Ринок малий, але має позитивну динаміку	Середній ринок з позитивною динамікою	Великий стабільний ринок	Великий ринок з позитивною динамікою
7	Активна конкуренція великих компаній на ринку	Активна конкуренція	Помірна конкуренція	Незначна конкуренція	Конкурентів немає
Практична здійсненність					
8	Відсутні фахівці як з технічної, так і з комерційної реалізації ідеї	Необхідно наймати фахівців або витратити значні кошти та час на навчання наявних фахівців	Необхідне незначне навчання фахівців та збільшення їх штату	Необхідне незначне навчання фахівців	Є фахівці з питань як з технічної, так і з комерційної реалізації ідеї
9	Потрібні значні фінансові ресурси, які відсутні. Джерела фінансування ідеї відсутні	Потрібні незначні фінансові ресурси. Джерела фінансування відсутні	Потрібні значні фінансові ресурси. Джерела фінансування є	Потрібні незначні фінансові ресурси. Джерела фінансування є	Не потребує додаткового фінансування
10	Необхідна розробка нових матеріалів	Потрібні матеріали, що використовуються у військово-промисловому комплексі	Потрібні дорогі матеріали	Потрібні досяжні та дешеві матеріали	Всі матеріали для реалізації ідеї відомі та давно використовуються у виробництві
11	Термін реалізації ідеї більший за 10 років	Термін реалізації ідеї більший за 5 років. Термін окупності інвестицій більше 10-ти років	Термін реалізації ідеї від 3-х до 5-ти років. Термін окупності інвестицій більше 5-ти років	Термін реалізації ідеї менше 3-х років. Термін окупності інвестицій від 3-х до 5-ти років	Термін реалізації ідеї менше 3-х років. Термін окупності інвестицій менше 3-х років

Продовження табл. 6.1

12	Необхідна розробка регламентних документів та отримання великої кількості дозвільних документів на виробництво та реалізацію продукту	Необхідно отримання великої кількості дозвільних документів на виробництво та реалізацію продукту, що вимагає значних коштів та часу	Процедура отримання дозвільних документів для виробництва та реалізації продукту вимагає незначних коштів та часу	Необхідно тільки повідомлення відповідним органам про виробництво та реалізацію продукту	Відсутні будь-які регламентні обмеження на виробництво та реалізацію продукту
----	---	--	---	--	---

Таблиця 6.2 – Рівні комерційного потенціалу розробки

Середньоарифметична сума балів СБ, розрахована на основі висновків експертів	Рівень комерційного потенціалу розробки
0-10	Низький
11-20	Нижче середнього
21-30	Середній
31-40	Вище середнього
41-48	Високий

Таблиця 6.3 – Результати оцінювання комерційного потенціалу розробки

Критерії	Прізвище, ініціали, посада експерта		
	1. Бабюк Н. П.	2. Ракитянська Г. Б.	3. Рейда О. М.
	Бали, виставлені експертами:		
1	3	4	3
2	2	2	2
3	3	3	2
4	3	3	3
5	2	3	3
6	2	3	3
7	1	2	2
8	1	3	2
9	3	3	2
10	3	4	4
11	3	3	4
12	4	4	4
Сума балів	СБ ₁ =30	СБ ₂ =37	СБ ₃ =34
Середньоарифметична сума балів $\overline{СБ}$	$\overline{СБ} = \frac{\sum_1^3 СБ_i}{3} = \frac{30 + 37 + 34}{3} = 34$		

Середньоарифметична сума балів, розрахована на основі висновків експертів склала 34 бали, що згідно таблиці 6.3 вважається, що рівень комерційного потенціалу проведених досліджень є вище середнього.

Основними клієнтами системи експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості є як кінцеві продавці та покупці житла, так і агенції нерухомості, платформи з пошуку житла онлайн, які можуть інтегрувати продукт з їх системою. Сервіс буде надаватися як SaaS – «Software as a service» у вигляді веб-додатку або веб-служби як форму хмарних обчислень. Відповідно це вимагає враховувати в вартість підтримку інфраструктури – бази даних, сервера обчислень, шини даних, тощо.

На українському ринку не існує повноцінного аналога, який би виконував оцінку вартості існуючих об'єктів житлової нерухомості на оголошеннях автоматизовано. Існує калькулятор від компанії DIM.RIA, який за обмеженим переліком основних параметрів нерухомості виконає оцінку вартості гіпотетичного об'єкту, але калькулятор не інтегрований з існуючими оголошеннями, де присутня більша кількість критеріїв, і реальні дані.

В якості аналога для розробки було обрано рішення від польського сервісу otodom. Основними недоліками аналога є затримка в оцінці об'єктів, суттєва частина об'єктів на ресурсі не оцінені. Діапазон оцінки вартості нерухомості може значно коливатися – до 20%, але це може бути викликано рідкістю певних об'єктів. Перевагами аналогу є деталізація аналізу в більше ніж 140 факторів, швидкість завантаження інформації після першої оцінки, і суттєвою ознакою є автоматичне використання сервісу оцінки на більшості оголошень, це означає що сервіс більш впевнений в точності і якості свого рішення.

Проведемо оцінку якості і конкурентоспроможності нової розробки порівняно з аналогом. В таблиці 6.4 наведені основні техніко-економічні показники аналога і нової розробки.

Таблиця 6.4 – Основні параметри нової розробки та товару-конкурента

Показник	Варіанти		Відносний показник якості	Коефіцієнт вагомості параметра
	Базовий (товар-конкурент)	Новий (інноваційне рішення)		
1	2	3	4	5
Максимальна межа розходження діапазону оцінки вартості, %	20	15	1.33	25%
Час оцінки вартості, мс	1500	800	1.875	25%
Час завантаження результату після оцінки, мс	100	80	1.25	10%
Відмовістійкість, %	95	95	1	20%
Кількість факторів в моделі оцінки	146	89	0.6	20%

Проведемо оцінку якості продукції, яка є найефективнішим засобом забезпечення вимог споживачів та порівняємо її з аналогом.

Визначимо відносні одиничні показники якості по кожному параметру за формулами (6.1) та (6.2) і занесемо їх у відповідну колонку табл. 6.5.

$$q_i = \frac{P_{Hi}}{P_{Bi}} \quad (6.1)$$

або

$$q_i = \frac{P_{Bi}}{P_{Hi}} \quad (6.2)$$

де P_{Hi} , P_{Bi} – числові значення i -го параметру відповідно нового і базового виробів.

$$q_1 = \frac{20}{15} = 1.33;$$

$$q_2 = \frac{1500}{500} = 3;$$

$$q_3 = \frac{100}{80} = 1.25;$$

$$q_4 = \frac{95}{95} = 1;$$

$$q_5 = \frac{89}{146} = 0.6;$$

Відносний рівень якості нової розробки визначаємо за формулою:

$$K_{\text{я.в.}} = \sum_{i=1}^n q_i \cdot \alpha_i, \quad (6.3)$$

$$K_{\text{я.в.}} = 1.33 * 0.25 + 1.875 * 0.25 + 1.25 * 0.1 + 1 * 0.2 + 0.6 * 0.2 = 1.246$$

Відносний коефіцієнт показника якості нової розробки більший одиниці, отже нова розробка незначно якісніше базового товару-конкурента, але враховуючи що на українському ринку аналогу взагалі немає, то товар рекомендовано реалізувати на українському ринку, і після виконання нових покращень і залягоджень розглядати вихід на інші європейські ринки. В першу чергу треба розглядати ближчі ринки нерухомості, де присутні велика діаспора українців. Це ринки Польщі, Естонії, Латвії, Литви та Молдови.

Наступним кроком є визначення конкурентоспроможності товару. Конкурентоспроможність товару є головною умовою конкурентоспроможності підприємства на ринку і важливою основою прибутковості його діяльності.

Однією із умов вибору товару споживачем є збіг основних ринкових характеристик виробу з умовними характеристиками конкретної потреби покупця. Такими характеристиками найчастіше вважають нормативні та технічні параметри, а також ціну придбання та вартість споживання товару.

В табл. 6.5 наведено технічні та економічні показники для розрахунку конкурентоспроможності нової розробки відносно товару-аналога, технічні дані взяті з попередніх розрахунків.

Таблиця 6.5 – Нормативні, технічні та економічні параметри нової розробки і товару-виробника

Показники	Варіанти	
	Базовий (товар-конкурент)	Новий (інноваційне рішення)
1	2	3
1. Нормативно-технічні показники		
Максимальна межа розходження діапазону оцінки вартості	20	15
Час оцінки вартості	1500	800
Час завантаження результату після оцінки	100	80
Відмовістійкість	95	95
Кількість факторів в моделі оцінки	146	89
2. Економічні показники		
Ціна придбання, млн грн.	7	3

Загальний показник конкурентоспроможності інноваційного рішення (K) з урахуванням вищезазначених груп показників можна визначити за формулою:

$$K = \frac{I_{m.n.}}{I_{e.n.}}, \quad (6.4)$$

де $I_{m.n.}$ – індекс технічних параметрів; $I_{e.n.}$ – індекс економічних параметрів.

Індекс технічних параметрів є відносним рівнем якості інноваційного рішення.

Індекс економічних параметрів визначається за формулою (6.5)

$$I_{e.n.} = \frac{\sum_{i=1}^n P_{Hei}}{\sum_{i=1}^n P_{Bei}}, \quad (6.5)$$

де P_{Hei} , P_{Bei} – економічні параметри (ціна придбання та споживання товару) відповідно нового та базового товарів.

$$I_{\text{е.п.}} = \frac{3}{7} = 0.43$$

$$K = \frac{1.246}{0.43} = 2.9$$

Зважаючи на розрахунки, можна зробити висновок, що нова розробка буде більш конкурентоспроможне, ніж конкурентний товар.

6.2 Прогнозування витрат на виконання науково-дослідної роботи

1. Витрати пов'язані на проведення науково-дослідних робіт можливо скласти в наступні статті

- Витрати на оплату праці;
- Витрати на матеріальні засоби (канцтовари, обладнання);
- Витрати на інструментальне та інфраструктурне програмне забезпечення.

Основна заробітна плата кожного із залучених осіб визначається за формулою (6.6)

$$Z_0 = \sum_{i=1}^K \frac{M_{ni} * t_i}{T_p} \text{ (грн)} \quad (6.6)$$

де M – місячний посадовий оклад конкретного розробника (інженера, дослідника, науковця тощо), грн.;

T_p – число робочих днів в місяці; оцінимо середню кількість робочих днів приблизно $T_p = 22$;

t - кількість робочих днів роботи розробника.

Для розробки системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості необхідно залучити – Engineering Manager, Business Analyst та Software Engineer. Посадові оклади, число днів роботи та витрати на компенсацію додаємо в таблицю 6.6.

Таблиця 6.6 - Компенсація спеціаліста в дослідницькій установі

Найменування посади	Місячний посадовий оклад, грн.	Оплата за робочий день, грн.	Число днів роботи	Витрати на заробітну плату грн.
Engineering Manager	36000	1636	35	57260
Business Analyst	25000	1136	15	17040
Software Engineer	28000	1273	35	44555
Всього				118855

2. Розрахунок додаткової заробітної плати робітників

Додаткова заробітна плата Z_d всіх робітників, які приймали участь в розробці нового технічного рішення розраховується як 10 - 15 % від основної заробітної плати робітників як премія.

На даному підприємстві додаткова заробітна плата начисляється в розмірі 10% від основної заробітної плати.

$$Z_d = (Z_o + Z_p) * \frac{N_{\text{дод}}}{100\%} \quad (6.7)$$

$$Z_d = 0,1 * 118855 = 11886 \text{ грн}$$

3. Нарахування на заробітну плату $N_{ЗП}$ робітників, які брали участь у виконанні роботи, розраховуються за формулою (6.9):

$$Z_n = (Z_o + Z_p + Z_d) * \frac{N_{ЗП}}{100} \text{ (грн)} \quad (6.8)$$

де Z_o – основна заробітна плата розробників, грн.;

Z_d – додаткова заробітна плата всіх розробників та робітників, грн.;

$N_{ЗП}$ – ставка єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, % .

Основна ставка єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на 2023 рік – 22 %, тоді:

$$Z_H = (118855 + 11886) * 0.22 = 28763 \text{ (грн)}$$

4. Витрати на комплектуючі вироби, які використовують при виготовленні одиниці продукції, розраховуються, згідно їх номенклатури, за формулою:

$$K = \sum_{i=1}^n H_i \cdot C_i \cdot K_i, \quad (6.9)$$

де H_i – кількість комплектуючих i -го виду, шт.;

C_i – покупна ціна комплектуючих i -го найменування, грн.;

K_i – коефіцієнт транспортних витрат (1,1...1,15).

Потрібно закладати витрати на доставку у вигляді коефіцієнту транспортних витрат – 1.1. Інформацію про використані матеріали та комплектуючі подаємо у вигляді табл. 6.7.

Таблиця 6.7 – Матеріали, що використані на розробку

Найменування матеріалу	Ціна за одиницю, грн.	Витрачено	Вартість витраченого матеріалу, грн.
Дошка магнітно-маркерна Nota Vene 90x60 см	843	1	843
Набір маркерів Centropen для білої дошки	175	1	175
Папір офісний Maestro A3 160 г/м білий 250 аркушів	928	1	928
Накопичувач Kingston DT KYSON 128 ГБ	575	1	150
Степлер Ехакт-2 Ахент	112	1	112
Всього			2208
З врахуванням коефіцієнта транспортування			2429

5. Використані засоби програмного забезпечення включає в себе витрати на інструментальне програмне забезпечення – серведа розробки, клієнти взаємодії, тощо, так і інфраструктурні інструменти. Розгортання і підтримка повноцінної власної інфраструктури дуже коштовна справа, на перших етапах розвитку продукту більш доцільно обрати платформи хмарних обчислень – AWS. Балансову вартість програмного забезпечення розраховують за формулою:

$$V_{\text{прг}} = \sum_{i=1}^k C_{\text{іпрг}} \cdot C_{\text{пргі}} \cdot K_i, \quad (6.10)$$

де $C_{\text{іпрг}}$ – ціна придбання/використання одиниці програмного засобу цього виду, грн;

$C_{\text{пргі}}$ – кількість одиниць програмного забезпечення відповідного найменування, які придбані для проведення досліджень, шт.;

K_i – коефіцієнт, що враховує інсталяцію, налагодження програмного засобу тощо ($K_i = 1, 10 \dots 1, 12$).

k – кількість найменувань програмних засобів.

Отримані результати занесемо в таблицю 6.8.

Таблиця 6.8 – Витрати на використання програмних засобів по кожному виду

Найменування устаткування	Час використання, місяців	Ціна за місяць, грн	Вартість
Підписка JetBrains Rider	3	548	1644
AWS MSK Kafka	3	2668	8004
AWS EKS	3	2632	7896
Всього			17544

6. Амортизація обладнання, комп'ютерів та приміщень, які використовувались під час виконання роботи

Дані відрахування розраховують по кожному виду обладнання, приміщенням тощо.

$$A_{\text{обл}} = \frac{Ц_{\text{б}}}{T_{\text{в}}} * \frac{t_{\text{вик}}}{12} \quad (6.11)$$

де $Ц_{\text{б}}$ – балансова вартість даного виду обладнання (приміщень), грн.;

$t_{\text{вик}}$ – час користування;

$T_{\text{в}}$ – термін використання обладнання (приміщень), цілі місяці.

Для розробки продукту використовувався персональний комп'ютер вартістю 30000 грн

Таблиця 6.9 – Амортизаційні відрахування по кожному виду обладнання

Найменування обладнання	Балансова вартість, грн	Строк корисного використання, років	Термін використання обладнання, місяців	Амортизаційні відрахування, грн
Ноутбук (3)	90000	4	2	3750
Офісне приміщення	1 500 000	25	2	10000
Всього				13750

7. До статті «Паливо та енергія для науково-виробничих цілей» відносяться витрати на всі види палива й енергії, що безпосередньо використовуються з технологічною метою на проведення досліджень.

$$V_e = \sum_{i=1}^n \frac{W_{yt} \cdot t_i \cdot C_e \cdot K_{\text{впі}}}{\eta_i} \quad (6.12)$$

де W_{yt} – встановлена потужність обладнання на певному етапі розробки, кВт;

t_i – тривалість роботи обладнання на етапі дослідження, год;

C_e – вартість 1 кВт-години електроенергії, грн;

$K_{\text{впі}}$ – коефіцієнт, що враховує використання потужності, $K_{\text{впі}} < 1$;

η_i – коефіцієнт корисної дії обладнання, $\eta_i < 1$.

При використанні 3 комп'ютерів з сумарною потужністю 1.5 кВт витрачалася електроенергія з ціною 7.6 грн за кВт в 2023 році.

$$V_e = \frac{1.5 \cdot 480 \cdot 7.6 \cdot 0.45}{0.76} = 3240$$

До статті «Службові відрядження» належать витрати на відрядження штатних працівників, працівників організацій, які працюють за договорами цивільно-правового характеру, аспірантів, зайнятих розробленням досліджень, відрядження, пов'язані з проведенням випробувань машин та приладів, а також витрати на відрядження на наукові з'їзди, конференції, наради, пов'язані з виконанням конкретних досліджень. Витрати за статтею «Службові відрядження» розраховуються як 20...25% від суми основної заробітної плати дослідників та робітників за формулою:

$$V_{\text{св}} = (Z_o + Z_p) \cdot \frac{H_{\text{св}}}{100} \quad (6.13)$$

де $H_{\text{св}}$ – норма нарахування за статтею «Інші витрати».

$$V_{\text{св}} = 118855 \cdot 0.22 = 26148 \text{ грн}$$

До статті «Витрати на роботи, які виконують сторонні підприємства, установи і організації» належать витрати на проведення досліджень, що не можуть бути виконані штатними працівниками або наявним обладнанням організації, а виконуються на договірній основі іншими підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності та позаштатними працівниками.

Витрати за статтею «Витрати на роботи, які виконують сторонні підприємства, установи і організації» розраховуються як 30...45% від суми основної заробітної плати дослідників та робітників за формулою:

$$V_{\text{сп}} = (Z_o + Z_p) \cdot \frac{H_{\text{сп}}}{100} \quad (6.14)$$

де $H_{\text{пв}}$ – норма нарахування за статтею «Витрати на роботи, які виконують сторонні підприємства, установи і організації».

$$V_{\text{сп}} = 118855 * 0.35 = 41599 \text{ грн}$$

До статті «Інші витрати» належать витрати, які не знайшли відображення у зазначених статтях витрат і можуть бути віднесені безпосередньо на собівартість досліджень за прямими ознаками.

Витрати за статтею «Інші витрати» розраховуються як 50...100% від суми основної заробітної плати дослідників та робітників за формулою:

$$I_{\text{в}} = (Z_{\text{o}} + Z_{\text{р}}) \cdot \frac{N_{\text{ів}}}{100} \quad (6.15)$$

де $N_{\text{ів}}$ – норма нарахування за статтею «Інші витрати».

$$I_{\text{в}} = 118855 * 0.6 = 71313 \text{ грн}$$

Накладні (загальновиробничі) витрати $V_{\text{нзв}}$ охоплюють: витрати на управління організацією, оплата службових відряджень, витрати на утримання, ремонт та експлуатацію основних засобів, витрати на опалення, освітлення, водопостачання, охорону праці тощо. Накладні (загальновиробничі) витрати $V_{\text{нзв}}$ можна прийняти як 110% від суми основної заробітної плати розробників та робітників, які виконували дану МКНР, тобто:

$$V_{\text{нзв}} = (Z_{\text{o}} + Z_{\text{р}}) \cdot \frac{N_{\text{нзв}}}{100}, \quad (6.16)$$

де $N_{\text{нзв}}$ – норма нарахування за статтею «Накладні (загальновиробничі) витрати».

$$V_{\text{нзв}} = 118855 * 1.1 = 130741 \text{ грн}$$

Сума всіх попередніх статей витрат дає витрати, які необхідні для повноцінної розробки системи:

$$V = Z_{\text{o}} + Z_{\text{р}} + Z_{\text{дод}} + Z_{\text{н}} + M + K_{\text{в}} + V_{\text{спец}} + V_{\text{прг}} + A_{\text{обл}} + V_{\text{е}} + V_{\text{св}} + V_{\text{сп}} + I_{\text{в}} + V_{\text{нзв}} \quad (6.17)$$

$$V = 118855 + 11886 + 28763 + 2429 + 17544 + 13750 + 3240 + 26148 + 41599 + 71313 + 130741 = 466268 \text{ грн}$$

Прогнозування загальних втрат ЗВ на виконання та впровадження комерційної розробки системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості здійснюється за формулою:

$$ЗВ = \frac{В}{\eta}, \quad (6.18)$$

де η – коефіцієнт, який характеризує стадію виконання даної НДР.

Оскільки, робота знаходиться на стадії дослідного зразка, то коефіцієнт $\beta = 0.5$.

Звідси:

$$ЗВ = \frac{466268}{0.5} = 932536 \text{ грн.}$$

6.3 Розрахунок економічної ефективності науково-технічної розробки

У даному підрозділі кількісно спрогнозуємо, яку вигоду, зиск можна отримати у майбутньому від впровадження результатів виконаної наукової роботи. Розрахуємо збільшення чистого прибутку підприємства $\Delta\Pi_i$, для кожного із років, протягом яких очікується отримання позитивних результатів від впровадження розробки, за формулою (6.19):

$$\Delta\Pi_i = \sum_1^n (\Delta C_o \cdot N + C_o \cdot \Delta N)_i \cdot \lambda \cdot \rho \cdot \left(1 - \frac{\nu}{100}\right) \quad (6.19)$$

де ΔC_o – покращення основного оціночного показника від впровадження результатів розробки у даному році.

N – основний кількісний показник, який визначає діяльність підприємства у даному році до впровадження результатів наукової розробки;

ΔN – покращення основного кількісного показника діяльності підприємства від впровадження результатів розробки:

C_o – основний оціночний показник, який визначає діяльність підприємства у даному році після впровадження результатів наукової розробки;

n – кількість років, протягом яких очікується отримання позитивних результатів від впровадження розробки:

l – коефіцієнт, який враховує сплату податку на додану вартість. Ставка податку на додану вартість дорівнює 20%, а коефіцієнт $l = 0,8333$.

p – коефіцієнт, який враховує рентабельність продукту. $p = 0,25$;

x – ставка податку на прибуток. У 2023 році – 18%.

Впровадження результатів дослідження підвищення якості багатокритеріальної оцінки в агенціях з нерухомістю дозволить більш точно і швидше виконувати оцінку. Припустимо, очікувана середня стандартна комісія від реалізації нерухомості агенції – 2%, середня вартість квартири в Києві – ~120 000 \$ або 4340400 грн по курсу 36.56. Тобто середня комісія за квартиру дорівнює 86 тис грн. Згідно з Мінюста, кількість угод купівлі-продажу житла в 2021 году в Києві приблизно 41000. Допустимо, що агенція реалізує 3% усього ринку нерухомості, тобто приблизно 1230 об'єктів за рік.

Припустимо, що більша точність дозволить реалізувати якісні об'єкти нерухомості за більшою ціною і середня комісія за квартиру зросте на 4 тис грн до 90 тис.грн, а кількість реалізованих об'єктів в перший рік зросте на 20, в другий на 50, і в третій на 50.

$$\begin{aligned} \Delta\P_1 &= [4000 \cdot 1230 + (86000 + 4000) \cdot 20] \cdot 0,833 \cdot 0,25 \cdot \left(1 + \frac{18}{100}\right) \\ &= 6720000 * 0.2458 = 1\,651\,776 = 1.65 \text{ млн} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Delta\P_2 &= [4000 \cdot 1230 + (86000 + 4000) \cdot (20 + 50)] \cdot 0,833 \cdot 0,25 \cdot \left(1 + \frac{18}{100}\right) \\ &= 11\,220\,000 * 0.2458 = 2\,757\,876 = 2.75 \text{ млн} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Delta\P_3 &= [4000 \cdot 1230 + (86000 + 4000) \cdot (20 + 50 + 50)] \cdot 0,833 \cdot 0,25 \cdot \left(1 + \frac{18}{100}\right) \\ &= 15\,720\,000 * 0.2458 = 3\,863\,976 = 3.86 \text{ млн} \end{aligned}$$

6.4 Розрахунок ефективності вкладених інвестицій та періоду їх окупності

Розрахуємо основні показники, які визначають доцільність фінансування наукової розробки певним інвестором, є абсолютна і відносна ефективність вкладених інвестицій та термін їх окупності.

Розрахуємо величину початкових інвестицій PV , які потенційний інвестор має вкласти для впровадження і комерціалізації науково-технічної розробки.

$$PV = k_{\text{інв}} \cdot 3B \quad (6.20)$$

$k_{\text{інв}}$ – коефіцієнт, що враховує витрати інвестора на впровадження науково-технічної розробки та її комерціалізацію. Це можуть бути витрати на підготовку приміщень, розробку технологій, навчання персоналу, маркетингові заходи тощо ($k_{\text{інв}} = 2 \dots 5$).

$$PV = 2 \cdot 932536 = 1\,865\,072$$

Розрахуємо абсолютну ефективність вкладених інвестицій $E_{\text{абс}}$ згідно наступної формули:

$$E_{\text{абс}} = (ПП - PV) \quad (6.21)$$

де $ПП$ – приведена вартість всіх чистих прибутків, що їх отримає підприємство від реалізації результатів наукової розробки, грн.;

$$ПП = \sum_1^T \frac{\Delta\Pi_i}{(1 + \tau)^i}, \quad (6.22)$$

де $\Delta\Pi_i$ – збільшення чистого прибутку у кожному із років, протягом яких виявляються результати виконаної та впровадженої НДЦКР, грн.;

T – період часу, протягом якого виявляються результати впровадженої НДЦКР, роки;

τ – ставка дисконтування, за яку можна взяти щорічний прогнозований рівень інфляції в країні; для України цей показник знаходиться на рівні 0,2;

t – період часу (в роках).

$$\begin{aligned} \text{ПП} &= \frac{1651776}{(1+0,2)^1} + \frac{2757876}{(1+0,2)^2} + \frac{3863976}{(1+0,2)^3} = 1376480 + 1915192 + 2236097 \\ &= 5\,527\,769 \text{ грн.} \end{aligned}$$

$$E_{\text{абс}} = (5\,527\,769 - 1\,865\,072) = 3\,662\,697 \text{ грн.}$$

Оскільки $E_{\text{абс}} > 0$ то вкладання коштів на виконання та впровадження результатів НДДКР може бути доцільним.

Розрахуємо відносну (щорічну) ефективність вкладених в наукову розробку інвестицій E_e . Для цього користуються формулою:

$$E_e = \sqrt[T_{\text{жс}}]{1 + \frac{E_{\text{абс}}}{PV}} - 1, \quad (6.23)$$

$T_{\text{жс}}$ – життєвий цикл наукової розробки, роки.

$$E_e = \sqrt[3]{1 + \frac{3\,662\,697}{1\,865\,072}} - 1 = \sqrt[3]{1 + 1.96} - 1 = 1.436 - 1$$

$$E_e = 0.436 = 44 \%$$

Визначимо мінімальну ставку дисконтування, яка у загальному вигляді визначається за формулою:

$$\tau = d + f, \quad (6.24)$$

де d – середньозважена ставка за депозитними операціями в комерційних банках; в 2023 році в Україні $d = (0,14 \dots 0,2)$;

f – показник, що характеризує ризикованість вкладень; зазвичай, величина $f = (0,05 \dots 0,1)$.

$$\tau = 0.16 + 0.05 = 0.21$$

Так як $E_e > \tau_{\text{min}}$ то інвестор може бути зацікавлений у фінансуванні даної наукової розробки.

Розрахуємо термін окупності вкладених у реалізацію наукового проекту інвестицій за формулою:

$$T_{ок} = \frac{1}{E_6} \quad (6.25)$$

$$T_{ок} = \frac{1}{0.436} = 2.3 \text{ роки} = 27.6 \text{ міс} = 2 \text{ роки та } 4 \text{ міс}$$

Так як $T_{ок} \leq 3...5$ -ти років, то фінансування даної наукової розробки в принципі є доцільним.

6.5 Висновки до економічного розділу

Було проведено оцінку комерційного потенціалу розробки програмного забезпечення системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості, яка є на вище середньому рівні. При порівнянні нової розробки з аналогом виявлено, що вона є якіснішою і конкурентоспроможною відносно аналога, а також краще по частці технічних і економічних показників.

Прогнозування витрат на виконання науково-дослідної роботи по кожній з статей витрат складе 466 268 грн. Загальна ж величина витрат на виконання та впровадження результатів даної НДР буде складати 932536 грн.

Вкладені інвестиції в даний проект окупляться через 2 роки та 4 місяці при прогнозованому прибутку 5 527 769 грн. за три роки.

ВИСНОВКИ

Були проаналізовані потенційні фактори, що можуть впливати на оцінки житлової нерухомості; було розглянуто можливу пріоритетність впливу певних факторів. Було сформовано можливі групи критеріїв оцінок житлової нерухомості. Було виконано аналіз роботи систем-аналогів: DIM.RIA та otodom. Було виявлено ряд переваг і недоліків в поточних реалізаціях аналогів, зроблені відповідні висновки щодо функціональних та нефункціональних вимоги до системи оцінювання. Розроблено постановку завдання з описом необхідних задач для вирішення та нефункціональних вимог, які необхідно підтримувати.

Був розроблений метод багатокритеріальної оцінки нерухомості, який дозволить підвищити точність-швидкість оцінювання, більшу здатність до функціонального та навантажувального масштабування системи. Розроблена архітектура інформаційної системи експертної оцінки нерухомості.

Була описана реалізація сервісів відповідальних за завантаження даних, проведення експертної оцінки, генерування звітів. Для кожного сервісу була описана архітектура, діаграма класів, принципи взаємодії з іншими сервісами, алгоритми обробки даних. Для кожного сервісу експертної оцінки нерухомості було виконано порівняльний аналіз між потенційними алгоритмами машинного навчання і обрано найбільш ефективний. Складений список необхідних зовнішніх API, описано принцип взаємодії з ними, потенційні обмеження та ризики роботи.

Виконано розгортання та тестування системи. Виконано порівняння оцінки вартості нерухомості між розробленим сервісом оцінки та калькулятором DIM.RIA.

Було проведено оцінку комерційного потенціалу розробки програмного забезпечення системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Commercial Real Estate. United States. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.statista.com/outlook/fmo/real-estate/commercial-real-estate/united-states>.
2. Denton, John A. Society and the official world: a reintroduction to sociology. Dix Hills, N.Y: General Hall. 1990 - с. 17.
3. How Has COVID Affected the Housing Market. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.fastexpert.com/blog/housing-market-after-covid/>
4. Серіков А.І, Кательніков Д.І. Розробка експертної системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості в ділових іграх. Доступ: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ», 20-21 листопада 2023 р - с.258-259.
5. Серіков А.І, Кательніков Д.І. Розробка експертної системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості в ділових іграх. Доступ: Збірник матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Комп'ютерні ігри і мультимедіа як інноваційний підхід до комунікацій», 28-29 вересня 2023 р - с.122-123.
6. Серіков А.І. Solving problems with data updates in hold load systems. Доступ: Збірник матеріалів ЛІІ Науково-технічної конференції факультету будівництва, цивільної та екологічної інженерії. м.Вінниця – 2023 р.
7. Ціни на квартири в Вінниці. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dom.ria.com/uk/prodazha-kvartir/vinnitsa/ceny/>
8. Ціни на квартири в Києві. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dom.ria.com/uk/prodazha-kvartir/kyev/ceny/>
9. Los Angeles: housing price and price/m. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.properstar.com/united-states/los-angeles/house-price>

10. Ліквідність квартири. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://dom.ria.com/uk/articles/likvidnaya-kvartira-kak-vybrat-i-osnovnye-kharakteristiki-173773.html>
11. Zoning. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://www.townandcountryplanninginfo.com/2020/11/zoning.html>
12. Ivana Branic. Housing Quality Assessment Criteria - University of Osijek, Faculty of Civil Engineering Osijek, 2017. p.38.
13. Класи нерухомості. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://rielandua.com/blogs/u-chomu-riznitsya-mizh-zhitlom-komfort-klasu-i-ekonomom>
14. Калькулятор нерухомості DIM.RIA. [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://dom.ria.com/uk/kalkuljator-stoimosti/prodazha-kvartir/>
15. Otodom. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.otodom.pl/>
16. Distributed Parallel Training: Data Parallelism and Model Parallelism [Electronic resource]. – Access mode: <https://towardsdatascience.com/distributed-parallel-training-data-parallelism-and-model-parallelism-ec2d234e3214>
17. Speed Still Matters [Electronic resource] – Access Mode: -
<https://blog.codinghorror.com/speed-still-matters/>
18. Martin Kleppmann. Designing Data-Intensive Applications: The Big Ideas Behind Reliable, Scalable, and Maintainable Systems – Sebastopol, O'Reilly Media Inc. 2017. p.136-139.
19. Rebalance & Partition Assignment Strategies in Kafka. [Electronic resource] – Access Mode: -
<https://blog.codinghorror.com/speed-still-matters/https://medium.com/trendyol-tech/rebalance-and-partition-assignment-strategies-for-kafka-consumers-f50573e49609>
20. Postgres vs. MySQL: a Complete Comparison in 2023. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.bytebase.com/blog/postgres-vs-mysql/>
21. Key differences between Protobuf vs JSON. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://www.educba.com/protobuf-vs-json/>

22. Erik Demaine, Srinivas Devasadas and Nancy Lynch. Binary Trees. 6.006 Introduction to Algorithms. – MIT OpenCourseWare. 2020. p 1- 5.
23. Erik Demaine, Srinivas Devasadas and Nancy Lynch. B-Trees. 6.006 Introduction to Algorithms. – MIT OpenCourseWare. 2020. p 5 -7
24. DIM RIA. Ліміти Веб-Сервісів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://api-docs-v2.readthedocs.io/ru/latest/general-documentation/rate_limits.html
25. Train and evaluate a model. [Electronic resource] – Access Mode: - <https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/machine-learning/how-to-guides/train-machine-learning-model-ml-net>
26. Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides. Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software. Addison-Wesley Professional. 1995. - p.185
27. Gradient Descent Algorithm. [Electronic resource] – Access Mode: <https://towardsdatascience.com/gradient-descent-algorithm-a-deep-dive-cf04e8115f21>
28. Gradient Boosting Algorithm – Part 1. Regression. [Electronic resource] – Access Mode: <https://towardsdatascience.com/all-you-need-to-know-about-gradient-boosting-algorithm-part-1-regression-2520a34a502>
29. Guolin Ke, , Qi Meng, Thomas Finle, Taifeng Wang. LightGBM: A Highly Efficient Gradient Boosting Decision Tree - 31st Conference on Neural Information . – Processing Systems Long Beach, CA, USA. 2017
30. Leo Breiman. Classification and Regression Trees. Routledge. 1984 – p.130
31. Google Maps Platform Documentation. [Electronic resource] – Access Mode: <https://developers.google.com/maps/documentation>
32. PostgreSQL. Select for update. [Electronic resource] – Access Mode: <https://www.postgresql.org/docs/current/sql-select.html>

33. Pattern decorator. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://refactoring.guru/design-patterns/decorator>
34. PostgreSQL. Index Types. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://www.postgresql.org/docs/current/indexes-types.html>
35. AWS Documentation. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://docs.aws.amazon.com/>
36. Azure Documentation. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://learn.microsoft.com/en-us/azure>
37. GCP Documentation. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://cloud.google.com/docs>
38. Fiddler Filters. [Electronic resource] – Access Mode:
<https://docs.telerik.com/fiddler/knowledge-base/filters#filters-reference>
39. Fiona Fui-Hoon Nah. A Study on Tolerable Waiting Time: How Long Are Web Users Willing to Wait? 9th Americas Conference on Information Systems, AMCIS 2003 - Tampa, FL, USA, August 4-6, 2003
40. Методичні вказівки до виконання економічної частини магістерських кваліфікаційних робіт / Уклад. : В. О. Козловський, О. Й. Лесько, В. В. Кавецький. – Вінниця : ВНТУ, 2021. – 42 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії

ЗАТВЕРДЖУЮ
д.т.н., проф. О. Н. Романюк
"19" вересня 2023 р.

Технічне завдання
на магістерську кваліфікаційну роботу «Розробка методів і програмних
засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової
нерухомості» за спеціальністю
121 – Інженерія програмного забезпечення

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи:

_____ к.т.н., доцент Д.І.Кательніков

"19" 09 2023 р.

Виконав:

_____ студент гр.2ПІ-22м А.І. Серіков

"19" 09 2023 р.

Вінниця – 2023 року

1. Найменування та галузь застосування

Магістерська кваліфікаційна робота: «Розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості».

Галузь застосування – агрегати веб-оголошень та системи житлової нерухомості.

2. Підстава для розробки.

Підставою для виконання магістерської кваліфікаційної роботи (МКР) є індивідуальне завдання на МКР та наказ № ректора по ВНТУ про закріплення тем МКР.

3. Мета та призначення розробки.

Метою роботи є підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості за рахунок розподілення експертизи між декількома окремими моделями.

Призначення роботи – розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості.

4. Вихідні дані для проведення НДР

Перелік основних літературних джерел, на основі яких буде виконуватись МКР.

1. Guolin Ke, , Qi Meng, Thomas Finle, Taifeng Wang. LightGBM: A Highly Efficient Gradient Boosting Decision Tree - 31st Conference on Neural Information . – Processing Systems Long Beach, CA, USA. 2017;
2. Leo Breiman. Classification and Regression Trees. Routledge – 1984. – p.86;
3. .Martin Kleppmann. Designing Data-Intensive Applications: The Big Ideas Behind Reliable, Scalable, and Maintainable Systems – Sebastopol, O`Reilly Media Inc. 2017. p.136-139;

4. Ivana Branic. Housing Quality Assessment Criteria - University of Osijek, Faculty of Civil Engineering Osijek, 2017. p.38;
5. Train and evaluate a model. [Electronic resource] – Access Mode: - <https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/machine-learning/how-to-guides/trainmachine-learning-model-ml-net>

5. Технічні вимоги

Методи регресійного прогнозування даних – методи градієнтного бустінгу на основі дерева рішень, градієнтного спуску. Джерело отримання даних – агрегатор оголошень нерухомості DIM.RIA API, Google Maps Platform. Платформа розробки - .NET, ASP.NET, ML.NET. Сховище подій – Kafka. Сховище даних - PostgreSQL. Мова програмування – C#.

6. Конструктивні вимоги.

Конструкція пристрою повинна відповідати естетичним та ергономічним вимогам, повинна бути зручною в обслуговуванні та керуванні.

Графічна та текстова документація повинна відповідати діючим стандартам України.

6. Перелік технічної документації, що пред'являється по закінченню робіт:

- пояснювальна записка до МКР;
- технічне завдання;
- лістинги програми.

7. Вимоги до рівня уніфікації та стандартизації

При розробці програмних засобів слід дотримуватися уніфікації і ДСТУ.

8. Стадії та етапи розробки:

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної Роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз сучасного стану питання та обґрунтування задачі	20.09.23 – 02.10.23	Вик.
2	Розробка методів і алгоритмів багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості	03.10.23 – 23.10.23	Вик.
3	Проектування архітектури програмного забезпечення системи	09.10.23 – 23.10.23	Вик.
4	Розробка програмного забезпечення системи	24.10.23 – 13.11.23	Вик.
5	Розгортання програмного забезпечення системи	14.11.23 – 21.11.23	Вик
6	Тестування програмного забезпечення системи	17.11.23 - 25.11.23	Вик
7	Економічна частина	22.11.23 – 01.12.23	Вик.

9. Порядок контролю та прийняття.

Виконання етапів магістерської кваліфікаційної роботи контролюється керівником згідно з графіком виконання роботи. Прийняття магістерської кваліфікаційної роботи здійснюється ДЕК, затвердженою зав. кафедрою згідно з графіком.

Додаток Б. Протокол перевірки роботи

ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНОЇ (КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ) РОБОТИ

Назва роботи: Розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості

Тип роботи: магістерська кваліфікаційна робота

Підрозділ : кафедра програмного забезпечення, ФІТКІ, 2ПІ – 22м

Науковий керівник: Кательніков Д. І.

Unicheck	
Оригінальність	97,6
Схожість	2,4

Аналіз звіту подібності

- **Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.**
- Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку

Черноволик Г. О.

Опис прийнятого рішення: **допустити до захисту**

Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unicheck

Автор роботи

Серіков А.І

Керівник роботи

Кательніков Д. І.

Додаток В. Лістинг програми

Сервіс завантаження даних

DistributedCache.cs

```
using StackExchange.Redis;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Cache;

public class DistributedCache : IDistributedCache
{
    private readonly IConnectionMultiplexer _redis;
    public DistributedCache(IConnectionMultiplexer redis)
    {
        _redis = redis;
    }
    public async Task<int?> GetAsync(string key)
    {
        var value = await _redis.GetDatabase().StringGetAsync(new
RedisKey(key));
        return value.HasValue ? int.Parse(value!) : null;
    }

    public async Task<bool> AddOrUpdateAsync(string key, int value, TimeSpan
absoluteExpiration)
    {
        var database = _redis.GetDatabase();
        var result = await database.StringSetAsync(
            new RedisKey(key),
            new RedisValue(value.ToString()),
            absoluteExpiration);
        return result;
    }
}
```

PropertyPromotion.cs

```
public record PropertyPromotion(Guid RequestId, int ExternalId, string Data);
```

SearchRequest.cs

```
namespace DimRiaBackgroundFetcher.Domain;

public class SearchRequest
{
    public Guid Id { get; }

    public int CountryCode { get; }
```

```

public int CityId { get; }

public int Category { get; } = 1;

public int RealtyType { get; } = 2;

public int OperationType { get; } = 1;

public (DateTime From, DateTime To) PublishedRange { get; }

public (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) TotalPricesRange { get; }

public (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) SubPriceRange { get; private
set; }

public bool Completed { get; private set; }

private SearchRequest(
    Guid id,
    int countryCode,
    int cityId,
    (DateTime From, DateTime To) publishedRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) totalPricesRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) subPriceRange,
    bool completed)
{
    Id = id;
    CountryCode = countryCode;
    CityId = cityId;
    PublishedRange = publishedRange;
    TotalPricesRange = totalPricesRange;
    SubPriceRange = subPriceRange;
    Completed = completed;
}

public static SearchRequest Create(
    int countryCode,
    int cityId,
    (DateTime From, DateTime To) publishedRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) pricesRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) subPricesRanges) =>
    new SearchRequest(Guid.NewGuid(), countryCode, cityId,
publishedRange, pricesRange, subPricesRanges, false);

public static SearchRequest From(
    Guid id,
    int countryCode,
    int cityId,
    (DateTime From, DateTime To) publishedRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) totalPricesRange,
    (decimal PriceFrom, decimal PriceTo) subPricesRange,
    bool completed) => new SearchRequest(id, countryCode, cityId,
publishedRange, totalPricesRange, subPricesRange, completed);

```

```

public void LimitRange()
{
    var priceToMedian = Math.Round((SubPriceRange.PriceTo -
SubPriceRange.PriceFrom) / 2, 2);
    SubPriceRange = (
        SubPriceRange.PriceFrom,
        SubPriceRange.PriceFrom + priceToMedian);
}

public void MoveToNextRangeOrComplete()
{
    if (SubPriceRange.PriceTo == TotalPricesRange.PriceTo)
    {
        Completed = true;
        return;
    }

    var priceTo = SubPriceRange.PriceTo * 2;
    SubPriceRange = (
        SubPriceRange.PriceTo,
        Math.Min(priceTo, TotalPricesRange.PriceTo));
}

public override string ToString()
{
    return $"Country:{CountryCode}, Date:{PublishedRange}, SubPrices:
{SubPriceRange}; TotalPricesRange: {TotalPricesRange}";
}
}

public record SearchResult(

    [property: JsonPropertyName("items")] IReadOnlyList<int> Items,

    [property: JsonPropertyName("count")] int Count

);

```

PromotionPublisher.cs

```

using Confluent.Kafka;
using DimRiaBackgroundFetcher.Domain;
using DimRiaBackgroundFetcher.Settings;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Kafka;

public class PromotionPublisher : IPromotionPublisher
{
    private readonly KafkaSettings _kafkaSettings;
    public PromotionPublisher(
        KafkaSettings kafkaSettings)
    {
        _kafkaSettings = kafkaSettings;
    }
}

```

```

    }

    public async Task PublishAsync(PropertyPromotion promotionData,
        CancellationToken cancellationToken)
    {
        var config = new ProducerConfig
        {
            BootstrapServers = _kafkaSettings.BootstrapServers,
        };
        using var producer = new ProducerBuilder<Null,
string>(config).Build();
        var message = new Message<Null, string>
        {
            Value = promotionData.Data
        };
        var result = await producer.ProduceAsync(
            new
TopicPartition(_kafkaSettings.PromotionProducerSettings.Topic,
Partition.Any),
            message,
            cancellationToken);
    }
}

```

PromotionRepository.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Domain;
using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Entities;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Repositories;

public class PromotionRepository : IPromotionRepository
{
    private readonly DimRiaBackgroundFetcherContext _context;

    public PromotionRepository(DimRiaBackgroundFetcherContext context)
    {
        _context = context;
    }

    public async Task UpsertRangeAsync(PropertyPromotion[]
propertyPromotions, CancellationToken cancellationToken)
    {
        var entities = propertyPromotions
            .Select(p => ToDal(p, DateTimeOffset.UtcNow,
DateTimeOffset.UtcNow))
            .ToArray();
        foreach (var entity in entities)
        {
            await _context.PropertyPromotions
                .Upsert(entity)
                .On(p => p.ExternalId)

```

```

        .WhenMatched((dbEntity, updatedEntity) => new
PropertyPromotionDal()
    {
        Data = updatedEntity.Data,
        SearchRequestId = updatedEntity.SearchRequestId,
        UpdatedAt = DateTimeOffset.UtcNow,
    })
    .RunAsync(cancellationToken);
    }
}

private PropertyPromotionDal ToDal(
    PropertyPromotion promotion,
    DateTimeOffset createdAt,
    DateTimeOffset updatedAt) =>
    new PropertyPromotionDal()
    {
        ExternalId = promotion.ExternalId,
        CreatedAt = createdAt,
        UpdatedAt = updatedAt,
        SearchRequestId = promotion.RequestId,
        Data = promotion.Data,
    };
}

```

SearchRequestRepository.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Domain;
using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Entities;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;
using NpgsqlTypes;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Repositories;

public class SearchRequestRepository : ISearchRequestRepository
{
    private readonly DimRiaBackgroundFetcherContext _context;

    public SearchRequestRepository(DimRiaBackgroundFetcherContext
backgroundFetcherContext)
    {
        _context = backgroundFetcherContext;
    }

    public async Task<SearchRequest?> GetLastAsync(int cityId,
CancellationToken cancellationToken)
    {
        var lastRequest = await _context.SearchRequests
            .Where(r => r.CityId == cityId)
            .OrderByDescending(r => r.PublishedAtRange.UpperBound)
            .ThenByDescending(r => r.UpdatedAt)
            .FirstOrDefaultAsync(cancellationToken);
        return lastRequest is null ? null : ToDomain(lastRequest);
    }
}

```

```

public async Task UpsertAsync(SearchRequest searchRequest,
Cancellation token cancellationToken)
{
    var entity = ToDal(searchRequest);

    await _context.SearchRequests
        .Upsert(entity)
        .On(p => p.Id)
        .WhenMatched((dbEntity, updatedEntity) => new SearchRequestDal()
        {
            UpdatedAt = updatedEntity.UpdatedAt,
            SubPriceRange = updatedEntity.SubPriceRange,
            Completed = updatedEntity.Completed,
        })
        .RunAsync(cancellationToken);
}

private SearchRequest ToDomain(SearchRequestDal requestDal) =>
    SearchRequest.From(
        requestDal.Id,
        requestDal.CountryId,
        requestDal.CityId,
        (requestDal.PublishedAtRange.LowerBound,
requestDal.PublishedAtRange.UpperBound),
        (requestDal.TotalPriceRange.LowerBound,
requestDal.TotalPriceRange.UpperBound),
        (requestDal.SubPriceRange.LowerBound,
requestDal.SubPriceRange.UpperBound),
        requestDal.Completed);

private SearchRequestDal ToDal(SearchRequest request) =>
    new SearchRequestDal()
    {
        Id = request.Id,
        PropertyType = request.RealtyType,
        OperationType = request.OperationType,
        CountryId = request.CountryCode,
        CityId = request.CityId,
        PublishedAtRange = ToDal(request.PublishedRange),
        UpdatedAt = DateTimeOffset.UtcNow,
        TotalPriceRange = new
NpgsqlRange<decimal>(request.TotalPricesRange.PriceFrom,
request.TotalPricesRange.PriceTo),
        SubPriceRange = new
NpgsqlRange<decimal>(request.SubPriceRange.PriceFrom,
request.SubPriceRange.PriceTo),
        Completed = request.Completed,
    };

public static NpgsqlRange<DateTime> ToDal((DateTime From, DateTime To)
domain)
=> new NpgsqlRange<DateTime>(
    DateTime.SpecifyKind(domain.From, DateTimeKind.Utc),

```

```

        true,
        DateTime.SpecifyKind(domain.To, DateTimeKind.Utc),
        false);
}

```

DimRiaBackgroundFetcherContext.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Entities;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Persistance;

public class DimRiaBackgroundFetcherContext : DbContext
{
    public
    DimRiaBackgroundFetcherContext(DbContextOptions<DimRiaBackgroundFetcherContext> options)
        : base(options)
    {
    }

    public DbSet<SearchRequestDal> SearchRequests { get; set; }

    public DbSet<PropertyPromotionDal> PropertyPromotions { get; set; }

    protected override void OnConfiguring(DbContextOptionsBuilder optionsBuilder)
    {
    }

    protected override void OnModelCreating(ModelBuilder modelBuilder)
    {
        modelBuilder.Entity<PropertyPromotionDal>()
            .Property(x => x.ExternalId)
            .ValueGeneratedNever();
        modelBuilder.Entity<SearchRequestDal>()
            .Property(x => x.Id)
            .ValueGeneratedNever();
    }
}

```

UnitOfWork.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance.Repositories;
using Microsoft.EntityFrameworkCore.Storage;

namespace DimRiaBackgroundFetcher.Persistance;

public class UnitOfWork : IUnitOfWork
{
    private readonly DimRiaBackgroundFetcherContext _context;
    private readonly Lazy<IPromotionRepository> _promotionRepositoryLazy;
}

```



```

        private          readonly          Lazy<ISearchRequestRepository>
        _searchRequestRepositoryLazy;

        public          IPromotionRepository          PromotionRepository          =>
        _promotionRepositoryLazy.Value;
        public          ISearchRequestRepository          SearchRequestRepository          =>
        _searchRequestRepositoryLazy.Value;

        public          UnitOfWork(DimRiaBackgroundFetcherContext
        dimRiaBackgroundFetcherContext)
        {
            _context = dimRiaBackgroundFetcherContext;
            _promotionRepositoryLazy = new Lazy<IPromotionRepository>(() => new
        PromotionRepository(dimRiaBackgroundFetcherContext));
            _searchRequestRepositoryLazy = new Lazy<ISearchRequestRepository>(()
        => new SearchRequestRepository(dimRiaBackgroundFetcherContext));
        }

        public          Task<IDbContextTransaction>
        StartDbTransactionAsync(CancellationTokens cancellationTokens)
        {
            return _context.Database.BeginTransactionAsync(cancellationTokens);
        }

        public async Task SaveChangesAsync(CancellationTokens cancellationTokens)
        {
            await _context.SaveChangesAsync(cancellationTokens);
        }
    }

```

AgentLimitAnalyzer.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Cache;
using DimRiaBackgroundFetcher.Settings;
using Flurl.Http;

namespace DimRiaBackgroundFetcher;

public class AgentLimitAnalyzer : BackgroundService, IAgentLimitAnalyzer
{
    private readonly IDistributedCache _distributedCache;
    private readonly ApiLimitSettings _limitSettings;
    private readonly DimRiaSettings _dimRiaSettings;

    public event Action<Limit> LimitReached;

    public AgentLimitAnalyzer(IDistributedCache distributedCache,
        ApiLimitSettings limitSettings, DimRiaSettings dimRiaSettings)
    {
        _distributedCache = distributedCache;
        _limitSettings = limitSettings;
        _dimRiaSettings = dimRiaSettings;
    }

```

```

    }

    private async Task OnCall(FlurlCall call)
    {
        foreach (var limit in _limitSettings.Limits)
        {
            var                currentValue                =                await
            _distributedCache.GetAsync(Key(limit.Duration)) ?? 0;
            var newValue = ++currentValue;
            await _distributedCache.AddOrUpdateAsync(Key(limit.Duration),
            newValue, limit.Duration);

            if (newValue >= limit.MaxRequestCount)
            {
                LimitReached?.Invoke(limit);
            }
        }
    }

    public async Task<Limit?> GetReachedLimitAsync()
    {
        foreach (var limit in _limitSettings.Limits)
        {
            var                currentValue                =                await
            _distributedCache.GetAsync(Key(limit.Duration)) ?? 0;

            if (currentValue >= limit.MaxRequestCount)
                return limit;
        }

        return null;
    }

    public override void Dispose()
    {
        FlurlHttp.ConfigureClient(_dimRiaSettings.BaseApiUrl, client =>
        {
            client.Settings.AfterCallAsync -= OnCall;
        });
        base.Dispose();
    }

    protected override Task ExecuteAsync(CancellationToken stoppingToken)
    {
        FlurlHttp.ConfigureClient(_dimRiaSettings.BaseApiUrl, client =>
        {
            client.Settings.AfterCallAsync += OnCall;
        });

        return Task.CompletedTask;
    }

    private string Key(TimeSpan key) => $"API_LIMIT_{key}";
}

```

DimRiaAgent.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Domain;
using DimRiaBackgroundFetcher.Settings;
using Flurl;
using Flurl.Http;

namespace DimRiaBackgroundFetcher;

public class DimRiaAgent
{
    private readonly DimRiaSettings _dimRiaSettings;

    public DimRiaAgent(DimRiaSettings dimRiaSettings)
    {
        _dimRiaSettings = dimRiaSettings;
    }

    public Task<SearchResult> SearchAsync(SearchRequest searchRequest,
CancellationTokentoken cancellationToken)
    {
        return _dimRiaSettings.BaseApiUrl
            .AppendPathSegment("search")
            .SetQueryParam("city_id", searchRequest.CityId)
            .SetQueryParam("category", searchRequest.Category)
            .SetQueryParam("realty_type", searchRequest.RealtyType)
            .SetQueryParam("operation_type", searchRequest.OperationType)
            .SetQueryParam("date_from",
searchRequest.PublishedRange.From.ToString("yyyy-MM-dd"))
            .SetQueryParam("date_to",
searchRequest.PublishedRange.To.ToString("yyyy-MM-dd"))
            .SetQueryParam("characteristic[234][from]",
searchRequest.SubPriceRange.PriceFrom)
            .SetQueryParam("characteristic[234][to]",
searchRequest.SubPriceRange.PriceTo)
            .SetQueryParam("api_key", _dimRiaSettings.AccessToken)
            .WithOAuthBearerToken(_dimRiaSettings.AccessToken)
            .GetJsonAsync<SearchResult>(cancellationToken);
    }

    public Task<string> GetPromotionAsync(int promotionId, CancellationTokentoken cancellationToken)
    {
        return _dimRiaSettings.BaseApiUrl
            .AppendPathSegment("info")
            .AppendPathSegment(promotionId.ToString())
            .SetQueryParam("api_key", _dimRiaSettings.AccessToken)
            .WithOAuthBearerToken(_dimRiaSettings.AccessToken)
            .GetStringAsync(cancellationToken);
    }
}

```

Worker.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher.Domain;
using DimRiaBackgroundFetcher.Kafka;
using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance;
using DimRiaBackgroundFetcher.Settings;

namespace DimRiaBackgroundFetcher;

public class Worker : BackgroundService
{
    private readonly DimRiaAgent _agent;
    private readonly IPromotionPublisher _promotionPublisher;
    private readonly IServiceScopeFactory _serviceScopeFactory;
    private readonly WorkerSettings _workerSettings;
    private readonly ILogger<Worker> _logger;
    private readonly IAgentLimitAnalyzer _agentLimitAnalyzer;

    public Worker(
        DimRiaAgent agent,
        IPromotionPublisher promotionPublisher,
        IServiceScopeFactory serviceScopeFactory,
        WorkerSettings workerSettings,
        IAgentLimitAnalyzer agentLimitAnalyzer,
        ILogger<Worker> logger)
    {
        _agent = agent;
        _promotionPublisher = promotionPublisher;
        _serviceScopeFactory = serviceScopeFactory;
        _workerSettings = workerSettings;
        _logger = logger;
        _agentLimitAnalyzer = agentLimitAnalyzer;
    }

    protected override async Task ExecuteAsync(CancellationToken
stoppingToken)
    {
        var limitReachedTokenSource = new CancellationTokenSource();
        Action<Limit> cancelToken = _ => limitReachedTokenSource.Cancel();
        _agentLimitAnalyzer.LimitReached += cancelToken;

        var limitReachedCancellationTokn = limitReachedTokenSource.Token;

        while (!stoppingToken.IsCancellationRequested)
        {
            try
            {
                var reachedLimit = await
_agentLimitAnalyzer.GetReachedLimitAsync();
                if (reachedLimit is not null)
                {
                    await Task.Delay(reachedLimit.Duration, stoppingToken);
                }
            }
        }
    }
}

```

```

        using var linkedCts =
CancellationTokenSource.CreateLinkedTokenSource (
    stoppingToken,
    limitReachedCancellationToken);
    await ProcessInternalAsync(linkedCts.Token);
}
catch (Exception ex)
{
    _logger.LogError(ex, "Error, while load promotions");
    _agentLimitAnalyzer.LimitReached -= cancelToken;
}
}

public async Task ProcessInternalAsync(CancellationTok
cancellationToken)
{
    var cities = _workerSettings.RegionSettings.Countries
        .SelectMany(c => c.CityIds.Select(city => (c.CountryCode,
city)))
        .ToArray();

    foreach (var (CountryCode, CityId) in cities)
    {
        cancellationToken.ThrowIfCancellationRequested();
        var lastRequest = await GetLastRequestAsync(CityId,
cancellationToken);
        SearchRequest newRequest;

        if (lastRequest is null || lastRequest.Completed)
        {
            if (DateTimeOffset.UtcNow < lastRequest?.PublishedRange.To)
                return;

            var completed = lastRequest?.Completed ?? false;
            var startSearchFrom = completed
                ? lastRequest!.PublishedRange.To
                : _workerSettings.StartSearchFrom;
            newRequest = SearchRequest.Create(
                CountryCode,
                CityId,
                (startSearchFrom,
startSearchFrom.AddDays(_workerSettings.SearchDateIntervalInDays)),
                (_workerSettings.MinPriceSearch,
_workerSettings.MaxPriceSearch),
                (_workerSettings.MinPriceSearch,
_workerSettings.MaxPriceSearch));
        }
        else
        {
            newRequest = lastRequest;
        }
    }
}

```

```

        await ProcessAsync(newRequest, cancellationToken);
    }
}

public async Task ProcessAsync(SearchRequest request, CancellationToken
cancellationToken)
{
    using var scope = _serviceScopeFactory.CreateScope();
    var unitOfWork = scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IUnitOfWork>();
    var searchResult = await _agent.SearchAsync(request,
cancellationToken);

    if (searchResult.Count > searchResult.Items.Count)
    {
        _logger.LogInformation(
            "Search segment too big. Request - {SearchRequest};
Promotions count: {PromotionsCount}; Total promotions in segment:
{TotalPromotionsCount}",
            request,
            searchResult.Items.Count,
            searchResult.Count);
        request.LimitRange();
        await unitOfWork.SearchRequestRepository.UpsertAsync(request,
cancellationToken);
        return;
    }

    if (searchResult.Count == 0)
    {
        request.MoveToNextRangeOrComplete();
        await unitOfWork.SearchRequestRepository.UpsertAsync(request,
cancellationToken);
        return;
    }

    var promotions = new List<PropertyPromotion>();
    foreach (var promotionId in searchResult.Items)
    {
        var promotion = await _agent.GetPromotionAsync(promotionId,
cancellationToken);
        promotions.Add(new PropertyPromotion(request.Id, promotionId,
promotion));
        await Task.Delay(_workerSettings.GetPromotionDelay,
cancellationToken);
    }

    request.MoveToNextRangeOrComplete();

    await using var transaction = await
unitOfWork.StartDbTransactionAsync(cancellationToken);
    await unitOfWork.SearchRequestRepository.UpsertAsync(request,
cancellationToken);
}

```

```

        await
unitOfWork.PromotionRepository.UpsertRangeAsync(promotions.ToArray(),
cancellationToken);
        await unitOfWork.SaveChangesAsync(CancellationToken.None);
        await transaction.CommitAsync(CancellationToken.None);

        foreach (var promotion in promotions)
        {
            await _promotionPublisher.PublishAsync(promotion,
cancellationToken);
        }
    }

    private async Task<SearchRequest?> GetLastRequestAsync(int cityId,
CancellationTokens cancellationToken)
    {
        using var scope = _serviceScopeFactory.CreateScope();
        var lastRequest = await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IUnitOfWork>()
        .SearchRequestRepository.GetLastAsync(cityId,
cancellationToken);
        return lastRequest;
    }
}

```

Program.cs

```

using DimRiaBackgroundFetcher;
using DimRiaBackgroundFetcher.Kafka;
using DimRiaBackgroundFetcher.Persistance;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

var builder = WebApplication.CreateBuilder(args);

IConfiguration configuration = new ConfigurationBuilder()
    .SetBasePath(Directory.GetCurrentDirectory())
    .AddJsonFile("appSettings.json", optional: false)
    .Build();
var serviceCollection = builder.Services;
serviceCollection.AddRedis(configuration);
serviceCollection.AddDatabaseContext(configuration);
serviceCollection.AddConfiguration(configuration);
serviceCollection.AddSingleton<IAgentLimitAnalyzer, AgentLimitAnalyzer>();
serviceCollection.AddTransient<DimRiaAgent>();
serviceCollection.AddHostedService<Worker>();
serviceCollection.AddHostedService<AgentLimitAnalyzer>();
serviceCollection.AddControllers();
serviceCollection.AddEndpointsApiExplorer();
serviceCollection.AddTransient<IPromotionPublisher, PromotionPublisher>();
serviceCollection.AddScoped<IUnitOfWork, UnitOfWork>();
builder.Configuration.AddConfiguration(configuration);

var app = builder.Build();
app.MapControllers();

```

```

RunMigrations (app);
app.Run ();

static void RunMigrations(IHost host)
{
    using var scope = host.Services.CreateScope();
    var scopedServiceProvider = scope.ServiceProvider;
    var logger =
scopedServiceProvider.GetRequiredService<ILogger<Program>> ();

    try
    {
        var context =
scopedServiceProvider.GetRequiredService<DimRiaBackgroundFetcherContext> ();
        context.Database.Migrate ();
        logger.LogInformation("Database migrations has been successfully
run");
    }
    catch (Exception e)
    {
        logger.LogError(e, "Migrations failed");
        throw;
    }
}

```

Сервіс оцінки локації

PromotionConsumer.cs

```

using System.Text.Json;
using Confluent.Kafka;
using LocationAnalyzer.Domain;
using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;
using LocationAnalyzer.Services;
using LocationAnalyzer.Settings;
using LocationAnalyzer.Trainers;

namespace LocationAnalyzer.ConsumerHandlers;

public class PromotionConsumer : BackgroundService
{
    private readonly KafkaSettings _kafkaSettings;
    private readonly ILogger<PromotionConsumer> _logger;
    private readonly IServiceScopeFactory _serviceScopeFactory;

    public PromotionConsumer(
        KafkaSettings kafkaSettings,
        ILogger<PromotionConsumer> logger,
        IServiceScopeFactory serviceScopeFactory)
    {
        _kafkaSettings = kafkaSettings;
        _logger = logger;
        _serviceScopeFactory = serviceScopeFactory;
    }
}

```



```

    protected override async Task ExecuteAsync(CancellationToken
stoppingToken)
    {
        var config = new ConsumerConfig
        {
            BootstrapServers = _kafkaSettings.BootstrapServers,
            GroupId = _kafkaSettings.Group,
            AutoOffsetReset = AutoOffsetReset.Earliest
        };
        using var consumer = new ConsumerBuilder<Ignore,
string>(config).Build();
        consumer.Subscribe(_kafkaSettings.PromotionConsumerSettings.Topic);
        while (!stoppingToken.IsCancellationRequested)
        {
            try
            {
                var consumeResult = consumer.Consume(stoppingToken);
                var promotionData = JsonSerializer.Deserialize<PropertyPromotionData>(consumeResult.Message.Val
ue!);

                await Task.WhenAll(
                    TrainAsync(promotionData));
            }
            catch (Exception ex)
            {
                _logger.LogError(ex, ex.Message);
            }
        }
    }

    private async Task TrainAsync(PropertyPromotionData promotionData)
    {
        using var scope = _serviceScopeFactory.CreateScope();
        var location = await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IPromotionLocationService>()
            .EnrichAndSaveAsync(ToDomain(promotionData),
CancellationToken.None);
        var locations = await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IPromotionLocationRepository>().Ge
tAllAsync();
        await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<ITrainer>().Train(locations.Concat
(new[] { location }).ToArray());
    }

    private PromotionLocation ToDomain(PropertyPromotionData
propertyLocation) =>
        new PromotionLocation(
            propertyLocation.RealtyId,
            380,
            propertyLocation.StateId,
            propertyLocation.CityId,
            propertyLocation.DistrictId,
            propertyLocation.UserNewbuildName,

```

```

        propertyLocation.Longitude,
        propertyLocation.Latitude,
        0,
        0,
        0,
        0,
        0,
        propertyLocation.CurrencyType switch
        {
            "грн" => propertyLocation.PriceItem / 36.6f,
            _ => propertyLocation.PriceItem
        });
    }
}

```

LocationEvaluationController.cs

```

using LocationAnalyzer.Dto;
using LocationAnalyzer.Evaluators;
using LocationAnalyzer.Services;
using LocationAnalyzer.Trainers;
using Microsoft.AspNetCore.Mvc;

namespace LocationAnalyzer.Controllers;

[Route("/api/v1/locations")]
public class LocationEvaluationController : ControllerBase
{
    private readonly IEvaluator _evaluator;
    private readonly IPromotionLocationService _locationService;

    public LocationEvaluationController(IEvaluator evaluator,
    IPromotionLocationService locationService)
    {
        _evaluator = evaluator;
        _locationService = locationService;
    }

    [HttpPost("estimate")]
    public async Task<IActionResult>
    EstimateLocation([FromBody]LocationEstimateInput input)
    {
        var locationTrainerData = new Trainer.LocationTrainerData()
        {
            CountryId = input.CountryId,
            StateId = input.StateId,
            CityId = input.CityId,
            DistrictId = input.DistrictId,
            SocialInfrastructureIndex = input.SocialInfrastructureIndex,
            CommercialInfrastructureIndex =
input.CommercialInfrastructureIndex,
            TransportInfrastructureIndex =
input.TransportInfrastructureIndex,
            CultureAndGreenZoneIndex = input.CultureAndGreenZoneIndex,

```

```

        AirQuality = input.AirQualityIndex,
    };
    return new OkObjectResult(new { estimate = await
_evaluator.PredictAsync(locationTrainerData) });
}

[HttpPost("/api/v2/locations/estimate")]
public async Task<IActionResult>
EstimateLocation([FromBody]LocationEstimateInputV2 input, CancellationToken
cancellation_token)
{
    var indexes = await
_locationService.GetLocationIndexesAsync(input.Longitude, input.Latitude,
cancellation_token);
    var locationTrainerData = new Trainer.LocationTrainerData()
    {
        CountryId = input.CountryId,
        StateId = input.StateId,
        CityId = input.CityId,
        DistrictId = input.DistrictId,
        SocialInfrastructureIndex = indexes.SocialInfrastructureIndex,
        CommercialInfrastructureIndex =
indexes.CommercialInfrastructureIndex,
        TransportInfrastructureIndex =
indexes.TransportInfrastructureIndex,
        CultureAndGreenZoneIndex = indexes.CultureAndGreenZoneIndex,
        AirQuality = indexes.AirQualityIndex,
    };
    return new OkObjectResult(new { estimate = await
_evaluator.PredictAsync(locationTrainerData) });
}

[HttpPost("evaluation")]
public async Task<IActionResult> EvaludateLocation([FromBody]
LocationEvaluationInput[] input)
{
    var data = input.Select(i => new Trainer.LocationTrainerData()
    {
        CountryId = i.CountryId,
        StateId = i.StateId,
        CityId = i.CityId,
        DistrictId = i.DistrictId,
        SocialInfrastructureIndex = i.SocialInfrastructureIndex,
        CommercialInfrastructureIndex =
i.CommercialInfrastructureIndex,
        TransportInfrastructureIndex =
i.TransportInfrastructureIndex,
        CultureAndGreenZoneIndex = i.CultureAndGreenZoneIndex,
        AirQuality = i.AirQualityIndex,
        Price = i.Price,
    })
    .ToArray();
    var evaluationResult = await _evaluator.EvaluateAsync(data);
}

```

```

        return new OkObjectResult(new { r_squared =
evaluationResult.RSquared, root_mean_squared_error =
evaluationResult.RootMeanSquaredError });
    }
}

```

AirQuality.cs

```

using System.Text.Json.Serialization;
using Newtonsoft.Json;

namespace LocationAnalyzer.Domain;

public class Color
{
    [JsonProperty("red", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("red")]
    public double Red { get; set; }

    [JsonProperty("green", NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("green")]
    public double Green { get; set; }
}

public class Index
{
    [JsonProperty("code", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("code")]
    public string Code { get; set; }

    [JsonProperty("displayName", NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("displayName")]
    public string DisplayName { get; set; }

    [JsonProperty("aqi", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("aqi")]
    public int Aqi { get; set; }

    [JsonProperty("aqiDisplay", NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("aqiDisplay")]
    public string AqiDisplay { get; set; }

    [JsonProperty("color", NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("color")]
    public Color Color { get; set; }

    [JsonProperty("category", NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("category")]
    public string Category { get; set; }
}

```

```

        [JsonProperty("dominantPollutant",          NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("dominantPollutant")]
        public string DominantPollutant { get; set; }
    }

    public class AirQuality
    {
        [JsonProperty("dateTime",                  NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("dateTime")]
        public DateTime DateTime { get; set; }

        [JsonProperty("regionCode",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("regionCode")]
        public string RegionCode { get; set; }

        [JsonProperty("indexes",                  NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("indexes")]
        public List<Index> Indexes { get; set; }
    }

```

IndexesWrapper.cs

```

namespace LocationAnalyzer.Domain;

public record IndexesWrapper(
    float SocialInfrastructureIndex,
    float CommercialInfrastructureIndex,
    float TransportInfrastructureIndex,
    float CultureAndGreenZoneIndex,
    float AirQualityIndex);

```

Place.cs

```

using System.Text.Json.Serialization;
using Newtonsoft.Json;

namespace LocationAnalyzer.Domain;

public class DisplayName
{
    [JsonProperty("text", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("text")]
    public string Text { get; set; }
}

```

```

        [JsonProperty("languageCode",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("languageCode")]
        public string LanguageCode { get; set; }
    }

    public class Location
    {
        [JsonProperty("latitude", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("latitude")]
        public double Latitude { get; set; }

        [JsonProperty("longitude",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("longitude")]
        public double Longitude { get; set; }
    }

    public class Place
    {
        [JsonProperty("id", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("id")]
        public string Id { get; set; }

        [JsonProperty("types", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("types")]
        public List<string> Types { get; set; }

        [JsonProperty("location", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("location")]
        public Location Location { get; set; }

        [JsonProperty("rating", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("rating")]
        public double Rating { get; set; }

        [JsonProperty("userRatingCount",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("userRatingCount")]
        public int UserRatingCount { get; set; }

        [JsonProperty("displayName",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("displayName")]
        public DisplayName? DisplayName { get; set; }

        [JsonProperty("formattedAddress",                NullValueHandling =
NullValueHandling.Ignore)]
        [JsonPropertyName("formattedAddress")]
        public string? FormattedAddress { get; set; }
    }

    public class PlaceCollection
    {

```

```

    [JsonProperty("places", NullValueHandling = NullValueHandling.Ignore)]
    [JsonPropertyName("places")]
    public Place[] Places { get; set; }
}

```

PromotionLocation.cs

```

public record PromotionLocation(
    int ExtraId,
    int CountryId,
    int StateId,
    int CityId,
    int DistrictId,
    string HousingProject,
    double Longitude,
    double Latitude,
    float SocialInfrastructureIndex,
    float CommercialInfrastructureIndex,
    float TransportInfrastructureIndex,
    float CultureAndGreenZoneIndex,
    float AirQualityIndex,
    float Price);

```

Evaluator.cs

```

using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;
using LocationAnalyzer.Trainers;
using Microsoft.ML;
using Microsoft.ML.Data;

namespace LocationAnalyzer.Evaluators;

public class Evaluator : IEvaluator
{
    private readonly IMLModelRepository _mlModelRepository;

    public Evaluator(IMLModelRepository mlModelRepository)
    {
        _mlModelRepository = mlModelRepository;
    }

    public async Task<float> PredictAsync(Trainer.LocationTrainerData
trainerData)
    {
        var mlModel = await _mlModelRepository.GetLastVersionAsync();
        using var memoryStream = new MemoryStream(mlModel);

        MLContext mlContext = new MLContext(0);
        var transformer = mlContext.Model.Load(memoryStream, out var schema);
    }
}

```

```

        var predictionFunction =
mlContext.Model.CreatePredictionEngine<Trainer.LocationTrainerData,
LocationPrediction>(transformer);
        return predictionFunction.Predict(trainerData).Price;
    }

    public async Task<(double RSquared, double RootMeanSquaredError)>
EvaluateAsync(Trainer.LocationTrainerData[] evaluationData)
    {
        var mlModel = await _mlModelRepository.GetLastVersionAsync();
        using var memoryStream = new MemoryStream(mlModel);

        MLContext mlContext = new MLContext(0);
        var transformer = mlContext.Model.Load(memoryStream, out var schema);
        IDataView dataView =
mlContext.Data.LoadFromEnumerable(evaluationData);
        var predictions = transformer.Transform(dataView);
        var metrics = mlContext.Regression.Evaluate(predictions, "Label",
"Score");
        return (metrics.RSquared, metrics.RootMeanSquaredError);
    }
}

public class LocationPrediction
{
    [ColumnName("Score")]
    public float Price;
}

```

GoogleMapCacheGateway.cs

```

using LocationAnalyzer.Cache;
using LocationAnalyzer.Domain;

namespace LocationAnalyzer.Gateway;

public class GoogleMapCacheGateway : IGoogleMapGateway
{
    private const int MaxPlaceCount = 20;
    private const double AirQualityRadius = 2000;
    private readonly IGoogleMapGateway _googleMapGateway;
    private readonly IDistributedCache _distributedCache;

    public GoogleMapCacheGateway(
        IGoogleMapGateway googleMapGateway,
        IDistributedCache distributedCache)
    {
        _googleMapGateway = googleMapGateway;
        _distributedCache = distributedCache;
    }

    public async Task<PlaceCollection> SearchPlacesAsync(double radius,
double longitude, double latitude, CancellationToken cancellationToken)
    {

```



```

        const string searchPlacesKey = "SearchPlaces";
        var places = await
_distributedCache.SearchCoordinateDataAsync<Place>(longitude, latitude,
radius, searchPlacesKey);

        if (places.Length < MaxPlaceCount)
        {
            var newPlaces = (await
_googleMapGateway.SearchPlacesAsync(radius, longitude, latitude,
cancellationTokens)?.Places ?? Array.Empty<Place>());
            foreach (var newPlace in newPlaces)
            {
                await _distributedCache.AddCoordinateDataAsync(longitude,
latitude, searchPlacesKey, newPlace);
            }
            places = newPlaces
                .UnionBy(places, p => p.Id)
                .ToArray();
        }

        return new PlaceCollection() { Places = places.ToArray() };
    }

    public async Task<AirQuality> GetAirQualityAsync(double longitude,
double latitude, CancellationTokens cancellationTokens)
    {
        var key = "AirQuality";
        var storedAirQuality = await
_distributedCache.SearchCoordinateDataAsync<AirQuality>(longitude,
latitude, AirQualityRadius, key);

        if (storedAirQuality.Any())
        {
            return storedAirQuality.First();
        }

        var airQuality = await
_googleMapGateway.GetAirQualityAsync(longitude, latitude,
cancellationTokens);
        await _distributedCache.AddCoordinateDataAsync(longitude, latitude,
key, airQuality);
        return airQuality;
    }
}

```

GoogleMapGateway.cs

```

using Flurl;
using Flurl.Http;
using LocationAnalyzer.Domain;
using LocationAnalyzer.Settings;

namespace LocationAnalyzer.Gateway;

```

```

public class GoogleMapGateway : IGoogleMapGateway
{
    private readonly GoogleMapsSettings _googleMapsSettings;

    public GoogleMapGateway(GoogleMapsSettings googleMapsSettings)
    {
        _googleMapsSettings = googleMapsSettings;
    }

    public async Task<PlaceCollection> SearchPlacesAsync(double radius,
double longitude, double latitude, CancellationToken cancellationToken)
    {
        var result = await _googleMapsSettings.PlacesBaseApiUrl
            .AppendPathSegment("places:searchNearby")
            .WithHeader("Content-Type", "application/json")
            .WithHeader("X-Goog-FieldMask",
"places.types,places.location,places.rating,places.userRatingCount,places.d
isplayName,places.id,places.formattedAddress")
            .WithHeader("X-Goog-Api-Key", _googleMapsSettings.AccessToken)
            .PostJsonAsync(
                new
                {
                    maxResultCount = 20,
                    locationRestriction = new
                    {
                        circle = new
                        {
                            center = new
                            {
                                latitude = latitude,
                                longitude = longitude,
                            },
                            radius = radius,
                        },
                    },
                    rankPreference = "POPULARITY",
                },
                cancellationToken)
            .ReceiveJson<PlaceCollection>();
        return result ?? new PlaceCollection() {Places =
Array.Empty<Place>()};
    }

    public Task<AirQuality> GetAirQualityAsync(double longitude, double
latitude, CancellationToken cancellationToken)
    {
        return _googleMapsSettings.AirqualityBaseApiUrl
            .AppendPathSegment("currentConditions:lookup")
            .WithHeader("Content-Type", "application/json")
            .SetQueryParam("key", _googleMapsSettings.AccessToken)
            .PostJsonAsync(
                new
                {
                    location = new

```

```

        {
            latitude = latitude,
            longitude = longitude,
        }
    },
    cancellationToken)
    .ReceiveJson<AirQuality>();
}
}

```

LocationAnalyzerContext.cs

```

using LocationAnalyzer.Persistance.Entities;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

namespace LocationAnalyzer.Persistance;

public class LocationAnalyzerContext : DbContext
{
    public
    LocationAnalyzerContext(DbContextOptions<LocationAnalyzerContext> options)
        : base(options)
    {
    }

    public DbSet<PromotionLocationDal> Locations { get; set; }

    public DbSet<TrainModelDal> TrainModels { get; set; }

    public DbSet<PlaceDal> Places { get; set; }

    protected override void OnModelCreating(ModelBuilder modelBuilder)
    {
        modelBuilder.Entity<PromotionLocationDal>()
            .Property(x => x.ExtraId)
            .ValueGeneratedNever();
        modelBuilder.Entity<TrainModelDal>()
            .Property(x => x.Id)
            .ValueGeneratedNever();
    }
}

```

PromotionLocationService.cs

```

using LocationAnalyzer.Domain;
using LocationAnalyzer.Gateway;
using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;

namespace LocationAnalyzer.Services;

public class PromotionLocationService : IPromotionLocationService
{
    private const double Radius = 1000;

    private readonly HashSet<string> _socialInfrastructure = new(

```

```

        new[] {"hospital", "doctor", "university", "school",
"athletic_field"});

    private readonly HashSet<string> _commercialInfrastucture = new(
        new[]
        {
            "reustaraunt", "store", "shopping mal", "hotel", "gym", "café",
"bar", "gas_station", "car_repair",
            "courier_service", "market"
        });

    private readonly HashSet<string> _transportInfrastructure = new(
        new[]
        {
            "transit_station", "train_station", "bus_stop", "subway_station"
        });

    private readonly HashSet<string> _cultureZones = new(
        new[]
        {
            "event_venue", "park", "tourist_attraction", "aquarium",
"movie_theater"
        });

    private readonly IGoogleMapGateway _googleMapGateway;
    private readonly IPromotionLocationRepository
_promotionLocationRepository;
    private readonly IPlaceRepository _placeRepository;
    private readonly ILogger<PromotionLocationService> _logger;

    public PromotionLocationService(
        IGoogleMapGateway googleMapGateway,
        IPromotionLocationRepository promotionLocationRepository,
        IPlaceRepository placeRepository,
        ILogger<PromotionLocationService> logger)
    {
        _googleMapGateway = googleMapGateway;
        _promotionLocationRepository = promotionLocationRepository;
        _placeRepository = placeRepository;
        _logger = logger;
    }

    public async Task<PromotionLocation>
    EnrichAndSaveAsync(PromotionLocation promotionLocation, CancellationToken
cancellationToken)
    {
        try
        {
            var existingLocation = await
_promotionLocationRepository.FindAsync(promotionLocation.ExtraId,
cancellationToken);
            if (existingLocation is not null)
            {
                if (existingLocation.Price is 0)

```

```

        {
            existingLocation = existingLocation with
            {
                Price = promotionLocation.Price,
            };
            await
            _promotionLocationRepository.UpsertRangeAsync(new[] {existingLocation},
            cancellationToken);
        }
        return existingLocation;
    }

    promotionLocation = await EnrichAsync(promotionLocation,
    cancellationToken);
    await _promotionLocationRepository.UpsertRangeAsync(new[]
    {promotionLocation}, cancellationToken);
    return promotionLocation;
}
catch (Exception exception)
{
    _logger.LogError(exception, "Error occurred while try to enrich
location='{Id}'", promotionLocation.ExtraId);
    return promotionLocation;
}
}

public async Task<IndexesWrapper> GetLocationIndexesAsync(double
longitude, double latitude, Cancellation token cancellationToken)
{
    if (longitude == 0 || latitude == 0)
        return new IndexesWrapper(0, 0, 0, 0, 0);

    var places = await _googleMapGateway.SearchPlacesAsync(Radius,
longitude, latitude, cancellationToken);
    var airQuality = await
    _googleMapGateway.GetAirQualityAsync(longitude, latitude,
cancellationToken);
    return new IndexesWrapper(
        CalculateIndex(places, _socialInfrastructure),
        CalculateIndex(places, _commercialInfrastructure),
        CalculateIndex(places, _transportInfrastructure),
        CalculateIndex(places, _cultureZones),
        airQuality?.Indexes.FirstOrDefault(p => p.Code == "uaqi")?.Aqi
?? 0f);
}

private async Task<PromotionLocation> EnrichAsync(PromotionLocation
promotionLocation, Cancellation token cancellationToken)
{
    if (promotionLocation.Longtitude == 0 || promotionLocation.Latitude
== 0)
        return promotionLocation;
}

```

```

        var places = await _googleMapGateway.SearchPlacesAsync (Radius,
promotionLocation.Longtitude, promotionLocation.Latitude,
cancellationToken);
        await _placeRepository.UpsertAsync (places.Places,
cancellationToken);
        var airQuality = await
_googleMapGateway.GetAirQualityAsync (promotionLocation.Longtitude,
promotionLocation.Latitude, cancellationToken);
        return promotionLocation with
        {
            SocialInfrastructureIndex = CalculateIndex (places,
_socialInfrastructure),
            CommercialInfrastructureIndex = CalculateIndex (places,
_commercialInfrastructure),
            TransportInfrastructureIndex = CalculateIndex (places,
_transportInfrastructure),
            CultureAndGreenZoneIndex = CalculateIndex (places,
_cultureZones),
            AirQualityIndex = airQuality?.Indexes.FirstOrDefault (p => p.Code
== "uaqi")?.Aqi ?? 0f,
        };
    }

    private float CalculateIndex (PlaceCollection placeCollection,
HashSet<string> categories)
    {
        const int peopleFactor = 1000;
        var places = placeCollection.Places
            .Where (p => p.Types.Any (categories.Contains))
            .ToArray ();
        return (float) places.Sum (e => e.Rating * e.UserRatingCount) /
peopleFactor;
    }
}

```

Trainer.cs

```

using System.Diagnostics;
using LocationAnalyzer.Domain;
using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;
using Microsoft.ML;
using Microsoft.ML.Data;

namespace LocationAnalyzer.Trainers;

public class Trainer : ITrainer
{
    private readonly IMLModelRepository _mlModelRepository;

    public Trainer (IMLModelRepository mlModelRepository)
    {
        _mlModelRepository = mlModelRepository;
    }
}

```

```

public async Task Train(PromotionLocation[] promotionLocations)
{
    // <Snippet3>
    MLContext mlContext = new MLContext(seed: 0);
    // </Snippet3>

    // <Snippet5>
    Stopwatch stopwatch = Stopwatch.StartNew();
    IDataView          dataView          =
mlContext.Data.LoadFromEnumerable(promotionLocations.Select(ToLocationTrain
erData));
    var model = Train(mlContext, dataView);
    Console.WriteLine($"Train time - {stopwatch.ElapsedMilliseconds}");
    // </Snippet5>

    using var memoryStream = new MemoryStream();
    mlContext.Model.Save(model, dataView.Schema, memoryStream);
    await _mlModelRepository.InsertAsync(memoryStream.ToArray());
}

public static ITransformer Train(MLContext mlContext, IDataView dataView)
{
    // <Snippet6>
    // </Snippet6>

    // <Snippet7>
    var pipeline = mlContext.Transforms.CopyColumns(outputColumnName:
"Label", inputColumnName: "Price")

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"CountryIdEncoded", inputColumnName: "CountryId"))

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"StateIdEncoded", inputColumnName: "StateId"))

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"CityIdEncoded", inputColumnName: "CityId"))

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"DistrictIdEncoded", inputColumnName: "DistrictId"))
        .Append(mlContext.Transforms.Concatenate("Features",
"CountryIdEncoded", "StateIdEncoded", "CityIdEncoded", "DistrictIdEncoded",
"SocialInfrastructureIndex", "CommercialInfrastructureIndex",
"TransportInfrastructureIndex", "CultureAndGreenZoneIndex", "AirQuality"))
        .Append(mlContext.Regression.Trainers.LightGbm());
    // </Snippet10>

    Console.WriteLine("===== Create and Train the Model
=====");

    // <Snippet11>
    var model = pipeline.Fit(dataView);
    // </Snippet11>

```

```

        Console.WriteLine("=====  

=====");
        Console.WriteLine();
        // <Snippet12>
        return model;
        // </Snippet12>
    }
    private static LocationTrainerData  

ToLocationTrainerData(PromotionLocation location)
    {
        return new LocationTrainerData()
        {
            CountryId = location.CountryId,
            StateId = location.StateId,
            CityId = location.CityId,
            DistrictId = location.DistrictId,
            SocialInfrastructureIndex = location.SocialInfrastructureIndex,
            CommercialInfrastructureIndex =  

location.CommercialInfrastructureIndex,
            TransportInfrastructureIndex =  

location.TransportInfrastructureIndex,
            CultureAndGreenZoneIndex = location.CultureAndGreenZoneIndex,
            AirQuality = location.AirQualityIndex,
            Price = location.Price,
        };
    }

    public class LocationTrainerData
    {
        [LoadColumn(0)]
        public float CountryId;

        [LoadColumn(1)]
        public float StateId;

        [LoadColumn(2)]
        public float CityId;

        [LoadColumn(3)]
        public float DistrictId;

        [LoadColumn(4)]
        public float SocialInfrastructureIndex;

        [LoadColumn(5)]
        public float CommercialInfrastructureIndex;

        [LoadColumn(6)]
        public float TransportInfrastructureIndex;

        [LoadColumn(7)]
        public float CultureAndGreenZoneIndex;

        [LoadColumn(8)]

```



```

        public float AirQuality;

        [LoadColumn(9)]
        public float Price;
    }
}

```

Program.cs

```

using LocationAnalyzer;
using LocationAnalyzer.Cache;
using LocationAnalyzer.ConsumerHandlers;
using LocationAnalyzer.Evaluators;
using LocationAnalyzer.Gateway;
using LocationAnalyzer.Persistance;
using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;
using LocationAnalyzer.Services;
using LocationAnalyzer.Settings;
using LocationAnalyzer.Trainers;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;

var builder = WebApplication.CreateBuilder(args);

IConfiguration configuration = new ConfigurationBuilder()
    .SetBasePath(Directory.GetCurrentDirectory())
    .AddJsonFile("appSettings.json", optional: false)
    .Build();

var serviceCollection = builder.Services;
serviceCollection.AddRedis(configuration);
serviceCollection.AddDatabaseContext(configuration);
serviceCollection.AddConfiguration(configuration);
serviceCollection.AddTransient<IDistributedCache, DistributedCache>();
serviceCollection.AddTransient<IGoogleMapGateway>(sp => new
GoogleMapCacheGateway(
    new GoogleMapGateway(sp.GetRequiredService<GoogleMapsSettings>()),
    sp.GetRequiredService<IDistributedCache>()));

serviceCollection.AddTransient<IPromotionLocationRepository,
PromotionLocationRepository>();
serviceCollection.AddTransient<IMLModelRepository, MLModelRepository>();
serviceCollection.AddTransient<IPlaceRepository, PlaceRepository>();
serviceCollection.AddTransient<IPromotionLocationService,
PromotionLocationService>();
serviceCollection.AddTransient<ITrainer, Trainer>();
serviceCollection.AddTransient<IEvaluator, Evaluator>();
serviceCollection.AddHostedService<PromotionConsumer>();
serviceCollection.AddControllers();
serviceCollection.AddEndpointsApiExplorer();
builder.Configuration.AddConfiguration(configuration);
builder.Services.AddSwaggerGen();

var app = builder.Build();
app.MapControllers();
app.UseSwagger();

```

```

app.UseSwaggerUI(options =>
{
    options.SwaggerEndpoint("/swagger/v1/swagger.json", "v1");
    options.RoutePrefix = string.Empty;
});

RunMigrations(app);
app.Run("http://localhost:6054");

static void RunMigrations(IHost host)
{
    using var scope = host.Services.CreateScope();
    var scopedServiceProvider = scope.ServiceProvider;
    var logger = scopedServiceProvider.GetRequiredService<ILogger<Program>>();

    try
    {
        var context = scopedServiceProvider.GetRequiredService<LocationAnalyzerContext>();
        context.Database.Migrate();
        logger.LogInformation("Database migrations has been successfully
run");
    }
    catch (Exception e)
    {
        logger.LogError(e, "Migrations failed");
        throw;
    }
}

```

Сервіс оцінки житла

PromotionConsumer.cs

```

using System.Text.Json;
using Confluent.Kafka;
using PropertyAnalyzer.Domain;
using PropertyAnalyzer.Evaluators;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Repository;
using PropertyAnalyzer.Services;
using PropertyAnalyzer.Settings;
using PropertyAnalyzer.Trainers;

namespace PropertyAnalyzer.ConsumerHandlers;

public class PromotionConsumer : BackgroundService
{
    private readonly KafkaSettings _kafkaSettings;
    private readonly ILogger<PromotionConsumer> _logger;
    private readonly IServiceScopeFactory _serviceScopeFactory;

    public PromotionConsumer(

```

```

    KafkaSettings kafkaSettings,
    ILogger<PromotionConsumer> logger,
    IServiceScopeFactory serviceScopeFactory)
    {
        _kafkaSettings = kafkaSettings;
        _logger = logger;
        _serviceScopeFactory = serviceScopeFactory;
    }

    protected override async Task ExecuteAsync(CancellationToken
stoppingToken)
    {
        var config = new ConsumerConfig
        {
            BootstrapServers = _kafkaSettings.BootstrapServers,
            GroupId = _kafkaSettings.Group,
            AutoOffsetReset = AutoOffsetReset.Earliest
        };
        using var consumer = new ConsumerBuilder<Ignore,
string>(config).Build();
        consumer.Subscribe(_kafkaSettings.PromotionConsumerSettings.Topic);
        while (!stoppingToken.IsCancellationRequested)
        {
            try
            {
                var consumeResult = consumer.Consume(stoppingToken);
                var promotionData = JsonSerializer.Deserialize<PropertyPromotionData>(consumeResult.Message.Val
ue!);

                await Task.WhenAll(
                    TrainAsync(promotionData),
                    PredictAndSaveReportAsync(promotionData));
            }
            catch (Exception ex)
            {
                _logger.LogError(ex, ex.Message);
            }
        }
    }

    private async Task PredictAndSaveReportAsync(PropertyPromotionData
promotionData)
    {
        using var scope = _serviceScopeFactory.CreateScope();
        var result = await scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IEvaluator>().PredictAsync(promoti
onData);
        await scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IReportRepository>().UpsertAsync(r
esult, CancellationToken.None);
    }

    private async Task TrainAsync(PropertyPromotionData promotionData)
    {

```

```

        using var scope = _serviceScopeFactory.CreateScope();
        var property = await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IPropertyService>().EnrichAndSaveA
sync(promotionData, CancellationToken.None);
        var properties = await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<IPropertyRepository>().GetAllAsync
();
        await
scope.ServiceProvider.GetRequiredService<ITrainer>().Train(properties.Concat
(new[] { property }).ToArray());
    }
}

```

PropertyEvaluationController.cs

```

using Microsoft.AspNetCore.Mvc;
using PropertyAnalyzer.Evaluators;

namespace PropertyAnalyzer.Controllers;

[Route("/api/v1/property")]
public class PropertyEvaluationController : ControllerBase
{
    private readonly IEvaluator _evaluator;

    public PropertyEvaluationController(IEvaluator evaluator)
    {
        _evaluator = evaluator;
    }

    [HttpPost("/{id}/estimate")]
    public async Task<IActionResult> EstimateLocation([FromRoute(Name =
"id")] int externalId)
    {
        var result = await _evaluator.PredictAsync(externalId);
        return new OkObjectResult(new
        {
            estimation = result.Estimation,
            published_price = result.RealPrice,
            location_price = result.LocationPrice,
            deviation = result.Deviation,
        });
    }

    [HttpPost("evaluation")]
    public async Task<IActionResult> EvaludateLocation([FromBody]int[]
externalIds)
    {
        var evaluationResult = await _evaluator.EvaluateAsync(externalIds);
        return new OkObjectResult(new
        {
            r_squared = evaluationResult.RSquared,
            root_mean_squared_error = evaluationResult.RootMeanSquaredError

```

```

        });
    }
}

```

Evaluator.cs

```

using System.Text.Json;
using Dapper;
using Microsoft.ML;
using Microsoft.ML.Data;
using Npgsql;
using PropertyAnalyzer.Converters;
using PropertyAnalyzer.Domain;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Repository;
using PropertyAnalyzer.Services;
using PropertyAnalyzer.Settings;
using PropertyAnalyzer.Trainers;

namespace PropertyAnalyzer.Evaluators;

public class Evaluator : IEvaluator
{
    private readonly IMLModelRepository _mlModelRepository;
    private readonly IPropertyService _propertyService;
    private readonly ConnectionStrings _connectionStrings;

    public Evaluator(IMLModelRepository mlModelRepository, IPropertyService
propertyService, ConnectionStrings connectionStrings)
    {
        _mlModelRepository = mlModelRepository;
        _propertyService = propertyService;
        _connectionStrings = connectionStrings;
    }

    public async Task<EstimationResult> PredictAsync(int externalId)
    {
        var property = (await GetPropertiesAsync(new[]
{externalId})).First();
        return await PredictAsync(property);
    }

    public async Task<EstimationResult> PredictAsync(PropertyPromotionData
propertyPromotionData)
    {
        var property = await
_propertyService.EnrichAsync(propertyPromotionData,
CancellationTokens.None);
        return await PredictAsync(property);
    }

    public async Task<(double RSquared, double RootMeanSquaredError)>
EvaluateAsync(int[] externalIds)
    {
        var properties = (await GetPropertiesAsync(externalIds)).ToArray();
    }
}

```

```

        var trainerData = properties.Select(p =>
p.ToLocationTrainerData()).ToArray();
        var mlModel = await _mlModelRepository.GetLastVersionAsync();
        using var memoryStream = new MemoryStream(mlModel);
        MLContext mlContext = new MLContext(0);
        var transformer = mlContext.Model.Load(memoryStream, out var schema);
        IDataView dataView = mlContext.Data.LoadFromEnumerable(trainerData);

        var predictions = transformer.Transform(dataView);
        var metrics = mlContext.Regression.Evaluate(predictions, "Label",
"Score");
        return (metrics.RSquared, metrics.RootMeanSquaredError);
    }

    private async Task<EstimationResult> PredictAsync(Property property)
    {
        var predicateInput = property.ToLocationTrainerData();
        predicateInput.Price = 0;
        var mlModel = await _mlModelRepository.GetLastVersionAsync();

        using var memoryStream = new MemoryStream(mlModel);
        MLContext mlContext = new MLContext(0);
        var transformer = mlContext.Model.Load(memoryStream, out var schema);
        var predictionFunction =
mlContext.Model.CreatePredictionEngine<PropertyTrainerData,
PropertyPrediction>(transformer);
        var predictedPrice =
predictionFunction.Predict(predicateInput).Price;
        return new EstimationResult(
            property.ExtraId,
            predictedPrice,
            property.Price,
            property.LocationPrice,
            property.Price / (decimal)predictedPrice);
    }

    private async Task<Property[]> GetPropertiesAsync(int[] externalIds)
    {
        await using var connection = new
NpgsqlConnection(_connectionStrings.DimRiaContext);
        var promotions = (await connection.QueryAsync<string>("SELECT data
FROM property_promotions WHERE external_id = ANY(@externalIds)", new {
externalIds })).ToArray();

        var list = new List<Property>();
        foreach (var promotion in promotions)
        {
            var data =
JsonSerializer.Deserialize<PropertyPromotionData>(promotion)!;
            var property = await _propertyService.EnrichAsync(data,
CancellationToken.None);
            list.Add(property);
        }
    }

```

```

        return list.ToArray();
    }
}

public class PropertyPrediction
{
    [ColumnName("Score")]
    public float Price;
}

```

PropertyAnalyzerContext.cs

```

using LocationAnalyzer.Persistance.Entities;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Entities;

namespace PropertyAnalyzer.Persistance;

public class PropertyAnalyzerContext : DbContext
{
    public
    PropertyAnalyzerContext(DbContextOptions<PropertyAnalyzerContext> options)
        : base(options)
    {
    }

    public DbSet<PropertyDal> Properties { get; set; }

    public DbSet<TrainModelDal> TrainModels { get; set; }

    public DbSet<ReportDal> Reports { get; set; }

    protected override void OnModelCreating(ModelBuilder modelBuilder)
    {
        modelBuilder.Entity<PropertyDal>()
            .Property(x => x.ExtraId)
            .ValueGeneratedNever();
        modelBuilder.Entity<TrainModelDal>()
            .Property(x => x.Id)
            .ValueGeneratedNever();
        modelBuilder.Entity<ReportDal>()
            .Property(x => x.ExternalId)
            .ValueGeneratedNever();
    }
}

```

PropertyService.cs

```

using PropertyAnalyzer.Domain;
using PropertyAnalyzer.Dto;
using PropertyAnalyzer.Gateways;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Repository;

namespace PropertyAnalyzer.Services;

```

```

public class PropertyService : IPropertyService
{
    private const int UA_CODE = 380;
    private readonly ILocationEstimateGateway _locationEstimateGateway;
    private readonly IPropertyRepository _propertyRepository;

    public PropertyService(
        ILocationEstimateGateway locationEstimateGateway,
        IPropertyRepository propertyRepository)
    {
        _locationEstimateGateway = locationEstimateGateway;
        _propertyRepository = propertyRepository;
    }

    public async Task<Property> EnrichAndSaveAsync(PropertyPromotionData
promotionData, CancellationToken cancellationToken)
    {
        var property = await EnrichAsync(promotionData, cancellationToken);
        await _propertyRepository.UpsertRangeAsync(new[] {property},
cancellationToken);
        return property;
    }

    public async Task<Property> EnrichAsync(PropertyPromotionData
promotionData, CancellationToken cancellationToken)
    {
        var property = await
        _propertyRepository.FindAsync(promotionData.RealtyId, cancellationToken);

        if (property is not null)
            return property;

        var locationEstimation = await
        _locationEstimateGateway.EstimateAsync(new LocationEstimateInput()
        {
            CountryId = UA_CODE,
            CityId = promotionData.CityId,
            Longitude = (float) promotionData.Longitude,
            DistrictId = promotionData.DistrictId,
            Latitude = (float) promotionData.Latitude,
            StateId = promotionData.StateId,
        });
        var tags = promotionData.TagUk?.Select(t => t.TagId).ToArray() ??
Array.Empty<string>();
        property = new Property(
            promotionData.RealtyId,
            promotionData.WallType,
            promotionData.FloorsCount,
            promotionData.Floor,
            promotionData.RoomsCount,
            promotionData.TotalSquareMeters,
            promotionData.LivingSquareMeters,
            promotionData.KitchenSquareMeters,
            GetRepairType(tags),

```



```

        tags.Contains("С-мебелью"),
        (decimal)locationEstimation.Estimate,
        (decimal)(promotionData.CurrencyType switch
        {
            "грн" => promotionData.PriceItem / 36.6f,
            _ => promotionData.PriceItem
        }));
    return property;
}

private string GetRepairType(string[] tagUk)
{
    if (tagUk.Contains("С-дизайнерским-ремонтom"))
        return "DesignerRepairType";

    if (tagUk.Contains("С-ремонтom"))
        return "CosmeticRepairType";

    return "RoughRepairType";
}
}

```

Trainer.cs

```

using System.Diagnostics;
using Microsoft.ML;
using PropertyAnalyzer.Converters;
using PropertyAnalyzer.Domain;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Repository;

namespace PropertyAnalyzer.Trainers;

public class Trainer : ITrainer
{
    private readonly IMLModelRepository _mlModelRepository;

    public Trainer(IMLModelRepository mlModelRepository)
    {
        _mlModelRepository = mlModelRepository;
    }

    public async Task Train(Property[] promotionLocations)
    {
        // <Snippet3>
        MLContext mlContext = new MLContext(seed: 0);
        // </Snippet3>

        // <Snippet5>
        Stopwatch stopwatch = Stopwatch.StartNew();
        IDataView          dataView          =
mlContext.Data.LoadFromEnumerable(promotionLocations.Select(p
p.ToLocationTrainerData()));
        var model = Train(mlContext, dataView);
        Console.WriteLine($"Train time - {stopwatch.ElapsedMilliseconds}");
    }
}

```

```

// </Snippet5>

using var memoryStream = new MemoryStream();
mlContext.Model.Save(model, dataView.Schema, memoryStream);
await _mlModelRepository.InsertAsync(memoryStream.ToArray());
}

public static ITransformer Train(MLContext mlContext, IDataView dataView)
{
    // <Snippet6>
    // </Snippet6>

    // <Snippet7>
    var pipeline = mlContext.Transforms.CopyColumns(outputColumnName:
"Label", inputColumnName: "Price")

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"WallTypeEncoded", inputColumnName: "WallType"))

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"RepairTypeEncoded", inputColumnName: "RepairType"))

.Append(mlContext.Transforms.Categorical.OneHotEncoding(outputColumnName:
"WithFurnitureEncoded", inputColumnName: "WithFurniture"))
        .Append(mlContext.Transforms.Concatenate("Features",
"WallTypeEncoded", "MaxFloor", "Floor", "RoomsCount", "TotalSquareMeters",
"LivingSquareMeters", "KitchenSquareMeters", "RepairTypeEncoded",
"WithFurnitureEncoded", "LocationPrice"))
        .Append(mlContext.Regression.Trainers.LightGbm());
    // </Snippet10>

    Console.WriteLine("=====  

===== Create and Train the Model  

=====");

    // <Snippet11>
    var model = pipeline.Fit(dataView);
    // </Snippet11>

    Console.WriteLine("=====  

===== End of training  

=====");
    Console.WriteLine();
    // <Snippet12>
    return model;
    // </Snippet12>
}
}

```

Program.cs

```

using LocationAnalyzer.Persistance.Repository;
using Microsoft.EntityFrameworkCore;
using PropertyAnalyzer;
using PropertyAnalyzer.ConsumerHandlers;
using PropertyAnalyzer.Evaluators;

```

```

using PropertyAnalyzer.Gateways;
using PropertyAnalyzer.Persistance;
using PropertyAnalyzer.Persistance.Repository;
using PropertyAnalyzer.Services;
using PropertyAnalyzer.Trainers;

var builder = WebApplication.CreateBuilder(args);

IConfiguration configuration = new ConfigurationBuilder()
    .SetBasePath(Directory.GetCurrentDirectory())
    .AddJsonFile("appSettings.json", optional: false)
    .Build();
var serviceCollection = builder.Services;
serviceCollection.AddDatabaseContext(configuration);
serviceCollection.AddConfiguration(configuration);
serviceCollection.AddTransient<IPropertyRepository, PropertyRepository>();
serviceCollection.AddTransient<IMLModelRepository, MLModelRepository>();
serviceCollection.AddTransient<ILocationEstimateGateway,
LocationEstimateGateway>();
serviceCollection.AddTransient<IPropertyService, PropertyService>();
serviceCollection.AddTransient<ITrainer, Trainer>();
serviceCollection.AddTransient<IEvaluator, Evaluator>();
serviceCollection.AddTransient<IReportRepository, ReportRepository>();
serviceCollection.AddHostedService<PromotionConsumer>();
serviceCollection.AddControllers();
serviceCollection.AddEndpointsApiExplorer();
builder.Configuration.AddConfiguration(configuration);
builder.Services.AddSwaggerGen();

var app = builder.Build();
app.MapControllers();
app.UseSwagger();
app.UseSwaggerUI(options =>
{
    options.SwaggerEndpoint("/swagger/v1/swagger.json", "v1");
    options.RoutePrefix = string.Empty;
});

RunMigrations(app);
app.Run("http://localhost:6055");

static void RunMigrations(IHost host)
{
    using var scope = host.Services.CreateScope();
    var scopedServiceProvider = scope.ServiceProvider;
    var logger = scopedServiceProvider.GetRequiredService<ILogger<Program>>();

    try
    {
        var context = scopedServiceProvider.GetRequiredService<PropertyAnalyzerContext>();
        context.Database.Migrate();
    }
}

```

```
        logger.LogInformation("Database migrations has been successfully
run");
    }
    catch (Exception e)
    {
        logger.LogError(e, "Migrations failed");
        throw;
    }
}

using Microsoft.ML.Data;

namespace PropertyAnalyzer.Trainers;

public class PropertyTrainerData
{
    [LoadColumn(0)]
    public float WallType { get; set; }

    [LoadColumn(1)]
    public float MaxFloor { get; set; }

    [LoadColumn(2)]
    public float Floor { get; set; }

    [LoadColumn(3)]
    public float RoomsCount { get; set; }

    [LoadColumn(4)]
    public float TotalSquareMeters { get; set; }

    [LoadColumn(5)]
    public float LivingSquareMeters { get; set; }

    [LoadColumn(6)]
    public float KitchenSquareMeters { get; set; }

    [LoadColumn(7)]
    public float RepairType { get; set; }

    [LoadColumn(8)]
    public float WithFurniture { get; set; }

    [LoadColumn(9)]
    public float LocationPrice { get; set; }

    [LoadColumn(10)]
    public float Price { get; set; }
}
```

ДОДАТОК Г. Ілюстративна частина

ІЛЮСТРАТИВНА ЧАСТИНА

Розробка методів і програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості

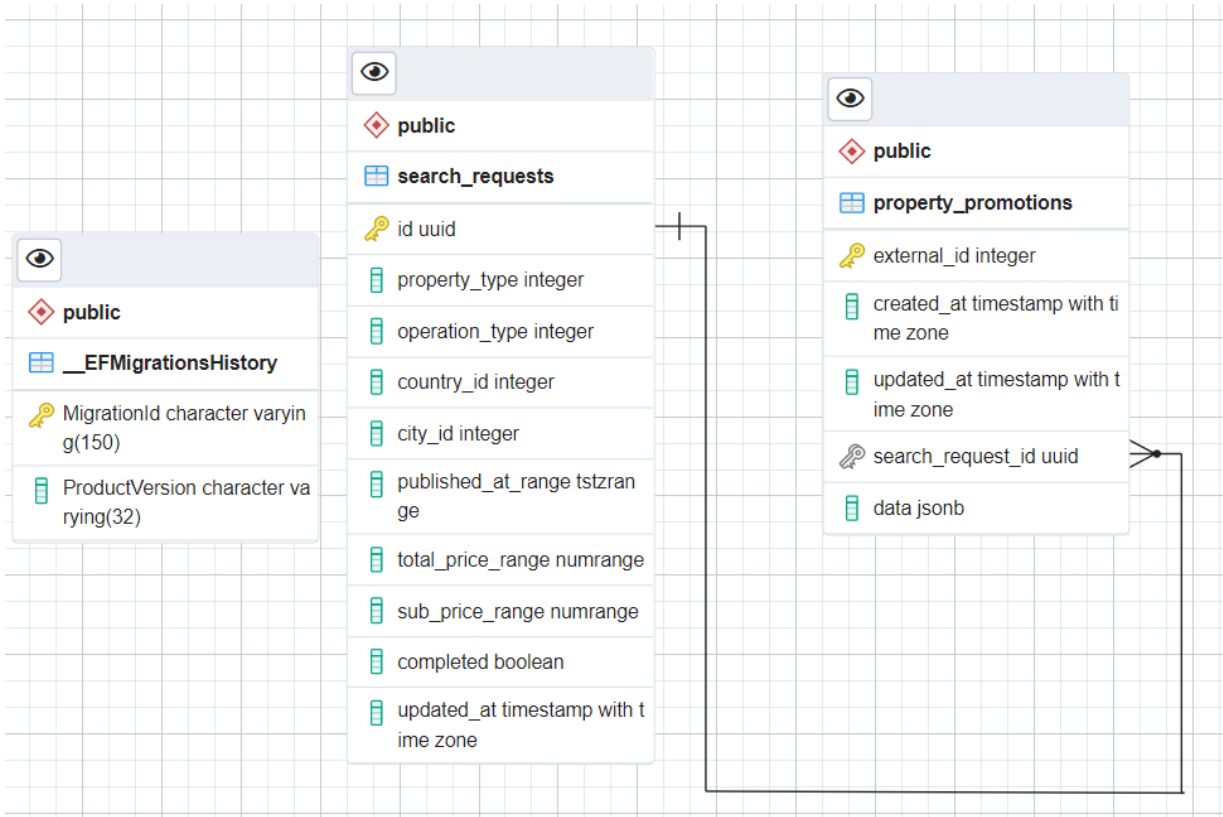

Рисунок Г.1 – Схема базы данных DimRiaFetcher

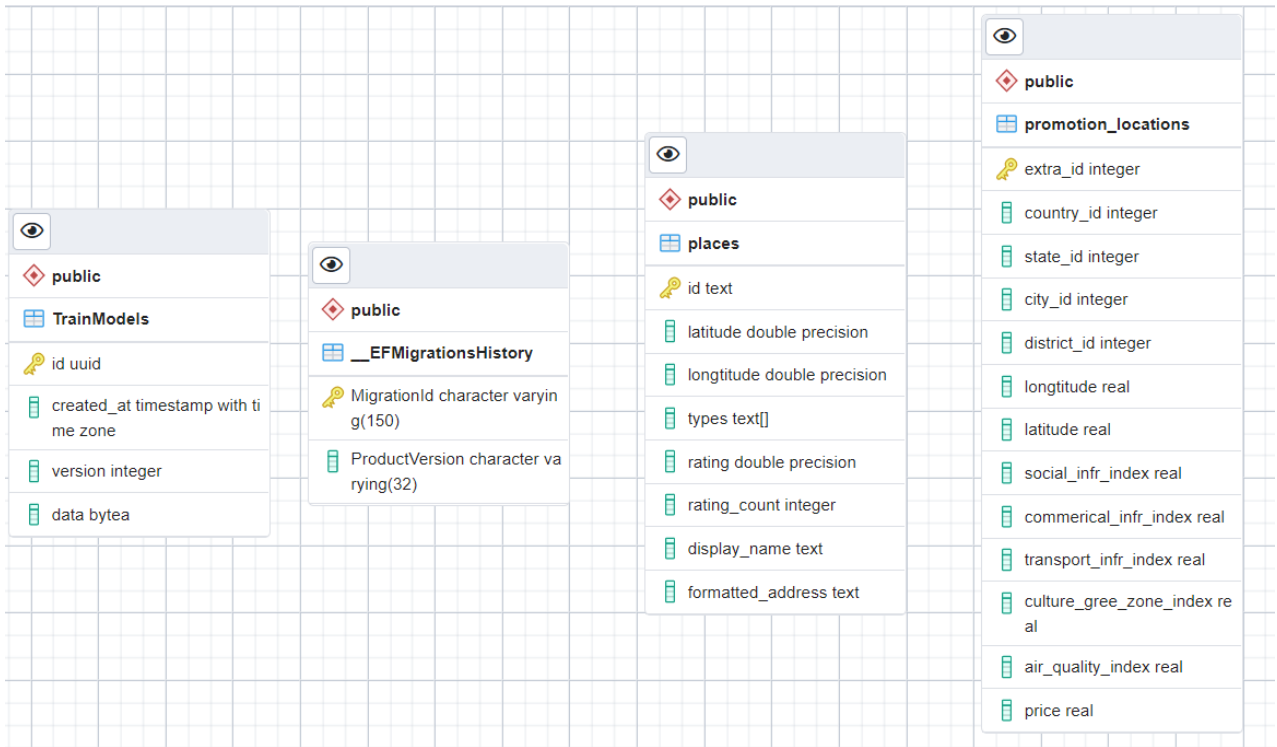

Рисунок Г.2 – Схема базы данных LocationAnalyzer

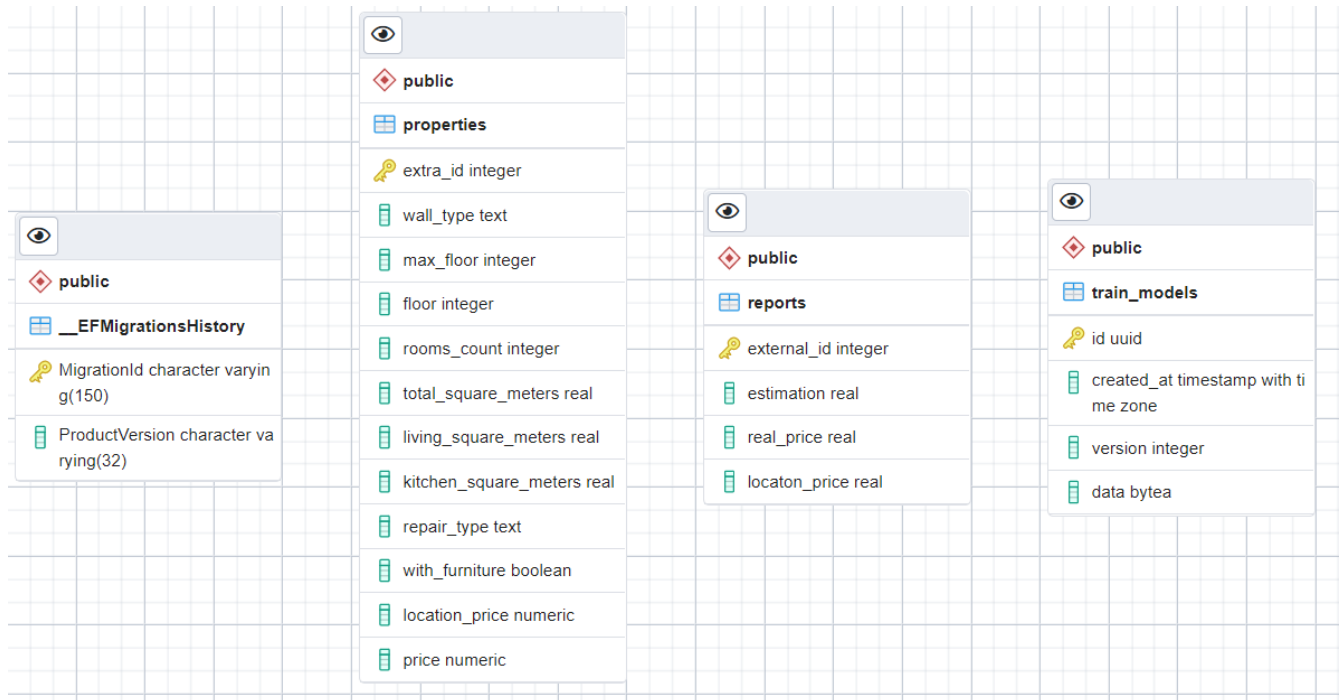

Рисунок Г.3 – Схема бази даних PropertyAnalyzer

Розробка методів та програмних засобів підвищення якості експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості

Автор: ст.гр 2ПІ-22м Серіков А.І.
Керівник: к.т.н. доцент Кательніков Д.І.

The illustration shows a magnifying glass focusing on a bar chart with a line graph overlaid. Below the chart are two small wooden house models. The background is a light green gradient with a dark green arrow pointing right on the left side.

Рисунок Г.4 – Титульний слайд

Опис дослідження

- **Об'єктом дослідження:** процес експертного багатокритеріального оцінювання житлової нерухомості.
- **Предмет дослідження:** методи та засоби розробки розподілених експертних систем багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості на основі комбінованої моделі прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та градієнтний спуск.
- **Методи дослідження.** У процесі дослідження використовувались: теорія баз даних при організації багатопотокової обробки даних, теорія рішень та теорія розподілених систем для побудови розподіленої експертної системи; принципи реактивного програмування; методи прогнозування, комп'ютерне моделювання для аналізу та перевірки отриманих теоретичних положень.

Рисунок Г.5 – Слайд 2. Опис дослідження

Наукова новизна

1. Подальшого розвитку отримав метод експертної багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості, у якому, на відміну від відомих методів прогнозування, використовується розподілена комбінована модель прогнозування, яка об'єднує регресійний метод градієнтного бустінгу та градієнтний спуск з інкрементальним навчанням, що дозволяє підвищити точність оцінки на 7% і швидкість оцінки в 3 рази.
2. Подальшого розвитку отримав метод навчання експертних систем, який, на відміну від відомих методів, використовує інкрементальне навчання, що дозволяє зменшити навантаження системи при наступних ітераціях оновлення моделі та підвищити точність прогнозування.

Рисунок Г.6 – Слайд 3. Наукова новизна

Модель прогнозування

- Розділення критеріїв на групи:
  - Локація (інфраструктура);
  - Житловий комплекс;
  - Квартира (житло);
  - Юридичні ризики;
- Використання підходу Parallel Workers;
  - Рівень даних (Shared data);
  - Рівень експертів (Parallel Workers);
- Зберігання часткових моделей;
- Інкрементальне навчання.

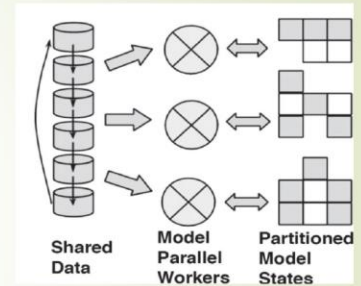

Рисунок Г.7 – Слайд 4. Модель прогнозування

Архітектура системи

- Сервіси завантаження даних (інтеграція з API);
- Сервіси експертизи sub-domain;
- Сервіси аналітики та прогнозування;
- Міжсервісна взаємодія через:
  - Розподілене сховище подій (Kafka);
  - REST API.

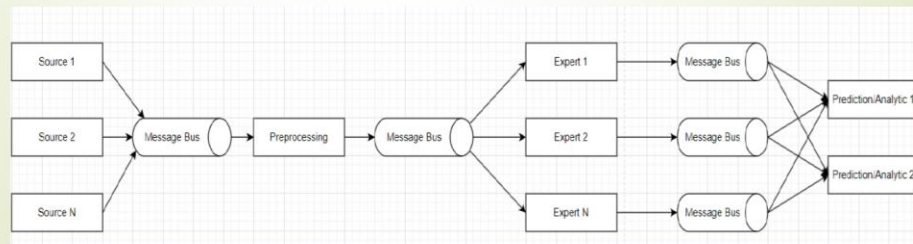

Рисунок Г.8 – Слайд 5. Архітектура системи

Стратегія синхронізації даних зі зовнішніми API

- Сегментація об'єму доступних даних по ключовим атрибутам;
- Пошук від старих к більш новим;
- Стратегія контролю API лімітів через під сегментацію по вартості нерухомості;
- Зберігання в базу даних;
- Публікація в Kafka.

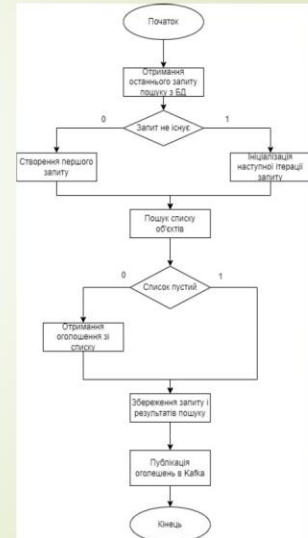

Рисунок Г.9 – Слайд 6. Стратегія синхронізації даних зі зовнішніми API

Стратегія побудови моделі оцінки

- Batch обробка повідомлень через Kafka Consumer:
  - Або по кількості оголошень
  - Або по інтервалу часу
- Зберігання моделі в базу даних та кеш пам'ять;
- Публікація оцінок за певну групу критеріїв (інфраструктура, комплекс, житло).

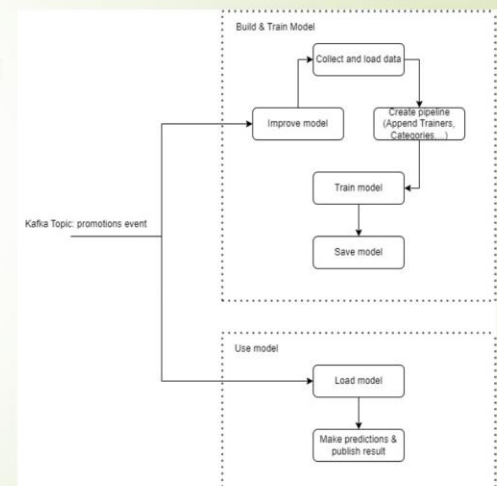

Рисунок Г.10 – Слайд 7. Стратегія побудови моделі оцінки

Регресійне прогнозування. Метод градієнтного бустінгу на основі дерев рішень

- Переваги
  - Ефективна робота з категоріальними ознаками;
  - Оптимізація роботи для великих обсягів даних;
  - Підтримка паралельного та інкрементального навчання;
- Недоліки
  - Ризик перенавчання на невеликих обсягах даних;
  - Більш складні налаштування;
  - При оптимізації швидкості навчання і великої глибини дерева є ризики підвищеного використання пам'яті;

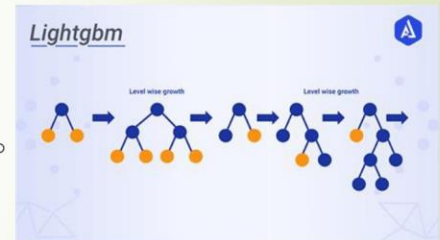

Рисунок Г.11 – Слайд 8. Метод градієнтного бустінгу на основі дерева рішень

Регресійне прогнозування. Метод градієнтного спуску

- Переваги
  - Проста реалізація;
  - Підтримка паралельного та інкрементального навчання;
  - Низькі вимоги до використання пам'яті;
- Недоліки
  - Низька ефективність при роботі з категоріальними ознаками;
  - Ризик знайти локальний, а не глобальний мінімум функції. Втрата точності.

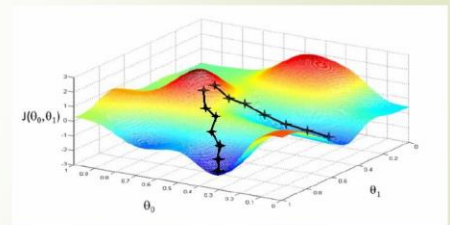
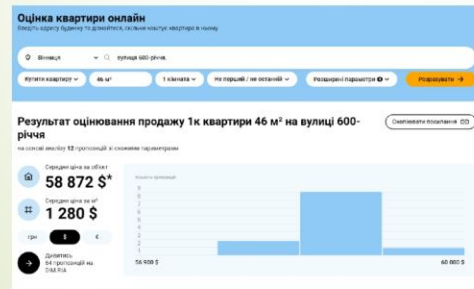

Рисунок Г.12 – Слайд 9. Метод градієнтного спуску

Порівняння результатів оцінки з DIM.RIA калькулятором

- Опублікована вартість – 1 628\$ за кв.м
- Оціночна вартість – 1 423\$ за кв.м
- Відхилення від реальної ціни – 14%
- Оцінка DIM.RIA – 1 280\$ за кв.м
- Відхилення від реальної ціни – 27%

Продаж 1к квартири 46 кв. м на вул. 600-річчя 3

ЖК Лісовиріва

600 річчя вулиця 3 • мікрорайон Будище • район Левобережний • Винищити

75 000 \$ за об'єкт 2 761 500 кв.м 1 400 \$/кв.м

Request URL

```
http://localhost:6855/api/v1/property/24985980/estimate
```

Server response

Code Details

200

Response body

```
{
  "estimation": 1423.2895,
  "published_price": 1628,
  "location_price": 1187.519,
  "deviation": 1.143821944465623
}
```

Рисунок Г.13 – Слайд 10. Порівняння результатів оцінки з DIM.RIA калькулятором

Висновки

- Проаналізовані потенційні фактори, що можуть впливати на оцінки житлової нерухомості;
- Було виконано аналіз роботи систем-аналогів: DIM.RIA та otodom
- Був розроблений метод багатокритеріальної оцінки нерухомості, який дозволить підвищити точність-швидкість оцінювання, більшу здатність до функціонального та навантажувального масштабування системи;
- Розроблена архітектура інформаційної системи експертної оцінки нерухомості;
- Розроблено, розгорнуто та протестоване програмне забезпечення системи;
- Проведено оцінку комерційного потенціалу розробки програмного забезпечення системи багатокритеріальної оцінки житлової нерухомості.

Рисунок Г.14 – Слайд 11. Висновки

Рисунок Г.15 – Слайд 12. Використані програмні засоби

Рисунок Г.16 – Слайд 13. Питання та відповіді